

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Årsredovisning 2020

Ovanåkers kommun

Innehållsförteckning

Förord - Kommunstyrelsens ordförande	3
Kommunchefen har ordet	4
Förvaltningsberättelse.....	5
Inledning.....	5
Översikt över verksamhetens utveckling	5
Den kommunala koncernen.....	6
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	9
Händelser av väsentlig betydelse	20
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	21
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	26
Balanskravsresultat	45
Väsentliga personalförhållanden	46
Förväntad utveckling	51
Ekonomisk redovisning	53
Resultaträkning.....	53
Balansräkning.....	54
Kassaflödesanalys.....	55
Noter (tkr)	56
Driftredovisning	68
Budgetförändringar drift	69
Investeringsredovisning	70
Budgetförändringar investeringar	72
Revisionsberättelse	73
Verksamhetsberättelser för nämnder och kommunala bolag.....	75
Politiska organ	76
Kommunstyrelsen.....	79
VA-verksamheten	85
Socialnämnden.....	87
Barn- och Utbildningsnämnden	93
Miljö- och Byggnämnden	99
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	103
Alfta Industricenter AB.....	107
Helsing Net Ovanåker AB.....	111
Helsing Vatten AB	114
Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB.....	116

Förord - Kommunstyrelsens ordförande

Den mest passande beskrivningen på 2020 utifrån både ett kommunalt perspektiv och som enskild person är nog omtumlande. Vem kunde ana i början av året att en världsomfattande pandemi skulle innebära stora påfrestningar på sjukvården med både lidande och döda och en äldreomsorg som har haft det tufft på många sätt samt skolan som ställt om till distansundervisning och många oroad lärare. Vi har under stora delar av året haft ett kommunhus som har haft ett fåtal medarbetare på plats. Många har fått ställa om, fått nya arbetsuppgifter och lärt sig att jobba på distans. Vi har för första gången i skarpt läge kallat in krisledningsnämnden för att göra avvägningar och bedömningar för hela kommunen i ett besvärligt läge.

Sammantaget är min bild att vi har klarat dessa mycket speciella påfrestningar på ett bra sätt. Många i framförallt äldreomsorgen har slitit och haft en tuff arbetssituation, framförallt när smittan kom in på våra boenden och drabbade våra mest utsatta äldre och lärare som fått ställa om och även stundtals känt oro över sin arbetsmiljö men sammantaget har kommunens verksamheter fungerat utmärkt även i en pandemi.

Vi har också några glädjeämnen att lyfta fram under detta märkliga år. Vi klarade under hösten att i en minimal form inviga vårt nya äldreboende Näskullen. Ombyggnationen av Alftaskolan har kommit igång ordentligt under året. Näringslivsklimatet i kommunen fortsätter uppåt i gjorda undersökningar och nu är Ovanåker bäst i länet. I en ranking av landets skolor som Lärarförbundet gör varje år har Ovanåker placering 5 av 290 kommuner. Även här bäst i länet!

Det har även varit ett turbulent år även vad gäller pengar. Stor oro i början av pandemin över minskat skatteunderlag, sedan rejäla tillskott från staten och i slutet av året lite lugnare prognoser för de kommande åren. Årets resultat är något lägre än 2019 men fortfarande med ett stort och tydligt överskott.

Avslutningsvis ett stort tack till alla ute i olika verksamheter som har kämpat hårt under detta märkliga år. Ni har visat att vi har en väl fungerande välfärd i Ovanåker även under en pandemi och förklaringen är kompetent och engagerad personal som gör sitt bästa för våra invånare i Ovanåker.

Håkan Englund

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunchefen har ordet

Då kan vi lägga 2020, Pandemiåret, till handlingarna och mitt första hela år som kommunchef.

Det är lätt att fastna i det tråkiga, isoleringen och dödsfallen. Jag skulle vilja påminna om kommunens anställda som har gjort ett fantastiskt arbete med att hålla igång verksamheterna. Man har visat engagemang och flexibilitet. Ovanåkersborna har ställt upp för att hjälpa sina medmänniskor att klara krisen bättre.

Trots pandemin har verksamheterna fortsatt att leverera bra tjänster till våra invånare och vi har påbörjat att leverera e-tjänster både till invånare och internt. Men det är bara början, digitaliseringen kommer få mer fart och vi kommer att kunna ta ytterligare kliv de kommande åren.

Under året har vi utsetts till femte bästa skolkommun i hela Sverige och bäst i Gävleborgs län. Vårt näringslivsklimat är rankat bland de 100 bästa i Sverige och vi har det bästa näringslivsklimatet i länet.

Kommunförvaltningarna har påbörjat ett projekt som syftar till att effektivisera våra processer och integrera Agenda 2030 i styrningen av kommunens verksamheter.

Ovanåkers kommun är aktiv i samverkan i Hälsingland. Vi har bland annat ansvar för att driva projektet med gemensam lönehantering i Hälsingland och ansvarar för att driva en förstudie i gemensam myndighetsutövning. Projekten syftar till att effektivisera våra verksamheter tillsammans med de andra Hälsingekommunerna.

Ovanåkers kommun beviljades under hösten ett internationellt demokratiprojekt med en biosfärkommun i Sydafrika (Overstrand municipality) med målet att inkludera unga i kommunens verksamhet och den demokratiska processen. Det är viktigt att vi i Ovanåker gör vad vi kan för att stärka goda demokratiska krafter i en värld som tyvärr uppvisar stor polarisering.

Ovanåkers kommun gör ett bra ekonomiskt resultat och det ger förutsättningar att verka långsiktigt och ge stabila förutsättningar till kommunens verksamheter.

Nu blickar vi framåt mot ett år där vi förhoppningsvis kan se slutet på pandemin.

Fredrik Pahlberg

Kommunchef

Förvaltningsberättelse

Inledning

Denna förvaltningsberättelse upprättas i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitel och RKR R15 Förvaltningsberättelse. Syftet med förvaltningsberättelsen är att ge en samlad och tydlig bild av Ovanåkers kommun och den kommunala koncernen. Förvaltningsberättelsen ska innehålla följande rubriker:

Översikt över verksamhetens utveckling, Den kommunala koncernen, Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning, Händelser av väsentlig betydelse, Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten, God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning, Balanskravsresultat, Väsentliga personalförhållanden och Förväntad utveckling.

Översikt över verksamhetens utveckling

Ovanåkers kommunkoncern redovisar ett resultat för 2020 på 29,1 mnkr, budgeten för året var 11,7 mnkr. Föregående år var resultatet i koncernen 32,9 mnkr. Verksamhetens nettokostnader är 6,9 mnkr bättre än budgeterat, en större bidragande orsak till detta är ersättning från staten för sjuklönekostnader samt sänkta arbetsgivaravgifter. På grund av att staten beslutat om extra generella statsbidrag blev skatter och generella bidrag 11,1 mnkr bättre än årsbudgeten.

Resultatet för Ovanåkers kommun 2020 är 20,7 mnkr att jämföra mot en budget för året på 5,7 mnkr. Kommunens resultat 2019 var 29,9 mnkr.

Verksamhetens intäkter för koncernen har varit på en stabil nivå de senaste åren men 2020 syns en minskning av intäkterna som framförallt beror på minskade statsbidrag. Trenden att soliditeten exkl. pensionsförpliktelser minskar håller i sig även under 2020, soliditeten är nu på 35,4 %, 2016 var den 45,6 %. Huvudorsaken till den minskade soliditeten är en hög investeringstakt, framförallt de senaste tre årens investeringar avviker stort jämfört med tidigare år. De materiella anläggningstillgångarna har ökat med 529 mnkr, från 919 mnkr 2016 till 1 448 mnkr 2020. Soliditeten inkl. pensionsförpliktelser däremot håller en relativt stabil nivå kring 20 %. Att soliditeten inte minskar beror främst på positiva resultat samt att ansvarsförbindelsen för pensioner minskar. För att finansiera de senaste årens investeringar har kommunkoncernen ökat sina långfristiga skulder med 393 mnkr sedan 2016.

Den kommunala koncernen

	2020	2019	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter (tkr)	314 983	332 157	337 674	331 290	333 349
Verksamhetens kostnader (tkr)	-930 041	-939 798	-953 453	-912 774	-855 710
Årets resultat (tkr)	29 050	32 909	-14 545	24 606	68 929
Soliditet (%)	35,40	37,15	39,19	44,74	45,62
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	20,39	20,09	19,43	21,89	20,31
Investeringar (netto) (tkr)	197 140	273 624	196 161	107 322	108 330
Långfristiga skulder (tkr)	782 362	664 931	523 224	405 462	389 062
Långfristiga skulder/invånare (tkr)	67	57	45	35	33

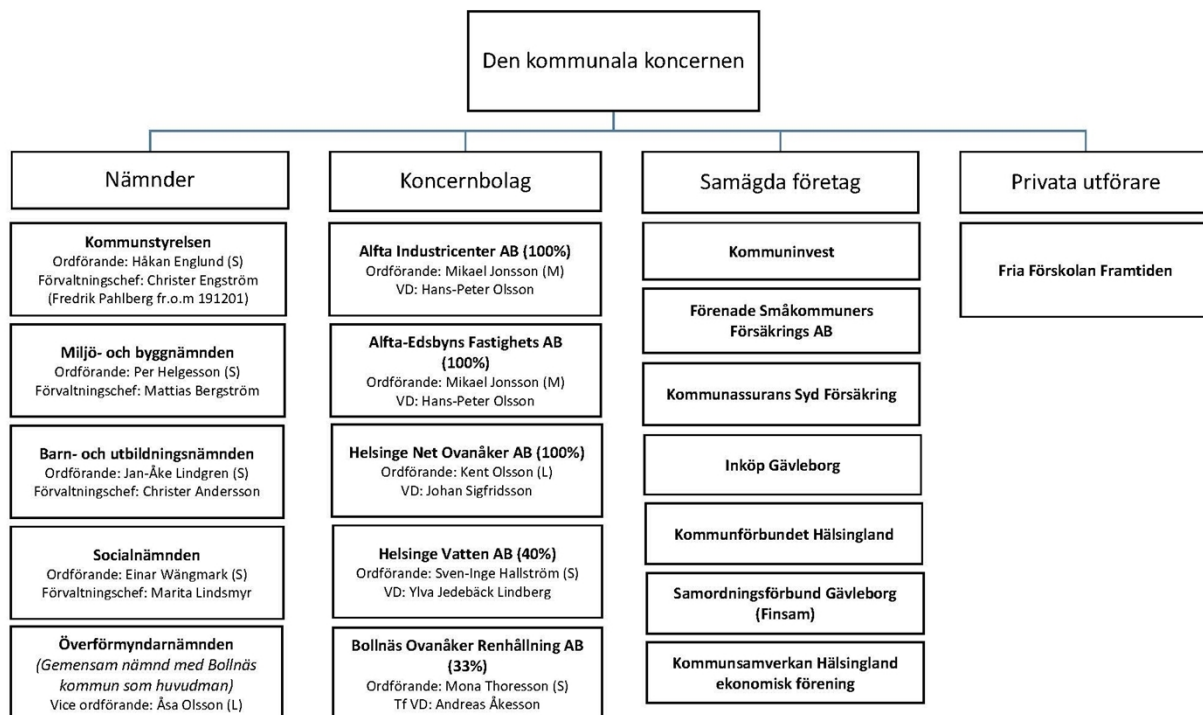
Kommunen

	2020	2019	2018	2017	2016
Antal invånare (folkmängd)	11 672	11 670	11 684	11 609	11 631
Kommunal skattesats (%)	21,86	21,86	21,86	21,86	21,86
Verksamhetens intäkter (tkr)	166 252	186 015	194 050	195 004	197 624
Verksamhetens kostnader (tkr)	-826 815	-831 620	-859 979	-825 410	-769 290
Verksamhetens nettokostnader (tkr)	-698 214	-677 108	-694 837	-656 724	-597 741
Verksamhetens nettokostnader/invånare (tkr)	-60	-58	-60	-57	-51
Skatteintäkter och statsbidrag (tkr)	722 652	699 986	672 856	666 030	645 630
Årets resultat (tkr)	20 749	29 850	-22 292	13 293	56 566
Soliditet (%)	45,09	49,95	53,67	63,35	69,64
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	21,13	21,36	19,66	23,48	22,90
Investeringar (netto) (tkr)	159 347	192 246	125 077	48 171	62 412
Långfristiga skulder (tkr)	324 412	212 981	92 274	7 512	16 112
Långfristiga skulder/invånare (tkr)	28	18	8	1	1
Totala tillgångar	1 050 131	906 535	788 018	699 842	619 375
Antal tillsvidareanställda	919	927	954	975	960

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation, tre helägda bolag samt två delägda bolag. De helägda bolagen är Alfta Industricenter AB, Alfta-Edsbyns Fastighets AB och Helsinge Net Ovanåker AB. De två delägda bolagen Helsinge Vatten AB och Bollnäs Ovanåker Renhållning AB ägs tillsammans med Bollnäs Stadshus AB. De samägda företagen är Kommuninvest Ekonomisk förening, Kommunassurans Syd Försäkring, Kommunförbundet Hälsingland, Samordningsförbund Gävleborg (Finsam) samt Kommunsamverkan Hälsingland ekonomisk förening. Inköp Gävleborg är under avveckling och Förenade Småkommuners Försäkrings AB avvecklades under året. Kommunen anlitar privata utförare inom förskoleverksamhet.

Organisationsschema

Nämnder	Verksamhet
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvarar för samordningen inom den kommunala koncernen. Inom nämndens ansvar ligger verksamheter såsom ekonomi, personal och löner, kommunikation och service, IT, kultur, kost, arbetsmarknad, integration, näringsliv, folkhälsa, turism, fysisk planering, infrastruktur, fastigheter, fritid, mm.
Miljö- och byggnämnden	Miljö- och byggnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet, miljö-, hälsoskydd, livsmedelsområdet samt bostadsanpassningsbidrag. Nämnden är vidare kommunens naturvårdsorgan samt innehar budgetansvar för kommunstyrelsens ansvarsområde enligt alkohollagen, tobakslagen samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.
Barn- och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för verksamheterna förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, förberedelseklass, särskola, centrala elevhälsan, gymnasium med sex nationella program och introduktionsprogram, vuxenutbildning, Svenska för invandrare (SFI) samt högskola/lärcentrum. I kommunen finns även en enskild förskola för vilken nämnden har tillsynsansvar. Av kommunens förskolebarn går ca vart femte barn i förskola i enskild regi inom Fria Förskolan framtiden.
Socialnämnden	Socialnämnden ansvarar för verksamheter som styrs främst av Socialtjänstlagen (SoL) men genom åren har även ansvar inom Lagen om Stöd och Service till vissa personer (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) tillkommit. Om det är påtaglig risk för människors liv, hälsa och utveckling finns inom ansvarsområdet två tvångslagstiftningar som reglerar socialtjänstens arbete. Det är Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).
Överförmyndarnämnden	Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet vars huvudsakliga uppgift är att utöva tillsyn över förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap, samt efter handläggning ge tillstånd till olika rättshandlingar och andra åtgärder.

Koncernbolag	Verksamhet
Alfta Industricenter AB	Förvaltar och hyr ut ändamålsenliga lokaler till företag och organisationer. Driver ett företagshotell på 35 000 m ² i Alfta.
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	Fastighetsbolag som har i uppdrag att bygga och hyra ut hyresrätter, utbudet ska passa olika kategorier av hyresgäster. Bolagets verksamhet omfattar även att förvalta kommunens verksamhetsfastigheter.
Helsinge Net Ovanåker AB	Bolaget levererar bredband via kopparnät och fibernät till hushåll, företag och offentliga institutioner i Ovanåkers kommun.
Helsinge Vatten AB	Bolagets uppdrag är att ansvara för distribution och rening av vatten, samt drift, skötsel och underhåll av vatten- och avloppsanläggningar inom Ovanåkers och Bollnäs kommun.
Bollnäs Ovanåker Renhållning AB	Ansvarar för ägarkommunernas avfallsverksamhet och driver avfallsanläggningen med återvinningscentralen på Sävstaås samt Edsbyn.

Samägda företag	Verksamhet
Kommuninvest	Kommuninvest är en medlemsorganisation som företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor. Kommuninvests kreditvärdighet bärs upp av en solidarisk borgen från medlemmarna, vilken bidrar till att göra Kommuninvest till en attraktiv motpart för kvalificerade investerare och finansiella institutioner.
Förenade Småkommuners Försäkrings AB	Förenade Småkommuners Försäkrings AB (FSFAB) är ett försäkringsaktiebolag, s.k. captivebolag. Bolaget startades 2008 av ett antal mindre kommuner för att möjliggöra försäkringsskydd för egendom- och ansvarsförsäkring.
Kommunassurans Syd Försäkring	Försäkringsbolag för kommunens egendoms- och ansvarsförsäkring. I samband med avvecklingen av FSFAB övergick flera av delägarna till ett annat captivebolag, Kommunassurans Syd försäkring, vilka nu ombesörjer vår egendom- och ansvarsförsäkring. Har avvecklats under året.
Inköp Gävleborg	Har tom 2019 genomfört upphandlingar samt gett stöd och rådgivning åt kommunernas förvaltningar och bolag i Gävleborgs län.
Kommunförbundet Hälsingland	Arbetar med förebyggande och operativ räddningstjänst, kris- och säkerhet, informationssäkerhet, datasäkerhet samt serveringstillstånd för alkohol, tillsyn av tobak, folköl samt receptfria läkemedel samt ansvarar för en förvaltarenhet.
Samordningsförbund Gävleborg (Finsam)	Samordningsförbund Gävleborg ska främja samverkan mellan myndigheter och organisationer i länet med syfte att personer i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering, ska uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete och egen försörjning. Verksamheten bygger på Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (ofta förkortat Finsam)
Kommunsamverkan Hälsingland ekonomisk förening	Ambitionen med den ekonomiska föreningen är att fungera som ett nav och samordnare av utvecklingsprojekt för de sex hälsingekommunerna. Mycket har tidigare gjorts huvudsakligen inom vuxenutbildningen men inriktningen för den ekonomiska föreningen är att kunna initiera och driva projekt inom en rad områden. Just nu pågår arbetet med att ta fram de mest angelägna och intressanta områdena för våra sex kommuner.

Privata utförare	Verksamhet
Fria Förskolan Framtiden	Fria Förskolan Framtiden är en enskild förskoleverksamhet för vilken Barn- och utbildningsnämnden har tillsynsansvar. Av kommunens förskolebarn går ca vart femte barn i förskola i enskild regi inom Fria Förskolan framtiden.

Sedan 2011 bedrivs överförmyndarverksamheten av en Överförmyndarenhet i samarbete mellan Bollnäs, Ljusdal och Ovanåkers kommun. Bakgrunden till det fattade beslutet är bland annat att man behöver stärka verksamheterna i respektive kommun och öka rättssäkerheten, varför handläggningen flyttades till den gemensamma enheten. Bollnäs kommun och Ovanåkers kommun har sedan 2015 en gemensam överförmyndarnämnd, med säte i Bollnäs.

2009 bildades bolaget Helsinge Vatten AB i syfte att sköta drift och underhåll av Bollnäs och Ovanåkers

kommuners VA-verksamheter. Bolaget ansvarar även för respektive kommuns administrations- och ekonomifunktion, marknadsföring, kundtjänst samt hantering av fakturering och kravtjänst. Bolaget ägs till 40 % av Ovanåkers kommun och 60 % av Bollnäs Stadshus AB.

Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB (BORAB) ägs till 33,3 % av Ovanåkers kommun och 66,7 % av Bollnäs Stadshus AB. Bolagets uppdrag är att samla in, transportera, behandla och återvinna kommunernas avfall, samt lagra och tillverka avfallsbränsle på uppdrag av Bollnäs Energi AB. Borab bedriver dels en taxefinansierad verksamhet enligt självkostnadsprincipen i avfallskollektivet och dels en konkurrensutsatt del med avkastningskrav.

Förenade Småkommuners Försäkrings AB (FSFAB) har varit ett försäkringsaktiebolag, s.k. captivebolag, som startades 2008 av ett antal mindre kommuner för att möjliggöra försäkringsskydd för egendom- och ansvarsförsäkring. FSFAB beslutades senare att inleda en avvecklingsprocess och likvideras. Delägarna föreslogs då istället att bli delägare och teckna aktier i Kommunassurans syd försäkring, ett annat captivebolag. Slutlig utskiftning ur FSFAB har skett under året.

Inköp Gävleborg fungerar under avvecklingen endast som förvaltare av avtal (enligt reviderad förbundsordning).

Kommunalförbundet Hälsingland (KFH) bildades den 1 april 2009. Medlemskommunerna Bollnäs, Söderhamn och Ovanåker har lämnat över ansvaret för bl. a förebyggande och operativ räddningstjänst, kris- och säkerhet, informationssäkerhet, datasäkerhet.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Nedan följer några risker som är av vikt för att bedöma och förstå resultatet och den ekonomiska ställningen i Ovanåkers kommun och kommunkoncernen. Dessa risker är indelade i rubrikerna omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Omvärldsrisker

SKR, Sveriges Kommuner och Regioner analyserar och kommenterar utmaningar i Ekonomirapporten som togs fram i oktober. Nedan följer ett utdrag ur Ekonomirapporten:

Kommunerna kom in i 2020 efter ett par år med något svagare resultat än de tre föregående åren. Många kommuner hade påbörjat arbete med effektiviseringar och besparingar för att klara den demografiska situation som väntade. Det ledde till att kostnaderna i fasta priser minskade under 2019. Delvis förklaras det också av en avveckling av vissa verksamheter efter 2015 års stora flyktingmottagande. Men även bortsett från detta var kostnadsökningen den lägsta sedan 2008. Trots besparingar fick 68 kommuner underskott 2019 och 2020 såg ännu besvärligare ut. Detta resulterade i att regeringen i januari aviserade ett tillskott på 3,5 miljarder kronor till kommunerna och att riksdagen senare beslutade om ett ytterligare tillskott på 1,7 miljarder.

Från och med mars började kommunerna påverkas mycket starkt av pandemin. Från början handlade det om att få tag på smittskyddsutrustning, hantera och minska smittspridningen i samhället, ställa om till digital undervisning i gymnasieskolorna och att möta vårdbehovet hos personer med covid-19 på landets

äldreboenden. Staten hade för avsikt att hålla kommunerna skadeslösa varpå de ökade de generella statsbidragen med 13,5 miljarder kronor, samt lovade att ersätta alla merkostnader inom funktionshinder- och äldreomsorg, vilket i kommunerna beräknas till 5 miljarder till och med november. Att staten också betalat hela sjuklönen för alla anställda fram till och med juli har minskat kostnaderna betydligt för kommunerna.

Effekten av pandemin har inneburit ett stort tryck inom vissa verksamheter, samtidigt som efterfrågan har varit mindre inom andra verksamheter, bland annat inom kultur-, fritids- och dagverksamheter. Efterfrågan på särskilda boenden och hemtjänst har till följd av oro för smittspridning varit lägre liksom efterfrågan på barnomsorg som använts kortare tider än normalt, då många föräldrar arbetat hemifrån.

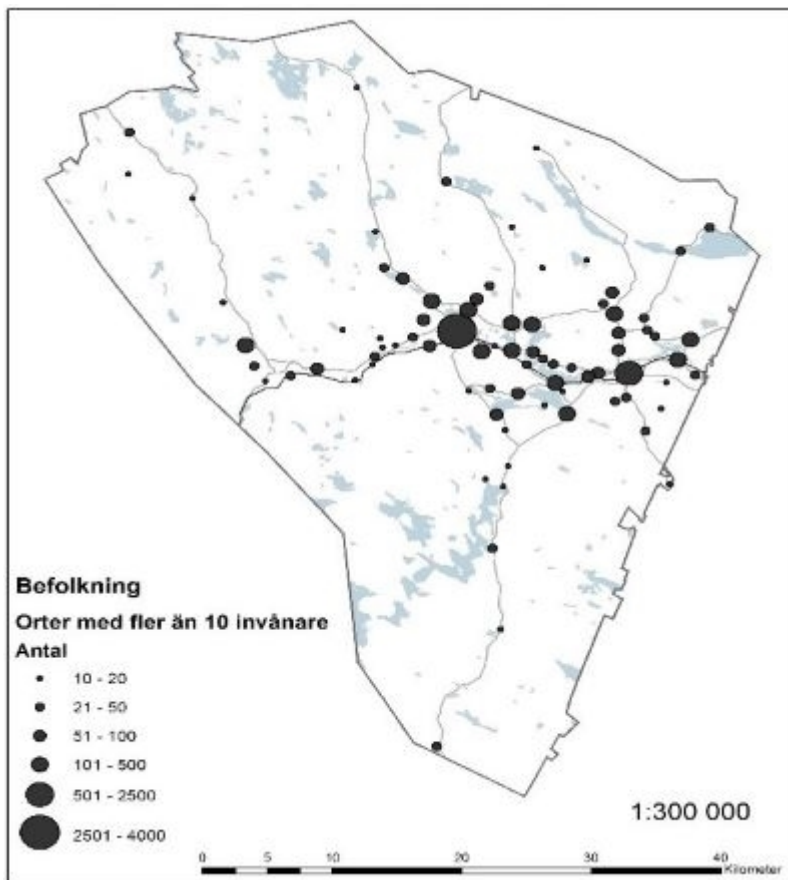
Under hösten blev det tydligt att skatteunderlaget inte påverkats så mycket som befarat av pandemin och att de generella bidrag staten skjutit till är större än effekten på skatteunderlaget. Detta i kombination med övriga bidrag och att många verksamheter efterfrågats i lägre grad gör att 2020 i många kommuner kommer att avslutas med ett stort ekonomiskt överskott, som sammantaget beräknas bli drygt 30 miljarder kronor. Dilemmat för kommunerna består nu i att hålla tillbaks förväntningarna som ökar till följd av de starka resultaten. För de långsiktiga utmaningar kommunerna hade innan pandemin kvarstår. De måste förhindra att verksamheterna sväller då effektiviseringar måste göras för att klara ekonomin i budgetens sista planår, där det fortfarande blir ett negativt ekonomiskt gap om kostnaderna skulle tillåtas öka i takt med befolkningen.

Flera frågetecken kvarstår för världsekonomin efter den dramatiska konjunkturkollapsen i våras: hur ska återhämtningen fortgå liksom vilka bestående skador kan befaras för samhällsekonomin. Smittspridningen har tagit ny fart i många länder och utvecklingen är mycket osäker. Den makroekonomiska bottenpunkten tycks dock ha passerats, både globalt och i Sverige. En starkt positiv rekyl syns just nu i BNP världen över. Det finns dock riskfaktorer som gör konjunkturutsikterna även på kort sikt tämligen osäkra.

Det samhällsekonomiska scenariot utgår från att lågkonjunkturen håller i sig ända till 2024. Hög BNP-tillväxt kommande år tar Sverige ur den djupa lågkonjunkturen. Återhämtningen för sysselsättningen väntas dock inte gå lika snabbt som den för produktionen. Andelen arbetslösa i Sverige antas ligga kvar på en hög nivå i ytterligare några år.

Befolkningsutveckling

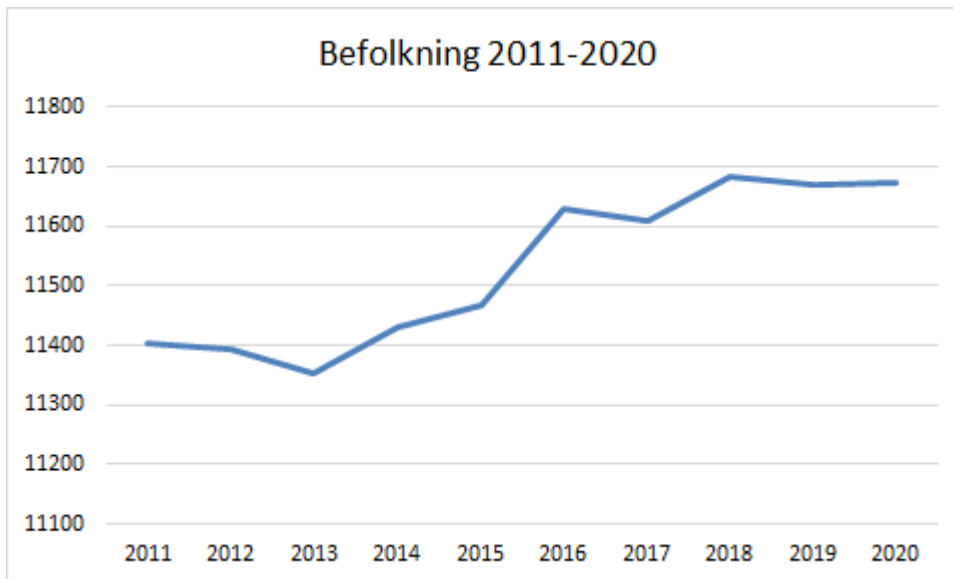
Hur kommunens befolkning är sammansatt påverkar planeringen av service i en kommun. Det handlar bland annat om hur många invånare kommunen har i förvärsarbetande ålder, andelen äldre, antalet barn, antalet kvinnor och män, geografisk spridning och om befolkningen ökar eller minskar.

I Ovanåkers kommun är befolkningen koncentrerad till Voxnans dalgång och de kringliggande byarna. Nästan 70% av kommunens befolkning bor i tätorterna Edsbyn och Alfta

Det föds runt 120 barn varje år i kommunen, 2020 föddes det totalt 128 barn. Det är dock fortfarande fler som dör än som föds vilket leder till ett så kallat negativt födelseöverskott. Under år 2020 avled 141 personer och födelseunderskottet var -13.

De senaste åren har inrikes inflyttning till kommunen legat på 300-400 personer. Utflyttningen har varit något högre. År 2020 var det ett inrikes nettoutflyttningsunderskott på 20 personer. 394 inrikes utflyttningar och 374 inrikes inflyttningar till kommunen. Under 2020 invandrade 37 personer och utvandrade 4 personer, vilket ger ett invandringsöverskott på 33 personer under 2020. År 2020 blev vi totalt 11 672 invånare. Vilket är en ökning med 2 personer jämfört med föregående år.

Åldersstrukturen i Ovanåkers kommun skiljer sig från riket. Kommunen har en högre andel äldre och antalet äldre kommer att fortsätta öka i framtiden. Största ökningen kommer ske runt år 2020 och fram till 2035. Denna befolkningsstruktur påverkar den framtida välfärden.

Befolkningen har mellan 1990 och 2020 minskat med 1886 personer till nuvarande 11672 invånare. Enligt befolkningsprognos antas invånarantalet öka med 114 personer fram till 2040. Mellan 1990 och 2013 minskade befolkningen varje år medan befolkningen mellan 2013 och 2020 ökat fem av sju år.

En demografisk utmaning för kommunen ligger i att antalet 80 år och äldre antas öka med 415 personer (+49%) mellan 2020 och 2030. Det är en grupp där flera är i behov av kommunala insatser i form av hemtjänst eller särskilt boende. Mellan 2030 och 2040 är ökningen i gruppen 80 år och äldre inte så stor men en omfördelning sker inom gruppen där antalet 90 år och äldre blir 122 fler (+65%).

Arbetsmarknad

Näringslivet i Ovanåkers kommun utmärks av en stark industri- och småföretagartradition. Tillväxten i det lokala näringslivet i Ovanåker har varit mycket god under hela 2000-talet. Det beror dels på den starka företagstraditionen kombinerat med en god förmåga till förnyelse och investeringsvilja. Några av länets största privata arbetsgivare finns i Ovanåkers kommun. Andelen företagsamma i Ovanåker ligger över länsnittet. En framtida utmaning är att rekrytera kvalificerad arbetskraft för att företagen ska fortsätta utvecklas, men det gäller inte bara den kvalificerade arbetskraften utan det kommer att bli en utmaning inom alla områden. Fram till 2024 förväntas över 700 pensionsavgångar hos företagen i kommunen enligt Arbetsförmedlingens statistik.

2020 drabbades hela Sveriges arbetsmarknad av Corona, vilket innebar att arbetslösheten ökade. Vår region utsattes inte lika hårt som i vissa andra regioner då vi har inte så många företag inom restaurang och hotell, den andra anledningen till att vi klarat oss relativt sett bättre är att våra lokala företag har använt korttidspermitteringar och klarat nedgången lite bättre.

Arbetsmarknaden mätas generellt då konjunkturen går neråt och kommunens företag upplever att det är kortare cykler på beställningarna då deras kunder inte har lika lång framförhållning. Kommunen har fått tagit

ett allt större ansvar för arbetsmarknadsfrågor när staten minskar arbetsförmedlingens kontor i landet samt minskad statlig ersättning till arbetsmarknadspolitiska program. Kommunens arbetsmarknadsenhet jobbar med att upprätthålla en god dialog med företagen i kommunen samt med Arbetsförmedlingen.

Ovanåkers kommun hade i december 2020 537 personer inskrivna arbetslösa, vilket motsvarar 9,4% av den registrerade arbetskraften 16-64 år. Föregående år var motsvarande andel 8,8%, alltså en ökning med 0,6 procentenheter. Arbetslösheten är något lägre bland kvinnor, 8,7 % (230 personer), jämfört med män 10,0 % (307 personer). Ungdomsarbetslösheten var i december 2020 15,3% (92 ungdomar). Föregående år var andelen 15,8 %, alltså en minskning med 0.5 procentenheter. Arbetslösheten bland utrikesfödda var i december 2020 30,7% (föregående år 33.9 %), en minskning med 3,2 procentenheter.

Bostadsmarknad

De senaste tio åren har Ovanåkers kommun ökat i befolkning och de kommande 10 åren pekar prognosen på ytterligare ökning av antalet Ovanåkersbor. Det kommunalägda bostadsbolaget Aefab kommer ha en viktig roll för att skapa boende för dessa personer. 238 lägenheter har hyrts ut under 2020, vilket innebär att bostadsbolaget hyrt ut ungefär 20 lägenheter per månad. Det är fler än tidigare år. Samtidigt är antalet intressenter per lägenhet färre än tidigare, vilket kan vara ett tecken på att efterfrågan inte är fullt lika hög som den varit under tidigare perioder.

Innan nybyggnationer påbörjas måste det göras noggranna marknadsundersökningar för att inte riskera att få tomma lägenheter. I Aefabs plan för år 2021 ligger att bygga om två hus på det så kallade Backaområdet i Edsbyn till ca 30 st lägenheter i ett 65Trygg-område.

I kommunens översiktsplan och i den bostadspolitiska strategin står bland annat att målet är att ge förutsättningar för att skapa bostadsmiljöer som passar alla. Man utgår då från befolkningsstrukturen och ökad befolkningstillväxt. I översiktsplanen finns även de numerära målen med 100 lägenheter till år 2030 och ca 50 nya lägenheter i trygghetsboenden till år 2020. Strategin kan verka generellt hållen men ger en bra bild över hur kommunens befolkning ser ut och vilka krav det indirekt ger på boendemiljöerna. Vi har haft en befolkningstillväxt de senaste åren, vi har många äldre och många barnfamiljer. Då de äldre ofta bor i villor och på gårdar, både i och utanför tätorterna, räknar vi med en ökad rörlighet på bostadsmarknaden. Det blir lediga villor/gårdar dit yngre söker sig medan äldre vill ha ett bekvämare och enklare boende. Vi ser därför ett behov av olika typer av bostäder för att möta efterfrågan. Sedan översiktsplanen tillkom 2017 har Aefab byggt 37 nya lägenheter och 62 st lägenheter i 65Trygg. Bedömningen är att utvecklingen är väl anpassad efter nuvarande marknad och efterfrågan.

Hållbarhet

Ovanåkers kommun har under 2020 blivit medlem i Glokala Sverige som är ett kommunikations- och utbildningsprojekt med syfte att stärka kunskap och engagemang för Agenda 2030 bland politiker och tjänstepersoner i kommuner och regioner. Ovanåkers kommun har också inlett en förstudie om att via Internationellt centrum för lokal demokrati (ICLD) delta i ett kommunalt partnerskap med syfte att öka medborgarinflytande genom att stärka lokala och regionala politiskt styrda organisationer.

Ovanåkers kommun har tillsammans med övriga kommuner i Hälsingland utarbetat en ny avfallsplan, kallad

kretsloppsplan. Kretsloppsplanen utgår från Agenda 2030 och kopplar de globala hållbarhetsmålen till mål och åtgärder som finns i planen. Kretsloppsplanen har ett större fokus på cirkulära flöden och på att minimera avfallet innan det uppstår.

Biosfärområde Voxnadalen kan se tillbaka på ett mycket händelserikt första år som Biosfärområde. Flera olika aktiviteter och projekt med fokus på hållbar utveckling har bedrivits där ett axplock presenteras i tidningen "Det händer i Biosfärområde Voxnadalen" som går att hitta på www.voxnadalen.org.

Verksamhetsrisker

Kompetensförsörjning är en nyckelfråga för kommunen som arbetsgivare. För att möta utmaningen fortsätter kommunen att arbeta utifrån kompetensförsörjningsplanen. Verksamheterna står inför olika utmaningar och därför behöver arbetet till viss del anpassas utifrån respektive verksamhets behov och förutsättningar.

Generellt kan sägas att svårrekryterade tjänster är framförallt legitimationsyrken och vissa ämneskombinationer hos lärare samt chefer. Hög medelålder finns bland omvårdnadspersonalen, och inom legitimationsyrket förskollärare står arbetsgivaren inför stora pensionsavgångar de kommande åren.

Kommunen har ett fastighetsbestånd som till stor del byggdes på 60- och 70-talet. Under de senaste åren har kommunen beslutat om att renovera och förnya fastighetsbeståndet. Ett åldrande fastighetsbestånd innebär risk för akuta underhåll och ökade investeringsvolymerna leder till ökat upplåningsbehov och en ränterisk.

Utbildning

Den demografiska utvecklingen visar att kommunens elevvolymerna kommer att vara relativt konstanta framöver. Nativiteten (antal folkbokförda barn 2020 var 128) överstiger tidigare gjorda prognoser och antalet barn som efterfrågar plats i centralt belägen förskola är därför fler än de ursprungligt planerade platserna. I väntan på beslutad ny förskola i Alfta så har platser tillskapats på befintliga centrala förskolor och i Edsbyn har nyetablering av förskolorna Bäckstugan och Sörgården löst behovet tillfälligt.

Personalbrist kan skönjas då legitimerade lärare saknas i vissa ämnen i grundskolan. Kommande pensionsavgångar aviseras framförallt i förskolan där bristen på förskolelärare kan komma att märkas då vi samtidigt har utökat behov av personal i denna verksamhet. Den allmänna bristen på lärare i hela samhället kan också komma att påverka, siffror visar att det kommer att saknas 35-40 000 lärare 2035, vilket kan leda till högre löner och ökad rörlighet mellan kommuner. Detta kan komma att påverka både ekonomi och framtida kvalitet.

En fortsatt utmaning gäller utlandsfödda elevers möjlighet att nå nationell behörighet till gymnasium efter avslutad grundskola. Elever som är utlandsfödda behöver generellt mer stöd och stöttning vilket också påverkar skolans kostnader. Vår kommun har ytterligare en utmaning i skolans kompensatoriska uppdrag då andelen elever från studieovana hem överstiger riksandelen. Detta märks bl. a på rådande betygsskillnader mellan pojkar och flickor och deras behörighet till nationella gymnasieprogram.

Den fortsatta implementeringen av förskolans läroplan samt införandet av obligatorisk förskoleklass i grundskoleverksamheten innebär andra utmaningar inom både lokaler, organisation, personalsamverkan och samarbete. Byggnation av ny förskola kommer också att ställa krav på planering, logistik och ekonomi

under 2021-2023. Ett särskilt arbetsmiljöarbete pågår för att tydligt identifiera de områden i våra olika skolformer som har förbättringspotential. Andelen långtidssjukskrivningar har minskat men måste ses i ljuset av ökad korttidsfrånvaro som till stora delar förklaras av rådande pandemi. Men stigande ålder på personal och större barngrupper bidrar fortsatt till långtidssjukskrivningar.

Pandemin har under året präglat verksamheten med ökad frånvaro, skolstängningar samt distans- och fjärrundervisning för grundskole- och gymnasieelever. Detta kommer med all sannolikhet att generera ett utökat resursbehov för att komma tillrätta med den utbildningsskuld som befaras.

Vård och omsorg

De behov av omställningar och prioriteringar som verksamheterna såg inför 2020 gäller även kommande år då i princip inga av de insatser som planerades kunde genomföras under 2020 till följd av pandemin. Inom vård och omsorg medför den demografiska utvecklingen med avsevärt fler äldre att verksamheten måste ställa om arbetssättet för att klara den framtida omsorgen. Om kommunen inte lyckas med det kan det få effekten att kvaliteten tvingas sänkas då det inte kommer att finnas personal att tillgå i samma omfattning som idag. Svårigheten att rekrytera personal, främst legitimerade (arbetsterapeuter, fysioterapeuter och sjuksköterskor) men även socialsekreterare och chefer, medför risk för att inte kunna upprätthålla rättssäkert stöd, omsorg och vård med hög kvalitet. Omställning till god och nära vård tillsammans med utvecklingen av mer avancerad vård i hemmet kommer att ställa krav på väl utbildad personal – både inom den legitimerade personalen men också personal som kan ta emot delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter med bibehållen patientsäkerhet.

Förebyggande insatser främst för barn och unga kommer kräva avsevärda behov av resurser framöver, både på kort och lite längre sikt. Ökade svårigheter att nå egen försörjning för kommunens medborgare har medfört betydande ökning av försörjningsstöd, vilket ställer krav på ändrade arbetssätt för att nå mer hållbara lösningar. Förmågan och viljan till samverkan och samarbete, både intern och externt, måste stärkas för att skapa den utveckling som behövs för att klara framtida behov och förväntningar. Det är en av de viktigaste förmågorna hos chefer och medarbetare framöver.

Finansiella risker

Ovanåkers kommuns fullmäktige har beslutat om en Finanspolicy (reviderad kf 2019-11-25). Syftet med finanspolicyen är att ange ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten inom kommunen skall bedrivas. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering. För förvaltningen av kommunens pensionsmedel finns en särskild policy fastställd av kommunfullmäktige, Placeringspolicy gällande förvaltning av pensionsmedel för Ovanåkers kommun (reviderad kf 2016-11-21).

Kommunens bostadsbolag Aefab antog en finanspolicy 2013-12-18 som reglerar de finansiella riskerna som bolaget har. Räntesäkring sker åtskilt från kapitalbindning via ränteswappar. Samtliga lån finns hos Kommuninvest och all räntesäkring hos Nordea. Vid nyupplåning och omsättning av lån tas 2 anbud in.

Aicab antog en finanspolicy 2018-06-11 och Helsing Net Ovanåker AB antog en finanspolicy 2020-02-13.

Ränterisk

För att begränsa ränterisken, risken för att förändringar i räntenivån påverkar negativt genom ökade

räntekostnader, skall räntebindingstiden i kommunens låneportfölj spridas över tid enligt nedanstående normportfölj.

Löptid		Min	Max
0 - 1 år	25%	0%	50%
1 - 3 år	20%	0%	40%
3 - 5 år	20%	0%	40%
5 - 7 år	20%	0%	40%
7 - 10 år	20%	0%	40%
Snitträntebindning (år)	4,2		

Räntebindningen för kommunen är 3,66 år. Genomsnittlig räntan för 2020 är 0,32%.

Räntebindning för Aefab uppgår till 2,92 år. Genomsnittlig ränta för 2020 är 2,06 %.

Räntebindning för Aicab uppgår till 2,46 år. Genomsnittlig ränta för 2020 är 0,62 %.

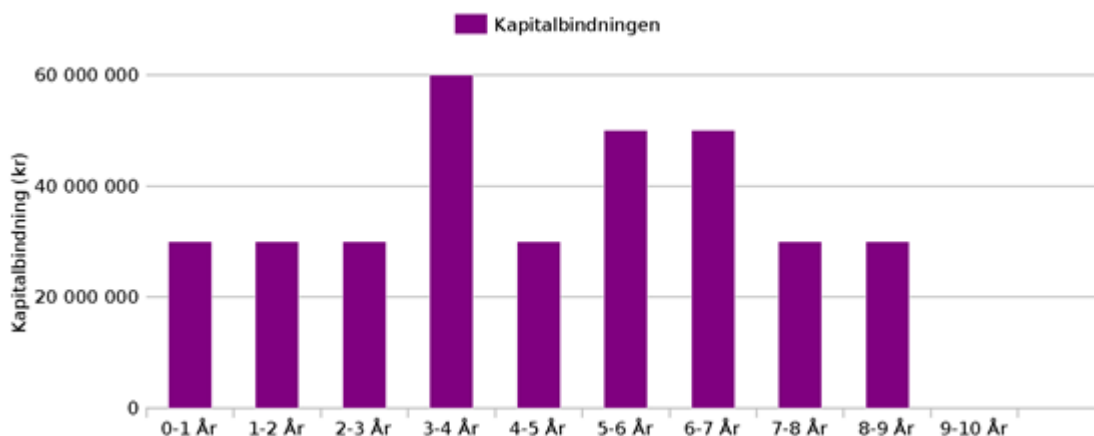
Räntebindning för Helsing Net Ovanåker uppgår till 2,55 år. Genomsnittlig ränta för 2020 är 0,45 %.

Finansieringsrisk

För att minska finansieringsrisken skall kapitalbindningen i låneportföljen spridas över tid enligt nedanstående normportfölj. Finansieringsrisken består i att kommunen vid varje givet tillfälle inte får tillgång till nödvändig finansiering för befintliga eller nya lån eller att refinansiering endast kan ske med kraftigt ökade kostnader som följd. Finansieringsrisken ökar om en större del av skuldportföljen förfaller vid ett eller några enstaka tillfällen.

Kapitalbindning	0-1 år	1-3 år	3-5 år	5-7 år	7-10 år
Maximalt	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %
Minimalt	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Kapitalbindningen för kommunen är 4,63 år, fördelad enligt bild nedan.

Kapitalbindning för Aefab uppgår till 2,78 år. Max förfall ett enskilt år uppgår till 38 % vilket är högre än policyns 30 %. Anpassning i förfalldagar vid kommande omsättningar bör ske med 30 mkr under 2023 för att helt följa policyn för Aefab.

Kapitalbindning för Aicab uppgår till 2,46 år och kapitalbindningen för Helsing Net Ovanåker AB uppgår till 2,55 år.

Kredit- och likviditetsrisk

Kommunen skall ha tillgångar i kassa och bank som motsvarar en betalningsberedskap om minst 30 betalningsdagar samt tillgängliga likvida medel som motsvarar en betalningsberedskap om minst 60 betalningsdagar. Likviditetsöverskott som inte är tillfällig - utöver den likviditet som erfordras för att upprätthålla ovanstående betalningsberedskap - skall användas för att amortera kommunens låneskuld. Kortfristig likviditet ska placeras antingen på koncernkonto eller i räntebärande värdepapper hos den bank som kommunen vid tillfället har avtal med. Placerade medel skall kunna omvandlas till likviditet genom försäljning inom tre bankdagar.

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

Utdrag ur Placeringspolicyn gällande förvaltning av pensionsmedel (Kf 20161121 §92):

Ovanåker kommun skall på ett effektivt och säkert sätt förvalta de finansiella medel som kommunen förfogar över. Ovanåkers kommun har avsatt kapital för att minska likviditetsmässiga påfrestningar som kommer av framtida åtaganden vad gäller pensionsförpliktelser. För att minska risken i förhållande till åtagandet kommer en relativt stor del av pensionsfondens tillgångar att placeras i en matchande förvaltning. Placeringspolicyn utgör ett regelverk för pensionsmedelsförvaltningen samt likviditetsförvaltning med en bedömd löptid över ett år.

Målet med de avsatta medlen är att nå en årlig real avkastning om 2% sett över rullande femårsperioder. Detta definieras som det övergripande förvaltningsmålet. I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i portföljen styras dynamiskt. Andelen aktier ska justeras så att portföljen som mest kan tappa 15 % i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värdet den sista dagen varje månad). I lägen då andelen aktier minskas placeras detta kapital i övriga tillgångsslag.

Pensionsfondens medel får placeras i nedan angivna tillgångsslag. En detaljerad beskrivning över tillåtna tillgångsslag återfinns i policyn.- Likvida medel i svenska kronor - Svenska räntebärande värdepapper - Svenska aktier, aktiefonder och aktierelaterade instrument - Utländska aktiefonder och aktierelaterade instrument - Alternativa tillgångar

Pensionsförpliktelser

Ett av de största åtaganden som kommunkoncernen har är pensionsåtagandet. Pensioner intjänade före 1998 skuldförs inte utan redovisas som en ansvarsförbindelse. Intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Avsättningen och Ansvarsförbindelsen är den beräknade framtida skuld som kommunkoncernen har för pensioner.

Avsättningen för pensioner för kommunkoncernen inkl. löneskatt uppgår till 72 734 tkr (67 441 tkr).

Avsättningen inkl. löneskatt för kommunen uppgår till 70 600 tkr (65 350 tkr), vilket innebär en ökning med 5 250 tkr.

Ansvarsförbindelsen för pensioner inkl. löneskatt uppgår för kommunkoncernen till 251 663 tkr (259 197 tkr), vilket är en minskning av ansvarsförbindelsen med 7 534 tkr.

Pensionsutbetalningarna från dessa skulder beräknas öka framöver och därför har kommunen avsatt medel för att dämpa den likvida påfrestningen. Tanken har varit att bygga upp en buffert och spara medel som ska användas för de framtida pensionsutbetalningar som skattekraften inte täcker. Marknadsvärdet av de förvaltade pensionsmedlen är vid årets utgång 67 325 tkr, anskaffningsvärdet 64 340 tkr.

Återlånade medel är skillnaden mellan pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel.

Konsolideringsgrad är den andel av pensionsförpliktelserna som täcks av förvaltade pensionsmedel.

Pensionsförpliktelse (tkr)	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Avsättningar inkl löneskatt	70 600	65 350	72 734	67 441
Ansvarsförbindelse inkl löneskatt	251 663	259 197	251 663	259 197
Summa pensionsförpliktelser	322 263	324 547	324 397	326 638
Finansiella placeringar av pensionsmedel - marknadsvärde	67 325	70 355	67 325	70 355
Återlånade medel	254 938	254 192	257 072	256 283
Konsolideringsgrad	20,9 %	21,7 %	20,8 %	21,5 %

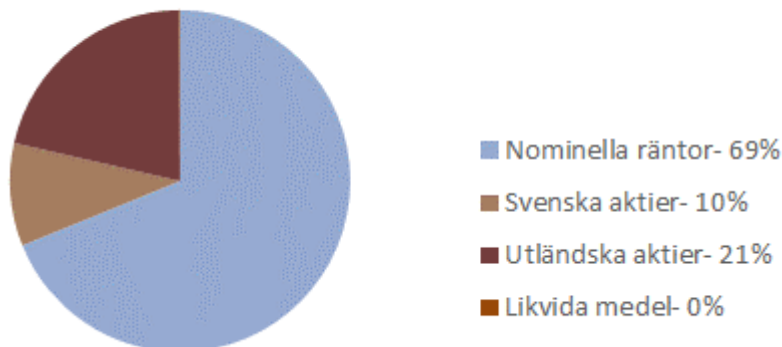
Kommunens övergripande förvaltningsmål med de förvaltade pensionsmedlen är att nå en real avkastning om 2 % sett över en rullande femårsperiod. Med real avkastning avses nominell avkastning justerat för utvecklingen av konsumentprisindex (KPI). Den reala avkastningen för den senaste femårsperioden är 1,6 % och för innevarande år uppgår den till -3,1 %. Under 2019 var det en avkastning med 10,6 %. Ovanåkers kommun har beslutat att förvalta kapitalet i enlighet med en dynamisk förvaltningsmodell med kontinuerlig riskkontroll. Kommunen har beslutat att aldrig riskera mer än 15% av förvaltningsvolymen, vilket innebär att andelen aktier bestäms utifrån aktuellt riskutrymme samt rådande makroekonomisk tro. Under inledningen av året så var andelen aktier ca 54%. Andelen aktier reducerades kraftigt under året till följd av den stora nedgången under februari och mars. Då en stor andel av riskutrymmet förbrukades under nedgången blev aktieandelen därefter något lägre än normalt. Vid utgången av året var aktieandelen 31%.

Den globala pandemin under 2020 innebar ett annorlunda år i hela världen och så även på värdepappersmarknaderna. Nedgången i mars var den i särklass snabbaste någonsin och indikerade kraftig recession och besvärliga tider. Uppgången har varit minst lika rekordartad. Det breda indexet S&P 500 var tillbaka på årshögsta efter ca 6 månader, vilket kan jämföras med tidigare rekordnotering från 1987 på 19 månader och en historisk median på 4 år från tidigare 8 tillfällen av liknande nedgångar.

De förvaltade pensionsmedlen är placerade i en portfölj bestående av olika tillgångsslag (se diagrammet

nedan). Söderberg & Partner bistår kommunen med portföljbevakning och rapporter samt ger rekommendationer utifrån kommunens placeringspolicy gällande förvaltning av pensionsmedel.

TILLGÅNGSALLOKERING

Risker i skatteintäkter och statsbidrag

SKR bedömer en svag skatteunderlagstillväxt nästa år i senaste Ekonomirapporten. Utdrag ur Ekonomirapporten 2020-10-20:

Redan 2019, då antalet arbetade timmar minskade något, dämpades skatteunderlagstillväxten markant. Detta har fortsatt även under 2020 då skatteunderlaget stiger än långsammare. Men utan den stora ökningen av beskattningsbara transfereringar skulle skatteunderlaget bli långt svagare. Denna beskrivning gäller både för det faktiska skatteunderlaget och det som beskrivs som den underliggande utvecklingen. De stora ökningarna av arbetslöshetsersättning och sjukpenning som varit under 2020 bidrar mycket till skatteunderlaget. Dessa har motverkat effekterna av den svagare arbetsmarknaden och den höga sjukfrånvaron. Därtill stiger pensionsinkomsterna under 2020 snabbare än både 2019 och 2021. En viktig motkraft i att bromsa nedgången i löneinkomsterna i näringslivet är också systemet för korttidspermitteringar: utbetalda permitteringslöner har kraftigt mildrat nedgången.

Den återhämtning i sysselsättningen som sker i slutet av 2020 antas fortsätta också nästa år. Samtidigt fasas permitteringslöner ut medan utbetalningarna av sjukpenning återgår till mer normala nivåer. Uppräkningen av inkomstrelaterade pensioner ser också ut att bli relativt låg 2021. Allt detta medför att skatteunderlagets ökningstakt 2021 blir lägre än 2020. För 2022–2024 antas en ihållande uppgång för sysselsättningen, när ekonomin rör sig från låg- till normalkonjunktur. Detta lyfter löneinkomsterna till en mer normal ökningstakt, efter de två svaga åren 2020–2021. Skatteunderlagstillväxten stannar dock en bit under det genomsnitt som gällt de senaste konjunkturcyklerna. Detta följer av en fortsatt dämpad löne- och prisökningstakt, något som också håller tillbaka uppräknings- och pensionsinkomster.

Händelser av väsentlig betydelse

Det har varit ett omtumlande år där coronapandemin helt satt sin prägel på hur kommunen har kunnat bedriva sin verksamhet. Utmaningen har varit stor inom kommunens alla verksamhetsområden. Den verksamhet som bedrivits har under året vid många tillfällen fått ställa om utifrån förutsättningarna och gällande rekommendationer, många har ställt om till distansarbete. Kommunen införde under året en krisstab som har stöttat kommunens krisledningsgupp. Krisledningsnämnden har sammanträtt två gånger under året. Kommunfullmäktige har under året beslutat att tillåta digitala politiska sammanträden.

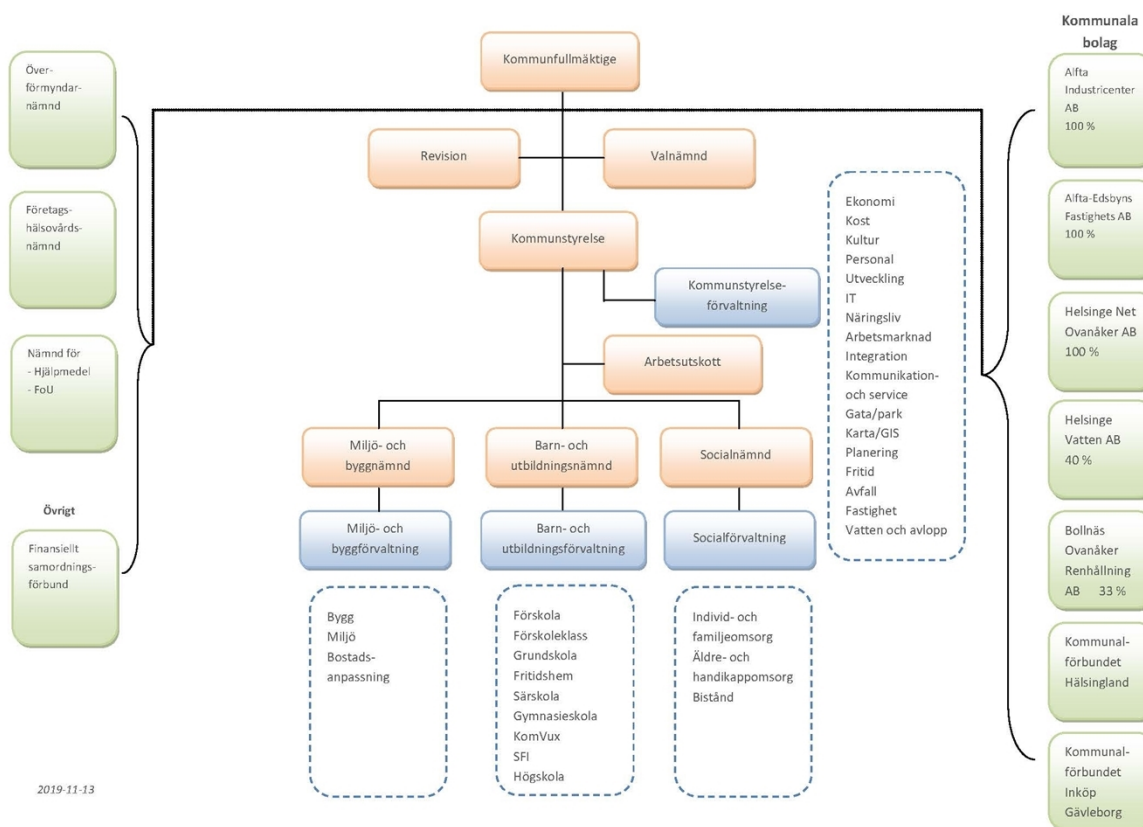
Även under detta år har många stora investeringar genomförts i kommunen och de kommunägda bolagen. Det nya äldreboendet blev färdigställt och som en konsekvens av detta har boendet på Backa avvecklats och ska under 2021 byggas om till ett 65 Trygg-område. Under året har kommunen påbörjat ombyggnaden av Alftaskolan, F-9. Celsiusskolan, F-9, i Edsbyn blev klar under året och är den största investering som gjorts i kommunen de senaste åren. Förskolan Fölet som kommunens bostadsbolag färdigställde under slutet på 2019 är nu med sina tre avdelningar fullbelagt. LSS-boendet Junibacken var inflyttningsklart under april månad.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

De styrande organen i Ovanåkers kommunkoncern är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder och bolagsstyrelser. I förvaltningsberättelsens avsnitt *Den kommunala koncernen* återfinns ett organisationschema som visar hur koncernen är strukturerad. I detta kommande avsnitt beskrivs strukturen för styrning och uppföljning inom Ovanåkers kommun.

Ansvarsstruktur

De politiskt styrande instanserna i kommunkoncernen är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, de kommunala nämnderna samt de kommunala bolagsstyrelserna. Tjänstemannaorganisationen stödjer de politiska instanserna och genomför verksamheten i enlighet med uppsatta mål och riktlinjer. Nedan följer en beskrivning över de olika politiska instanserna.

Kommunfullmäktige är Ovanåkers kommuns högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige har 35 ledamöter, som utses genom allmänna val vart fjärde år, då även val till riksdag och landsting sker. Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala servicen är likvärdig i hela kommunen, att lagar och förordningar följs och att skattemedlen används effektivt. Kommunfullmäktige beslutar om skatteuttaget, nivån på taxor och avgifter och fastställer budget för kommunens nämnder. Besluten i kommunfullmäktige verkställs av kommunstyrelsen, kommunens nämnder, och de kommunala bolagen.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige efter valet 2018

Parti	Antal efter val 2018	varav antal kvinnor	varav antal män
S	12	5	7
C	10	5	5
SD	4	1	3
KD	4	1	3
M	3	2	1
V	1	1	0
L	1	0	1
	35	15	20

Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvara för samordningen inom den kommunala koncernen. I kommunstyrelsens ledningsfunktion ingår bl.a. att leda och samordna utvecklingen av den kommunala demokratin och jämställdhet mellan män och kvinnor i kommunen. I kommunstyrelsens ansvar ingår uppsiktsplikten över de kommunala bolagen och att leda, planera och följa upp den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser är ansvariga för att verksamheterna bedrivs enligt lagar och riktlinjer, och att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och att målen uppnås. Nämnderna rapporterar till kommunstyrelsen.

Tjänstemannaorganisationen står för sakkunnigheten och bereder ärenden för de politiska instanserna. Tjänstemännen driver den operativa verksamheten i enlighet med den vision och de mål som är uppsatta av de politiska instanserna.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

För Ovanåkers kommun utgår styrning och uppföljning först och främst från mål med verksamheten. Kommunfullmäktige sätter budgetramar och koncernövergripande mål för verksamheterna i budgetarbetet och det är sedan upp till nämnd/styrelse att bedriva verksamheterna så att målen uppnås inom de givna budgetramarna. Verksamheterna följer upp utifrån både ekonomi och måluppfyllelse vid olika tillfällen under året som rapporteras till först kommunstyrelse och sedan vidare till kommunfullmäktige.

Centrala styrdokument

Ovanåkers kommun använder en rad olika dokument i sin styrning. Planer/program finns för att förtydliga den politiska viljan och handlar om utveckling. En rad policys finns för att skapa ett gemensamt förhållningssätt inom ett visst område som vägleder för att uppnå en önskad nivå eller ett önskat tillstånd. Utöver detta används reglementen och riktlinjer, som är föreskrifter som grundas i lagar och förordningar för att tillse rättssäker hantering.

De mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom koncernen är:

- Översiktsplan

En översiktsplan är en långsiktig vision och visar hur vi vill att kommunen ska utvecklas de kommande 10–15 åren. I översiktsplanen ges riktlinjer för hur mark och vatten ska användas för att skapa en lämplig och

hållbar utveckling i kommunen. Efter att översiktsplanen har antagits fungerar den som beslutsunderlag och ett vägledande instrument för kommunkoncernen. Översiktsplanen är även vägledande vid handläggning och överprövningar enligt plan- och bygglagen (PBL) och miljöbalken (MB) i frågor som rör mark- och vattenanvändning och bebyggelseutveckling.

I maj 2017 antog kommunfullmäktige Ovanåkers kommuns gällande översiktsplan "ÖP 2030".

- Budget och verksamhetsplan

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för de kommande 3 åren. I dokumentet presenteras förutsättningarna för den kommunala nämnds- och förvaltningsorganisationen och de kommunala koncernbolagen. Planeringen sker i tre steg:

1. Planeringsförutsättningar - där kommunfullmäktige beslutar om nämndernas budgetramar inför kommande budgetår.
2. Budget- och verksamhetsplan, inkl anpassningsbilaga - där kommunfullmäktige beslutar om nämndernas planerade verksamhet utifrån de tidigare beslutade planeringsförutsättningarna.
3. Detaljbudget - förvaltningarna/nämnderna arbetar fram en budget på konto-, ansvars- och verksamhetsnivå utifrån de beslutade budgetramarna och den beslutade planerade verksamheten.

- Investeringsplan

Kommunfullmäktige beslutar varje år om en investeringsplan för de kommande 5 åren, planen följs upp med prognos vid delårsbokslutet per 31 augusti samt med utfall/avvikelser vid årsbokslutet per 31 december. Eventuell tilläggsbudgetering av investeringar som ej avslutats beslutas av kommunfullmäktige utifrån uppföljningen per helår.

- Styrkort

Styrkortet är kommunens modell för målstyrning. Kommunfullmäktige antar ett koncernövergripande styrkort för en "förskjutet mandatperiod". Det innebär att den tillträdde kommunfullmäktige 2019 arbetade fram ett koncernövergripande styrkort för perioden 2020-2023. Det koncernövergripande styrkortet antas i samband med planeringsförutsättningarna på våren. Normalt ändras inte det koncernövergripande styrkortet under innevarande period.

Nämnderna och de helägda koncernbolagen beslutar sina styrkort inför varje nytt budgetår och dessa beslutas tillsammans med Budget- och verksamhetsplan, inför höstens budgetberedning. De delägda koncernbolagen följer upp sin målstyrning via sina majoritetsägare (i dessa fall Bollnäs kommun).

- Internkontrollplan

En övergripande internkontrollplan utifrån gemensamma risker antas av kommunstyrelsen. Nämnderna och de helägda bolagen antar internkontrollplaner utifrån sina verksamhetsrisker. I denna plan finns kontrollpunkter som ska genomföras under året. Uppföljningen på årets kontroller och en sammanfattande rapport antas sedan av nämnd/bolag i slutet av året. Både plan och uppföljningsrapport ska informeras till kommunens revisorer och kommunstyrelsen.

Övriga policydokument

- Personalpolicy
- Finanspolicy
- Kommunikationspolicy
- Miljöpolicy
- Tillgänglighetspolicy
- Upphandlingspolicy

Mål, budget och uppföljning inom den kommunala koncernen

Ovanåkers kommun har valt att arbeta med styrkort för mål, inriktning, omfattning och kvalitet. Styrkortet har fokus på mål för verksamhetsstyrning. Politikerna är ansvariga för målstyrningen. Syftet med styrkortet är att använda verksamhetsstyrning som ett medel för att uppnå vision och inriktningsmål. Ovanåkers kommun har en gemensam vision som uttrycker ett önskvärt framtida tillstånd för hela koncernen.

För att visionen ska kunna förverkligas har kommunfullmäktige beslutat fyra perspektiv/inriktningsmål för kommunens och de helägda bolagens verksamheter; *Arbete och tillväxt, Trygghet och lärande, Folkhälsa och demokrati* samt *Hållbar och ansvarsfull resursanvändning*.

Verksamhetsstyrningen har fokus på nutid och framtid med syfte att förtydliga vart vi är, vart vi vill och hur vi ska komma dit. Styrkortsmodellen innebär att ledningen får möjlighet att följa upp verksamheterna som sker dagligen ute i organisationen och påverkar kommunens framtida utveckling.

Kommunfullmäktige sätter effektmål i det koncernövergripande styrkortet. Koncernövergripande styrkortet fördelas och genomförs och följs upp av verksamheterna/bolagen på de tilldelade effektmålen. Utifrån satta effektmål skapas handlingsplan av verksamheterna. Styrkortsarbetet hanteras av respektive nämnd/bolagsstyrelse som prioriterar effektmål. Utöver de tilldelade effektmålen i det koncernövergripande styrkortet tar nämnder/styrelser fram egna styrkort med effektmål utifrån de givna perspektiven/inriktningsmålen. I styrkortet från respektive nämnd/bolag uttrycks vilka effektmål nämnderna och bolagen behöver sätta upp för att Ovanåkers kommun ska nå framgång enligt visionen.

Vid tertialuppföljning och delårsrapport utvärderas styrkorts målen både på koncernövergripande nivå och nämnds-/bolagsnivå med analys som ger en prognos för måluppfyllelsen för helår. Helårets utvärdering av årets koncernövergripande styrkort finns i årsredovisningen under avsnittet "God ekonomisk hushållning". Nämndernas och de helägda bolagens analys av måluppföljning inom det egna styrkortet återfinns under respektive nämnds/bolags verksamhetsberättelser i årsredovisningen.

Ekonomiska ramar

I Ovanåkers kommunkoncern bedrivs verksamheter med varierande förutsättningar, vilket innebär att ekonomiska ramar och mål inte kan utformas på samma sätt för alla verksamheter. För kommunens skattefinansierade verksamheter (t.ex. skola, omsorg, fritid) utgår resursfördelningen från tidigare års budgetram med korrigeringar för verksamhetsförändringar och kostnadsökningar. För att arbeta fram en ekonomisk ram vägs även befolknings- och skatteunderlagsprognos samt eventuella anpassningsbehov in i det slutgiltiga förslaget till resursfördelning. Kommunens avgiftsfinansierade verksamheter som är reglerade

enligt självkostnadsprincipen (vatten, avlopp och renhållning) utarbetar budget utifrån fullmäktiges beslut om taxa. Som huvudprincip, om inte särskilda omständigheter råder, ska dessa verksamheter anpassa kostnaderna i förhållande till taxeintäkterna. För affärsdrivande verksamheter, dvs. som verkar på en konkurrensutsatt marknad, fastställer fullmäktige ägardirektiv, som ligger till grund för budgetarbetet.

Planering innan budgetåret

Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dessa besluta om budget och ägardirektiv. Nedan lämnas en övergripande beskrivning av planeringsprocessen.

Maj: Kommunfullmäktige beslutar om övergripande planeringsförutsättningar för mål, driftsbudget och investeringar.

November: Kommunfullmäktige fastställer budgeten för nästkommande år, och de beslutar då även om eventuella Anpassningar och mål för respektive nämnd.

Uppföljning under budgetåret

Kommunkoncernen följer upp mål och budget tre gånger per år. Detta sker i en tertialuppföljning, i delårsbokslutet och i årsredovisningen.

Maj: Koncernen gör en första uppföljning efter årets fyra första månader. Tertialuppföljningen innehåller uppföljning och analys av kommunfullmäktiges mål (nämnders och bolags mål), ekonomiskt periodutfall samt helårsprognos.

September: Efter åtta månader upprättar den kommunala koncernen ett officiellt delårsbokslut. Delårsbokslutet innehåller uppföljning och analys av mål, budget och helårsprognos för det ekonomiska resultatet någon sammanställd redovisning för koncernen görs ej i delårsrapporten. Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsbokslutet. Styrelsen överlämnar rapporten till fullmäktige senast sista oktober och delårsrapporten fastställs därefter av kommunfullmäktige.

Bokslut och årsredovisning

Arbetet med den kommunala koncernens bokslut och kommunens årsredovisning följer följande process:

Februari: Den löpande uppföljningen avslutas, i februari efter budgetåret, med nämndernas och bolagens årsbokslut, samt kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncern-övergripande analyser samt uppföljningar. Revisionen gör en granskning av nämndernas årsbokslut och koncernens årsredovisning.

April: Årsredovisningen antas i Kommunstyrelsen och överlämnas till kommunfullmäktige senast 15 april. Kommunfullmäktige fastställer sedan årsredovisningen samt beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter.

Uppsiktsplikt

I Kommunallagens 6:e kapitel regleras kommunens uppsiktsplikt gentemot kommunala bolag. I kommunala bolag ska de kommunala ändamålen med verksamheten framgå av styrdokument, och kommunstyrelsen har i uppgift att ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs av andra (detta gäller både helägda och delägda kommunala bolag, föreningar, stiftelser).

Under Ovanåkers kommuns uppsiktsplikt lyder Alfta-Edsbyns Fastighets AB (AEFAB), Alfta Industricenter AB (AICAB), Helsinge Net Ovanåker AB, Helsinge Vatten AB, Bollnäs Ovanåker Renhållning AB (BORAB).

Under 2020 reviderades bolagsordningarna och ägardirektiven för Helsinge Vatten AB och BORAB.

Ovanåkers kommuns kommunstyrelse ska en gång per år, i första hand i samband med beslut om årsredovisningen, i beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna. För de delägda bolagen ska detta samordnas med övriga ägare. Kommunstyrelsen har under 2020 utövat sin uppsiktsplikt vid kommunstyrelsens sammanträde 2020-08-24.

Ovanåkers kommun antog *Policy för uppsiktsplikt* vid kommunfullmäktiges sammanträde 2020-11-09 (§ 106).

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att tillse att det finns en god intern kontroll. I detta uppdrag ligger ett ansvar att upprätta en intern kontrollorganisation inom kommunen samt se till att denna utvecklas utifrån kommunens kontrollbehov. En övergripande internkontrollgrupp bedömer gemensamma risker och sätter kontroller och åtgärder inom dessa för kommunens nämnder. Kommunens nämnder och styrelser för helägda bolag ansvarar för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. Den övergripande internkontrollplanen för året beslutas av kommunstyrelsen, medan övriga internkontrollplaner beslutas av respektive nämnd/styrelse vilka informeras kommunstyrelsen inom uppsiktsplikten. På samma sätt hanteras sedan uppföljningen av den interna kontrollen för året. De delägda bolagens internkontroll hanteras hos majoritetsägaren (i båda fallen Bollnäs kommun) och informeras kommunstyrelsen inom uppsiktsplikten.

För 2020 har den övergripande internkontrollplanen hanterat och följt upp gemensamma risker kopplade till områdena *politisk målfyllelse, ekonomi, it-säkerhet, löner och personal* samt *dokument- och ärendehantering*. De områden där man sett att åtgärder behöver göras är framförallt inom ärendehantering där dokumenterade rutiner saknas inom flera områden, investeringsuppföljning samt rapportering av personuppgiftsincidenter. Nämndernas och de helägda bolagens uppföljningsrapporter är inlämnade till kommunstyrelsen och allmänna omdömen om årets interna kontroll har lämnats tillsammans med analyser kopplade till specifika kontroller och åtgärder. Beslut om de delägda bolagens uppföljning har inhämtats.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Ovanåkers kommun har beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv. Dessa riktlinjer avser i huvudsak den kommunalt skattefinansierade verksamheten. För VA-verksamheten gäller att den fullt ut ska finansieras via konsumtionsavgifter. För den verksamhet som drivs i företagsform sker styrningen med hjälp av ägardirektiv och andra styrande dokument. Utgångspunkten för dessa styrdokument ska också vara långsiktig god ekonomisk hushållning.

Syftet med kommunal verksamhet är inte att få ekonomisk avkastning på skattebetalarnas pengar, utan att bedriva den verksamhet man politiskt har beslutat att genomföra. Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten behövs för att visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, d v s koppling mellan ekonomi och verksamhet. Dessa behövs också för att främja en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt för att göra uppdraget gentemot medborgarna tydligt. Åtgärdsplaner i lagens mening träder in för att återställa negativa resultat så att de inte lämnas till senare generationer.

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen en ledande och samordnande roll för frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. För att göra det långsiktigt måste de fastställa hur mycket pengar som ska gå till löpande verksamhet, hur investeringar ska finansieras och om sparande inför framtiden är nödvändigt.

Avstämning av god ekonomisk hushållning görs av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av budget, delårsrapport och årsbokslut.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunallagen säger att det för verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I Ovanåkers kommun antar kommunfullmäktige koncernövergripande mål för en fyraårsperiod. Dessa mål följs upp i det koncernövergripande styrkortet.

Kommunallagen säger också att det för ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Nedan presenteras uppföljning av de koncernövergripande verksamhetsmålen och de finansiella målen för 2020.

Koncernövergripande verksamhetsmål

Målstyrningen sker enligt modellen balanserade styrkort där inriktningsmålen är indelade i fyra olika perspektiv (arbete och tillväxt, trygghet och lärande, folkhälsa och demokrati, hållbar och ansvarsfull resursanvändning).

Kommunens styrmodell har som syfte att göra målstyrning till en medveten samordning och inriktning av kommunens olika verksamheter mot gemensamma mål. Det är nödvändigt med en helhetssyn för nämnderna i sin verksamhetsplanering, att inte bara se till sina egna kärnverksamheters behov och intressen utan även ta ansvar för den samlade kommunala verksamhetens utveckling.

Styrkort på alla nivåer

Utifrån kommunens vision har kommunfullmäktige arbetat fram fyra styrande inriktningsmål inom de fyra perspektiven. Dessa inriktningsmål syftar till att ge ett övergripande fokus för de effektmål som sätts av kommunfullmäktige (koncernmål), nämnder (nämndmål) och bolag (bolagsmål).

Kommunfullmäktige har fastställt ett koncernövergripande styrkort för perioden 2020-2023, vilket består av prioriterade mål som tilldelats nämnder och bolag för genomförande och uppföljning. Målen återrapporteras till kommunfullmäktige.

Nämnderna och de helägda bolagen har även antagit egna mål för den aktuella perioden kopplade till de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen utgörs av följande färgmarkeringar;

Koncernövergripande styrkort 2020-2023

Det koncernövergripande styrkortets mål följs upp av berörda nämnder och bolag. Deras analyser sammanfattas och bedöms utifrån ett koncernperspektiv. För 2020 bedöms 11 mål vara uppfyllda, tre mål bedöms vara delvis uppfyllda och inga mål bedöms inte vara uppfyllda. Nedan visas det koncernövergripande styrkortet där varje mål analyserats.

Vision

Ovanåkers kommuns vision 2020-2023

Ovanåker ska vara en trygg och hållbar landsbygdskommun som växer med hjälp av ett gott företagsklimat, ett engagerat föreningsliv och ett stort medborgaransvar. I vår kommun ska alla människor som bor här eller flyttar hit trivas och känna stolthet över att vara en Ovanåkersbo. Ovanåker är en kommun som aktivt och engagerat arbetar för att genomföra ambitionerna i Agenda 2030.

ARBETE OCH TILLVÄXT

Inriktningsmål

I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande.

Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen.

Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.

Effekt mål	Analys
 En koncerngemensam plan ska tas fram för att trygga framtida personalbehov/rekrytering inom kommunens verksamheter. Koncernmål	<p>Planen som utgår från ARUBA-modellen är framtagen och beslutad av personalutskottet. ARUBA står för Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avveckla.</p> <p>"Tycker om" #tyckeromovanåker används på våra sociala medier såsom Facebook, Instagram och LinkedIn. Uppstart för det egna ambassadörsnätverket gällande kommunala jobb har skjutits upp, då bedömningen varit att personalen behövs främst i ordinarie verksamhet i samband med coronapandemin.</p> <p>Samverkan tillsammans med länets övriga kommuner fortsätter gällande marknadsföring av kommunala jobb för att attrahera framtidens arbetskraft. Ett nytt utvecklingsprogram för Framtida ledare är under rekryteringsfas där fokus ligger på det personliga ledarskapet och på vad det innebär att vara ledare och chef i offentlig verksamhet.</p>

Effektmål	Analys
 <p>Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska årligen.</p> Koncernmål	<p>Sammanfattningsvis kan konstateras att försörjningsstödet ökat under 2020, så även inflödet av biståndsmottagare. Arbetsmarknadsenheten rapporterar att det har varit svårare att få ut långtidsarbetslösa i arbete under pandemin. Det görs flera aktiviteter för att aktivt arbeta med målet och förhoppningen är att kunna se en minskning under 2021, bl.a. arbetar socialförvaltningen och arbetsmarknadsenheten tillsammans med i projektet "Ett hållbart arbetsliv" som syftar till främja möjligheten för självförsörjande inom dessa grupper. En utökad analys på målet finns under socialförvaltningens styrkortsuppföljning i rapportens Styrkortsbilaga.</p>
 <p>Ovanåkers kommunkoncern ska i samarbete med näringslivet göra åtgärder för att förbättra nyföretagande samt erbjuda sommarjobb till kommunens samtliga ungdomar i åldern 16-19 år.</p> Koncernmål	<p>Näringslivsenheten har arrangerat digitala frukostmöten och satsat på utbildningar/kurser på distans, i samarbete med region och statliga partners. En riktad satsning i mindre skala har gjorts med starta eget-kurs på lätt svenska. Servicemätning i myndighetsutövning till privatpersoner och företag visar 79 NKI poäng, vilket placerar Ovanåker på plats 18 av 188 deltagande kommuner.</p> <p>Arbetsmarknadsenheten rapporterar ang sommarjobb: Vi hade ca 76 sommarjobbbara (32 tjejer och 44 killar), alla som sökte och inte kunde ta bara en speciell plats fick jobb. Under veckorna 2-5 32, på 8 olika ställen. Budget på 850 tkr och utfall 766 tkr.</p>
 <p>Ovanåkers kommun ska aktivt och målmedvetet arbeta med arbetsmarknadspolitiska åtgärder för att underlätta integration och det första steget in på arbetsmarknaden.</p> Koncernmål	<p>Arbetsmarknadsenheten har jobbat väldigt aktivt med att använda alla åtgärder som finns för att underlätta integrationen och hjälpa projektdeltagare in på arbetsmarknaden. Det är det svenska språket som det sitter i och där har AME satt in extra resurser och haft flera möten med SFI för att kunna komma fram till någon bättre lösning. AME har deltagit i regionens undersökning om strukturella hinder för att komma in på arbetsmarknaden och där lyfter man att det är svenskan som är det största hindret helt enkelt.</p>
 <p>Kommunens nämnder, förvaltningar och bolag ska ge en god service och arbeta problemlösningorienterat.</p> Koncernmål	<p>Utifrån arbetet med vår myndighetsutövning, näringslivet och vår arbetsmarknadsenhet, så har vi näst bäst resultat i länet och den sammanlagda siffran för Ovanåkers kommun blev 79 NKI (nöjd-kund-index) vilket betyder ett högt betyg, och resultatet placerar Ovanåkers kommun på plats 18 av 188 kommuner och 17 gemensamma förvaltningar/förbund. I topp är Trosa och Åmål som båda har NKI på 84. Hudiksvalls kommun placerar sig på plats 16 i samma mätning.</p> <p>Socialnämnden genomförde under början av 2020 en mätning av hur man upplever service och bemötande från personalen inom individ- och familjeomsorgen. Under perioden 2019-10-01 till och med 2020-03-25 genomfördes denna undersökning där man i samband med besöket fick svara på hur man upplevt besöket och bemötandet. I undersökningen deltog 121 klienter och av dessa svarade 72% att de var nöjda med bemötandet. Generellt kunde man se att klienterna inom barn- och ungdom gav ett lägre omdöme (64%) än inom vuxenenheten där fler (85%) klienter var positiva.</p> <p>Miljö- och byggnämnden har under detta år märkt av ett större inflöde från medborgare och företag. Detta har lett till längre handläggningstider och senare återkoppling i vissa ärenden. På Barn- och utbildningsförvaltningen finns möjligheten att besöka kontoret fysiskt förutom gängse mail och telefon. Samtliga skolenheter erbjuder ett flertal forum och möjligheter till besök för föräldrar/vårdnadshavare såväl fysiskt som digitalt.</p> <p>I den löpande kundundersökning via Origo group som sker ligger Aefab på en helhetsbedömning nöjda hyresgäster på 84 %.</p>
 <p>Ovanåkers kommun ska öka antalet bostäder och utveckla befintligt bostadsbestånd. Detta kan ske i såväl egen regi som via privata aktörer.</p> Koncernmål	<p>Kommunen har anställt ytterligare en mycket rutinerad planarkitekt vilket ökar kapaciteten och förmåga att ta fram bra och attraktiva detaljplaner som medger bygggrätter i bra lägen.</p> <p>Kommunen planerar nu för tomter i attraktiva lägen i både Alftha och Edsbyn. Prisnivåerna går upp i kommunen vilket på sikt kommer medge möjligheter att producera nya bostäder.</p> <p>Ett arbete med att förstärka flyttkedjorna, för att dra nytta av de många trygghetsbostäder som byggs i Alftha och Edsbyn bör inledas.</p> <p>Under 2020 har 9 lägenheter tillförts i och med invigningen av Nya Fölet. Under perioden har Sannångårdens trygghetsboende slutförts, totalt omfattar trygghetsboendet 62 lägenheter, varav 16 lägenheter är ett tillskott till bostadsbeståndet. På Junibacken i Edsbyn har 8 LSS lägenheter tillförts. På Spiragården i Alftha har färdigställts 14 lägenheter som hyrs ut till privat värd företag.</p>

TRYGGHET OCH LÄRANDE

Inriktningsmål

Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser.

I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.

Effekt mål	Analys								
<p> Alla elever i årskurs 9 ska vara behöriga till något av gymnasieskolans nationella program.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Andelen elever i åk 9 som är behöriga till gymnasieskolans nationella program följs upp av förvaltningen vid läsårets slut, slutbetyg. Aktuell mätetal är för elever som slutade åk 9 vårterminen 2020.</p> <p>Andel elever som är behöriga till nationella program</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ovanåker</th> <th>Riket</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Totalt</td> <td>85,4% 85,6%</td> </tr> <tr> <td>Pojkar</td> <td>82,8% 84,3%</td> </tr> <tr> <td>Flickor</td> <td>88,5% 87%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Andelen elever behöriga till gymnasiet har ökat sedan 2019. Förvaltningen har gett verksamheterna i uppdrag att höja resultaten utifrån "Plan för likvärdig skola". Insatserna i denna plan tror förvaltningen påverkar resultaten i positiv riktning. Utförliga beskrivningar över behörigheterna presenteras i Barn- och utbildningsnämndens styrkortsuppföljning.</p>	Ovanåker	Riket	Totalt	85,4% 85,6%	Pojkar	82,8% 84,3%	Flickor	88,5% 87%
Ovanåker	Riket								
Totalt	85,4% 85,6%								
Pojkar	82,8% 84,3%								
Flickor	88,5% 87%								
<p> Kommunens äldreomsorg ska präglas av omtanke och hög kvalitet. SKL:s öppna jämförelser utgör referensram för att göra bedömningen.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Socialförvaltningen arbetar aktivt med att förbättra verksamheternas kvalitet och att brukarna ska uppleva att de blir bra bemötta och har förtroende för personalen samt att de upplever sig trygga i kontakten med våra verksamheter. Förvaltningen planerar att aktivt arbeta med och implementera äldreomsorgens nationella värdegrund inom förvaltningens samtliga verksamheter.</p> <p>Under våren 2020 genomfördes den årliga brukarundersökningen inom delar av omvårdnadsenhetens verksamheter (hemtjänst och särskild boende). Givetvis påverkades året resultat av den pågående pandemin. Vi kan trots pandemin konstatera att resultatet ser bra ut inom både hemtjänst och särskilt boende och att de som har svarat upplever att man känner sig trygga, får ett gott bemötande och känner förtroende för personalen inom verksamheterna.</p>								
<p> Alla barn och ungdomar ska uppleva en trygg miljö i kommunen som helhet, och i kommunens verksamheter i synnerhet.</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Resultatet av de senaste enkätundersökningarna bland unga och vuxna visar att målet är uppfyllt.</p> <p>Detta mål är en del i det Nämndmål som socialnämnden tagit fram som säger att Socialnämnden aktivt ska verka för att kommunens medborgare vid behov ska få råd, stöd och hjälp så tidigt som möjligt. Exempelvis så erbjuder öppenvårdens familjebehandlare 4 fria samtal utan beslut från socialsekreterare för föräldrar som behöver hjälp och stöd. i fortsätter också att jobba med informationsträffar till skola och förskola samt utöka detta till att gälla även BVC och MVC.</p> <p>Uppgifter hämtade från Skolenkäten våren 2020 som görs av Skolinspektionen visar på att värdena för Ovanåker överstiger rikets värden där både åk 5 och gymnasiet sticker ut med värden som vida överstiger Sverigesnittet.</p>								
<p> En tredjedel av eleverna i årskurs tre vid Voxnadalens gymnasium ska driva företag via Ung Företagsamhet</p> <p> Koncernmål</p>	<p>Under läsåret 19-20 har 27 elever av 87 i elever i åk 3 bedrivit UF-företag. Coronasituationen förändrade förutsättningarna för detta vilket påverkat våra företag negativt. Ett flertal av företagen valde att tävla och fortsatta sin verksamhet via nätet, digitalt med goda resultat. Omfattningen för läsåret 20-21 är ännu ej klar.</p>								

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI

Inriktningsmål

Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.

Effekt mål	Analys
 Kommunen ska stödja och stimulera föreningslivet, med särskilt fokus på ungdomar och integration, för att skapa en aktiv och meningsfull fritid åt alla invånare. Koncernmål	<p>Översyn av samtliga bidrag inom kultur och fritid pågår.</p> <p>Fritidsgårdarna får i uppdrag att arbeta mer aktivt mot föreningslivet. Ej genomfört pga. Covid 19 och de förändrade förutsättningarna.</p> <p>AMEs olika projekt har under året samarbetat aktivt med våra föreningar för att förbättra/underlätta för både äldre och yngre människor att delta i kommunens föreningsliv. Detta med ett stort fokus på folkhälsa. Rörelse och meningsfullhet!</p>
 Kommunen ska ta tillvara ungdomars engagemang och intresse av att vara med och påverka. Koncernmål	<p>Folkhälsosamordnaren rapporterar att tre ungdomsdialoger samt samarbete med elevråden var inbokade under hösten och målet anses uppfyllt även om dialogen med gymnasiet fick ställas in pga pandemin.</p>

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING

Inriktningsmål

Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.

Effekt mål	Analys
 För att höja kvaliteten för kommunens invånare ska varje beslut som fattas i nämnder och styrelser beaktas utifrån tre perspektiv: Hållbarhet, Jämställdhet och Barnperspektivet. Koncernmål	<p>Att beakta samtliga perspektiv är inte likställt med att samtliga perspektiv alltid ska konsekvensbeskrivas då alla beslut som nämnderna fattar inte berör samtliga tre perspektiv. När ett beslut berör någon av dessa perspektiv så görs en konsekvensbeskrivning i den till beslutet tillhörande tjänsteskrivelsen. Varje nämndsekreterare mäter årligen hur många tjänsteskrivelser som innehåller en konsekvensbeskrivning kopplat till de tre perspektiven, och arbetar på så vis med att påminna om att konsekvensbeskrivningar ska finnas när det är tillämpligt.</p> <p>Barn- och utbildningsnämnden beaktar alltid barnperspektivet. Medan myndighetsutövningen inom Miljö- och byggnämnden endast ska ta hänsyn till tillämpliga lagar och förordningar.</p>
 En plan ska upprättas för hur Ovanåkers kommun ska arbeta med Agenda 2030. I detta arbete beaktas arbetet med Biosfär Voxnadalen. Koncernmål	<p>Någon plan har inte upprättats, ett projekt har påbörjats för att integrera agenda 2030 i kommunens styrmodell. Erfarenheterna av att arbeta med Agenda 2030 som en integrerad del att kommunens styrning är begränsad i förvaltningarna. Allt som kommunens verksamheter gör i sitt uppdrag har bäring på Agenda 2030. Arbetet med agenda 2030 kan inte bedrivas som ett enskilt projekt, som till exempel Biosfärområde Voxnadalen, eftersom att Agenda 2030 omfattar allt kommunen gör.</p>

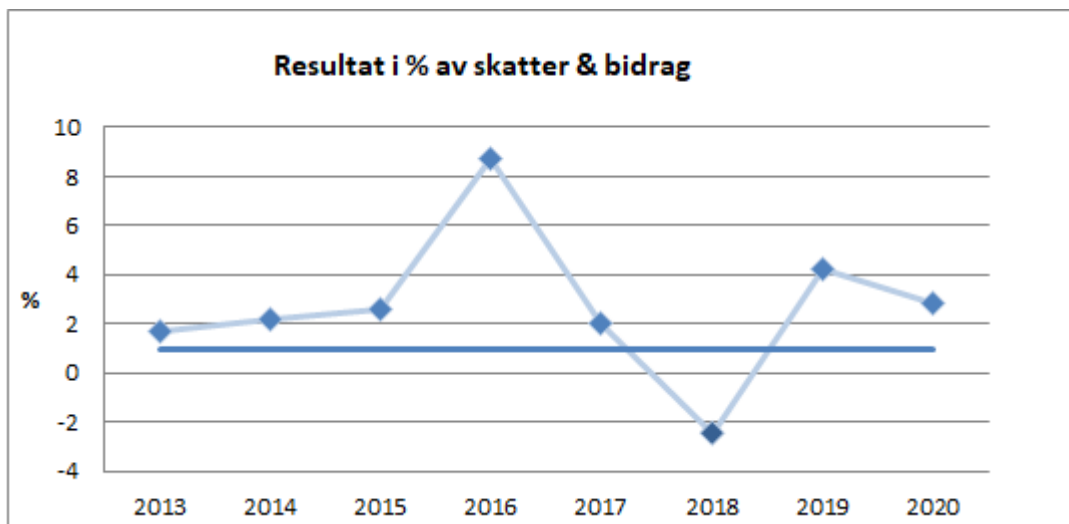
Finansiella mål

Ovanåkers kommun har fastställt finansiella mål för 2020 inom tre områden som anses vara av betydelse för god ekonomisk hushållning. Bedömningen av dessa tre mål är att resultatmålet är uppfyllt, investeringsmålet är delvis uppfyllt och soliditetsmålet är uppfyllt.

1. Hur mycket den löpande verksamheten får kosta

- I Ovanåkers kommun ska det årliga resultatet i skattefinansierad verksamhet (inklusive finansnetto) uppgå till 1,0 % av skatter och generella statsbidrag.

Målet är uppnått. Resultatet för 2020 är 20,7 mnkr vilket innebär ett resultat på 2,9 % av skatter och generella bidrag. Målet på 1 % av skatter och generella statsbidrag motsvarar ca: 7 mnkr.

2. Investeringsnivåer och finansiering av dessa

- Grundprincipen är att investeringar ska finansieras med egna medel.
- Inlåning till kommunen, exklusive kommunägda bolag, får maximalt uppgå till 30 tkr per invånare.

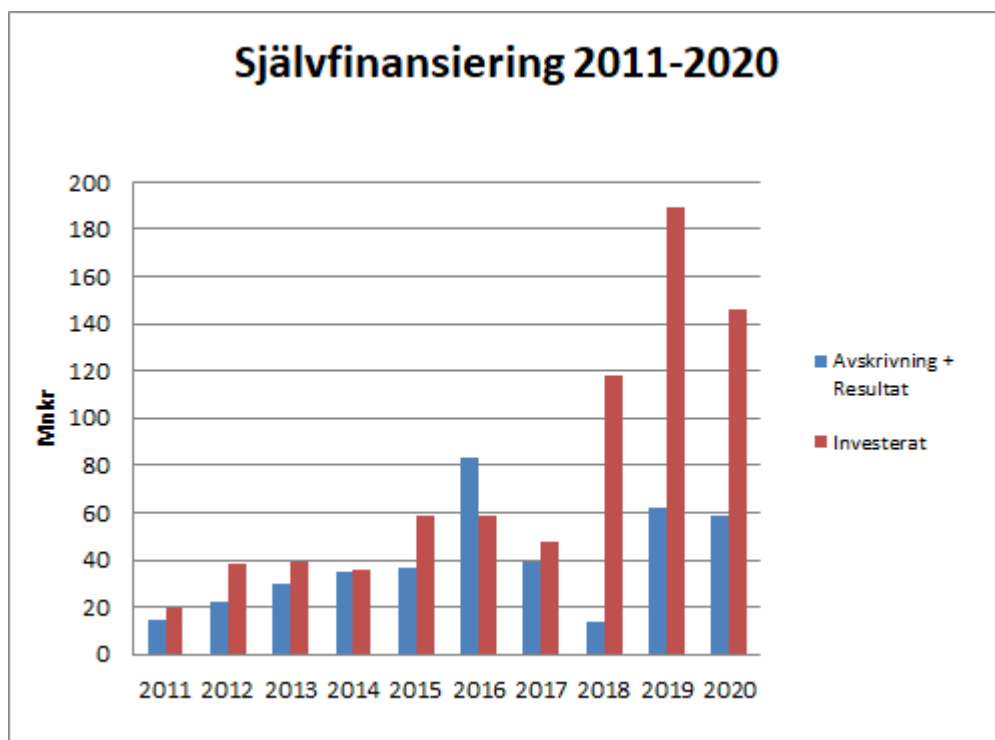
Grundprincipen uppnås inte för 2020. Självfinansieringsgrad 2020: 40,1%

Under året uppgick investeringarna till 146,0 mnkr och avskrivningar och årets resultat till 58,5 mnkr.

Självfinansiering rullande 10 år (2011-2020): 52,6%.

Under perioden uppgick investeringarna till 752 mnkr medan avskrivningar och årets resultat under samma period var 395 mnkr.

Inlåningen till kommunen uppgick till 26 tkr per invånare 2020-12-31, målet uppnås.

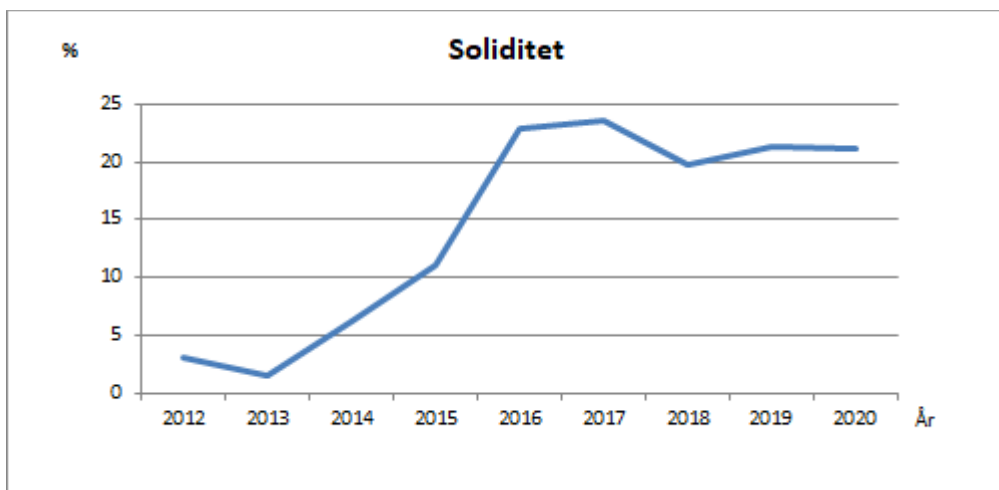

3. Förmögenhetsutveckling

- Soliditeten i Ovanåkers kommun ska vara positiv.

Målet är uppnått. Soliditeten är vid årets slut 21,1 %. Soliditeten mäts inkl. ansvarsförbindelsen för pensioner.

Resultat och ekonomisk ställning

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

I kommunens utvärdering av den finansiella ställningen redovisas både kommunkoncernens och kommunens ställning. Uppföljning görs under rubrikerna: resultatutvecklingen, kommentarer på intäkter och kostnader, budgetföljsamhet, investeringsuppföljning, soliditetsutvecklingen samt pensionsskulden.

Resultatutveckling

Tabellen nedan syftar till att ge en bild av resultatutvecklingen de senaste åren för kommunen och de bolag som ingår i kommunkoncernen.

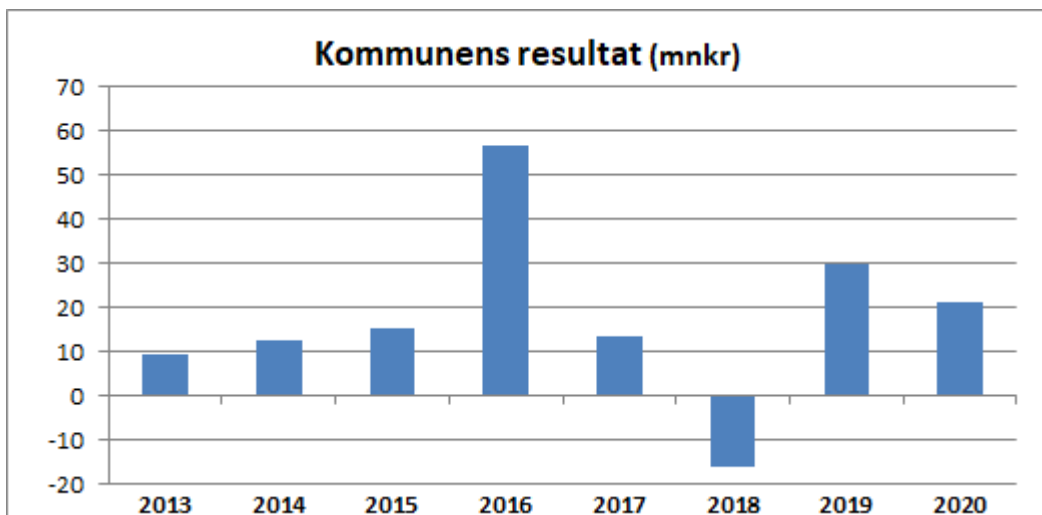
Årets resultat (tkr)

	2020	2019	2018	2017	2016
Kommunen	20 749	29 850	-22 292	13 293	56 566
varav VA	1 243	-786	-457	-267	525
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	5 107	1 579	4 077	11 436	12 572
Alfta Industricenter AB	1 047	803	579	674	658
Helsinge Net Ovanåker AB	900	608	635	334	1 095
Helsinge Vatten AB	0	0	0	0	0
Bollnäs Ovanåker Renhållning AB	1 435	446	2 644	2 357	2 086

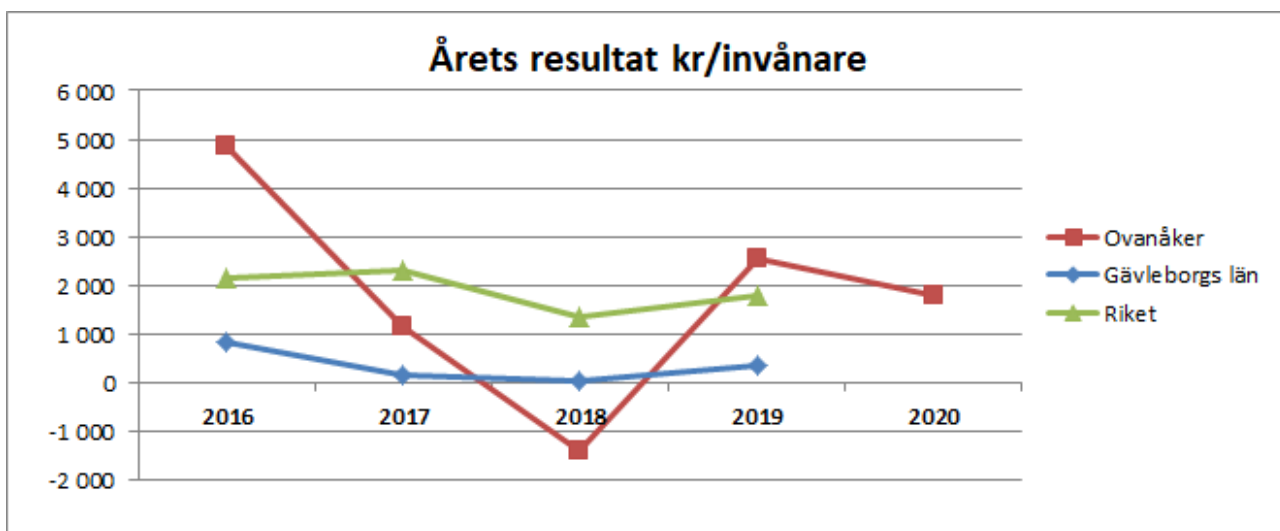
Kommunens nettokostnader är 698,2 mnkr, skatteintäkter och generella bidrag är 722,7 mnkr vilket gör att verksamhetens resultat är 24,4 mnkr. Resultatet efter finansiella poster är 20,7 mnkr, de finansiella intäkterna och kostnaderna blev 2020 -3,7 mnkr.

Ett snitt av resultaten från 2013 för Ovanåkers kommun är 18 mnkr och sett över perioden är det 2016 och

2018 som har de största avvikelserna. 2016 var ett år där resultatet påverkades starkt av kommunens flyktingmottagande och av att staten samt Migrationsverket gav ett utökat stöd. För 2018 års resultat var det två faktorer som påverkade resultatet till att bli -22,3 mnkr, ökade kostnader för placeringar inom Individ- och familjeomsorg (IFO) för barn & unga samt vuxna men också en större förändring av kommunens pensionsavsättning. Det relativt starka resultatet för 2020 förklaras främst av extra generella statsbidrag samt ersättning för sjuklönekostnader.

Tittar vi på resultatet för Ovanåkers kommun i förhållande till antalet invånare och jämför med Riket samt ovägt medel för Gävleborgs kommuner kan vi se att det även här är 2016 och 2018 som är de år vi har de största skillnaderna, för 2020 finns bara uppgifter för Ovanåkers kommun.

Eftersom VA-verksamheten under några år har redovisat underskott, ackumulerat har det varit ett underskott på 1,2 mnkr, ska det finnas en plan för hur detta ska regleras. Från och med 2020 höjdes bruksavgifterna med 6 %. Höjningen tillsammans med en 1-1,5 % höjning 2021 och 2022 beräknades finansiera det uppkomna underskottet. Årets resultat för VA-verksamheten blev 1,2 mnkr vilket innebär att det ackumulerade underskottet för VA-kollektivet i Ovanåkers kommun är återställt i sin helhet och det finns istället ett mindre överskott. Några förklaringar till överskottet är att intäkterna blev högre än beräknat och att

debiterad mängd vatten och avlopp har ökat i jämförelse med 2019 men det har även varit ökade anslutningsintäkter.

Resultatet för Alfta-Edsbyns Fastighets AB enligt koncernredovisningen är 5,1 mnkr. Aefabs resultat före bokslutsdispositioner och skatt är på 6,2 mnkr vilket är 2,7 mnkr bättre än budget. Jämfört med budget redovisas positiva avvikelser för övrig fakturering, 0,6 mnkr, taxebundna kostnader, 1,3 mnkr, personalkostnader, 3,9 mnkr. Personalkostnadernas avvikelse mot budget förklaras bland annat av att sociala avgifterna reducerats i samband med Corona, ersättning har erhållits för ökade sjuklönekostnader, utbildning varit lägre samt att större del än planerat av underhåll utförts av egen personal. Underhåll för året uppgår till totalt 22,0 mnkr. För den del av underhållet som redovisas som kostnad i resultaträkning är det en negativ budgetavvikelse på 3,5 mnkr, för den del som redovisas som nya komponenter är den en positiv avvikelse på 6,7 mnkr. Den positiva avvikelsen för nya komponenter förklaras av att stamreoveringar och fönsterbyten ej kunnat genomföras på grund av Corona. I samband med bokslutet har nedskrivningar på fastigheten Fölet skett med totalt 7 mnkr. Underlag för nedskrivningen är den fastighetsvärdering som skett i samband med bokslutet. I bokslutet har återföring av tidigare års nedskrivningar skett med 7 mnkr.

Alfta Industricenter AB redovisar ett resultat enligt koncernredovisningen på 1 mnkr. Aicabs resultat före skatt är 1,4 mnkr vilket är 0,5 mnkr bättre än budget. Positiva avvikelser jämfört mot budget redovisas för värme och el, 0,8 mnkr vilket både förklaras av att året var varmare än normalt samt att energibesparingar har gett effekt. Snöröjning visar positiv avvikelse på 0,3 mnkr. Under året har planerat och akut underhåll kostat 4,5 mnkr vilket är 0,4 mnkr mer än budget. I samband med tertialbokslutet per april 2020 redovisades stor osäkerhet om hur stor påverkan Coronapandemin skulle få på bolagets resultat och likviditet. Osäkerheten grundades sig på att många av bolagets hyresgäster varslade om betydande minskning i orderingång. Totalt för året kan vi konstatera att de negativa effekterna med anledning av Corona är betydligt lägre än det som kunde befaras under våren. Hyreseftergifter med anledning av Corona uppgår till 0,2 mnkr. Resultatmålet enligt affärsplanen (4 % av omsättning) är uppnått. Årets resultat är det bästa under den senaste femårsperioden.

Resultatet för Helsing Net Ovanåker AB enligt koncernredovisningen är 0,9 mnkr. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt är 1,1 mnkr. Huvudorsak till det positiva resultatet är ökade intäkter som förklaras av ett ökat intresse för fler företagstjänster och snabbare privatjänster. Det är små avvikelser avseende kostnaderna. Inte sedan 2016 har bolaget haft ett sådant positivt resultat.

Helsing Vatten ABs resultat baseras på självkostnadsprincipen och redovisar ett nollresultat vid årsbokslutet. För att uppnå nollresultat i Helsing Vatten regleras driftbidrag från respektive VA kommun mot utfall av driftskostnad i verksamheten.

Bollnäs Ovanåker Renhållnings AB redovisar ett resultat i koncernen på 1,4 mnkr, vilket är Ovanåkers kommuns andel av bolagets resultat (33 %). Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt är 5,5 mkr, vilket är 1 mkr över budget. Intäkterna totalt 0,2 mnkr över budget. En ökad mängd besökare på ÅVC:erna har inneburit en ökad mängd avfall från privatpersoner bla impregnerat trä och farligt avfall. Samtidigt ser man en minskad mängd avfall från verksamheter under samma period. Detta leder till ökade kostnader inom ramen för avfallskollektiven och minskade intäkter från verksamhetsavfall. Personalkostnaderna är ca 2 mkr

lägre än budget. Det beror delvis på en pandemieffekt med sänkt arbetsgivaravgift och minskade kostnader för bl a utbildning, men även på senarelagda anställningar. Kostnaden för hantering av avfall överstiger budget med ca 1,3 mkr, främst till följd av den införda skatten på förbränning av avfall. De stora mängderna som krossats i kvarnen har medfört ökat underhållsbehov, ca 0,6 mnkr över budget. Vissa planerade investeringar har skjutits fram vilket har fått till följd att avskrivningar blivit 0,6 mnkr lägre än budget. Totalt är kostnaderna 0,8 mnkr lägre än budget. Pandemin har inneburit ökade kostnader i delar av verksamheten och minskade kostnader i andra delar tex resor, konferenser och utbildning. Stöd har också erhållits enligt nationella beslut. Totalt sett har pandemin påverkat ekonomin marginellt. Sett över de senaste fem årens resultat så är det resultatet för 2019 som avviker.

Koncernens intäkter och kostnader

Koncernens intäkter och kostnader (tkr)

	2020	2019	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter	314 983	332 157	337 674	331 290	333 349
Verksamhetens kostnader	-930 041	-939 798	-953 453	-912 774	-855 710
Avskrivningar	-65 711	-56 938	-61 360	-49 324	-47 985
Verksamhetens nettokostnad	-680 769	-664 579	-677 139	-630 808	-570 346
Skatteintäkter och statsbidrag	722 652	699 986	672 856	666 030	645 630
Finansnetto	-12 833	-2 499	-10 262	-7 239	-2 303

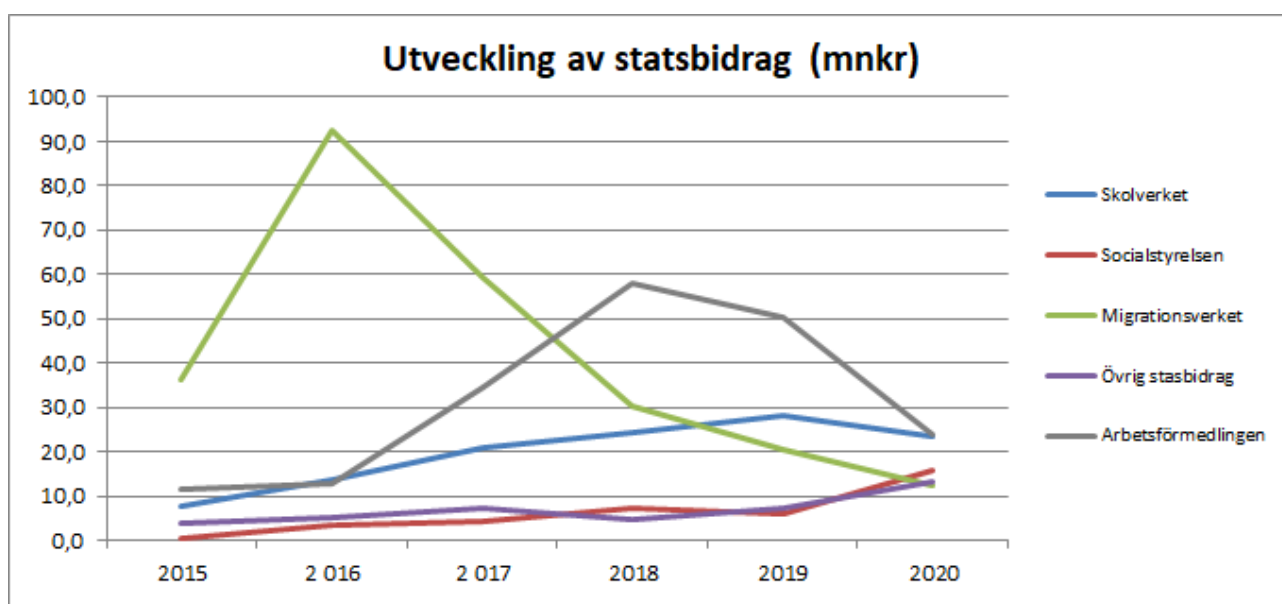
Denna tabell får visa trenden de senaste fem åren för kommunkoncernens intäkter och kostnader. Att verksamhetens intäkter minskat sedan 2019 och ganska avsevärt 2020 beror främst på att bidrag och kostnadsersättningar från staten minskat. Även verksamhetens kostnader har minskat, både 2019 och 2020. Minskningen till 2020 förklaras av lägre personalkostnader samt lägre kostnader för köpt verksamhet. Avskrivningar, som består av både avskrivningar och nedskrivningar, har ökat under senare år. Denna ökning beror främst på att kommunen under de senaste åren genomfört stora investeringar. Jämförelsen av avskrivningar över tid försvåras av att det enskilda år har gjorts ganska stora nedskrivningar men även återföring av tidigare gjorda nedskrivningar. Ökningen av skatteintäkter och statsbidrag förklaras 2020 främst av extra generella statsbidragen på 21,9 mnkr. Att kommunen sedan 2019 ska redovisa kommunens förvaltade pensionsmedel enligt marknadsvärdet har gjort att finansnettot kommer att variera över tid, 2019 påverkade det finansnettot positivt med 7,2 mnkr medans 2020 var det en negativ påverkan med 4,8 mnkr.

Kommunens intäkter och kostnader

Kommunens intäkter och kostnader (mnkr)

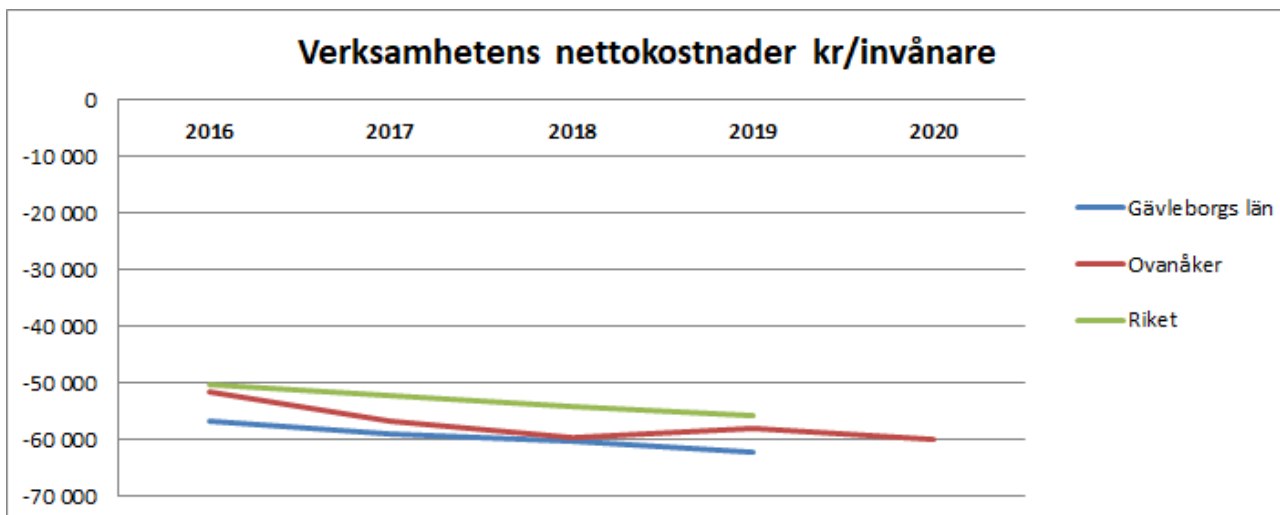
	2020	2019	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter	166 252	186 015	194 050	195 004	197 624
Verksamhetens kostnader	-826 815	-831 620	-859 979	-825 410	-769 290
Avskrivningar	-37 651	-31 503	-28 908	-26 318	-26 075
Verksamhetens nettokostnad	-698 214	-677 108	-694 837	-656 724	-597 741
Skatteintäkter och statsbidrag	722 652	699 986	672 856	666 030	645 630
Finansnetto	-3 689	6 972	-311	3 987	8 677

Verksamhetens intäkter var ganska stadigt på ungefär 195 mnkr fram till 2018, men 2019 och 2020 har det skett en tydlig minskning. En stor del av kommunens intäkter är bidrag från staten, 2020 är de 58 % av de totala intäkterna, resterande intäkter består av taxor & avgifter, hyror, försäljningsintäkter samt försäljning av verksamhet och tjänster. Det är också minskade statsbidrag som är huvudförklaringen till att intäkterna totalt sett är 19,8 mnkr lägre än föregående år, minskningen mellan åren avseende statsbidrag är 23,1 mnkr. Detta är en trend som har varit de senaste tre åren och illustreras i bilden nedan. Ser vi på de största myndigheterna som ger bidrag till kommunen så syns det tydligt att Migrationsverket går från den högsta utbetalningen på 92,7 mnkr under 2016 till att under 2020 betalat ut 12,2 mnkr till kommunen och att statsbidrag från Skolverket ökat stadigt men under 2020 sjunkit något till 23,3 mnkr. Nästan lika mycket, 24,0 mnkr, är statsbidragen under 2020 från Arbetsförmedlingen, Arbetsförmedlingen betalade som mest ut 58,0 mnkr och det var under 2018.

Verksamhetens kostnader fortsätter att minska även detta år, minskningen är 4,8 mnkr (-0,6 %) mellan 2019 och 2020, minskningen föregående år var 28,4 mnkr. Den enskilt största kostnadsposten bland verksamhetens kostnader är personalkostnader. Personalkostnaderna har minskat med 6,8 mnkr (-1,2%) mellan 2019 och 2020. Personalkostnaderna minskade även för 2019 jämfört med 2018, då var minskningen hela 19,4 mnkr. Den största orsaken till att personalkostnaderna minskat är att antalet tillsvidareanställda minskat från 927 personer till 919 personer 2020, 2018 var det 954 personer som var tillsvidareanställda. Kostnader för köp av huvudverksamhet fortsätter att minska och minskningen mellan 2019 och 2020 är 15,7 mnkr. Kostnader för lämnade bidrag och övriga tjänster har däremot ökat med 11,2 mnkr.

Avskrivningarna på byggnader och anläggningar samt maskiner och inventarier har över tiden ökat markant från en nivå på 24 mnkr 2016 till 36,3 mnkr 2020. Denna ökning förklaras främst av att kommunen investerat relativt mycket de senaste åren. Utöver avskrivningar så görs det vissa år nedskrivningar. Nedskrivningarna 2020 var 1,3 mnkr och 2019 var nedskrivningarna 1,0 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader är för 2020 698,2 mnkr, en ökning av nettokostnaderna med 21,1 mnkr. Ställer vi nettokostnaderna i relation till antalet invånare och jämför med riket samt Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel) så är nettokostnaderna något lägre än Gävleborgs läns övriga kommuner sett över tid, men högre än riket. För 2020 finns inte aktuella siffror att jämföra med. Värt att notera att nettokostnaderna minskade mellan 2018 och 2019 och att kommunen då närmade sej riket.

Skatter och generella statsbidrag blev 22,6 mnkr högre än föregående år. Ökningen beror främst på att staten beslutat om extra generella statsbidrag för 2020 vid fyra tillfällen samt ett statsbidrag för effekterna av en periodiseringsfond, totalt 21,9 mnkr. Slutavräkningen för föregående år och innevarande år blev negativ, -11,2 mnkr.

Årets finansnetto blev negativt, främst beroende på den kraftiga nedgången som varit på kommunens pensionsplaceringar under våren, totalt är det ett orealiserat resultat på -4,8 mnkr.

Budgetföljsamhet

Det är viktigt att följa upp resultatet mot den beslutade budgeten. Vi redovisar även nämndernas budgetföljsamhet, en utförligare beskrivning av nämndernas resultat och budget finns under respektive nämnds verksamhetsberättelse i årsredovisningens del 2.

Koncernens budgetföljsamhet (tkr)

	Budget	Resultat	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	305 962	314 983	9 021
Verksamhetens kostnader	-929 890	-930 041	-151
Avskrivningar	-63 770	-65 711	-1 941
Verksamhetens nettokostnad	-687 698	-680 769	6 929
Skatteintäkter och statsbidrag	711 504	722 652	11 148
Finansnetto	-12 124	-12 833	-709
Resultat	11 682	29 050	17 368

Verksamhetens intäkter blev 9,0 mnkr bättre än budgeterat, huvudorsaken till denna positiva budgetavvikelse beror främst på att koncernen fått ersättningen från staten för sjuklönekostnader samt

sänkta arbetsgivaravgifter. Verksamhetens kostnader avviker med endast 0,2 mnkr. Koncernens avskrivningar samt nedskrivningar blev 1,9 mnkr högre än budgeterat. Totalt sett är alltså koncernens nettokostnader 6,9 mnkr bättre än budgeten för året.

Utfallet för skatter och generella bidrag blev 11,1 mnkr bättre än årsbudgeten. Detta förklaras främst med att staten beslutat om extra generella statsbidrag för 2020 med totalt 21,9 mnkr. Slutavräkningen för kommunens skatteintäkter blev 9,6 mnkr sämre än budgeterat.

Finansnettot är 0,7 mnkr sämre än budgeterat.

Resultatet för kommunkoncernen blev 29,1 mnkr vilket är 17,4 mnkr bättre än budget.

Kommunens budgetföljsamhet (tkr)

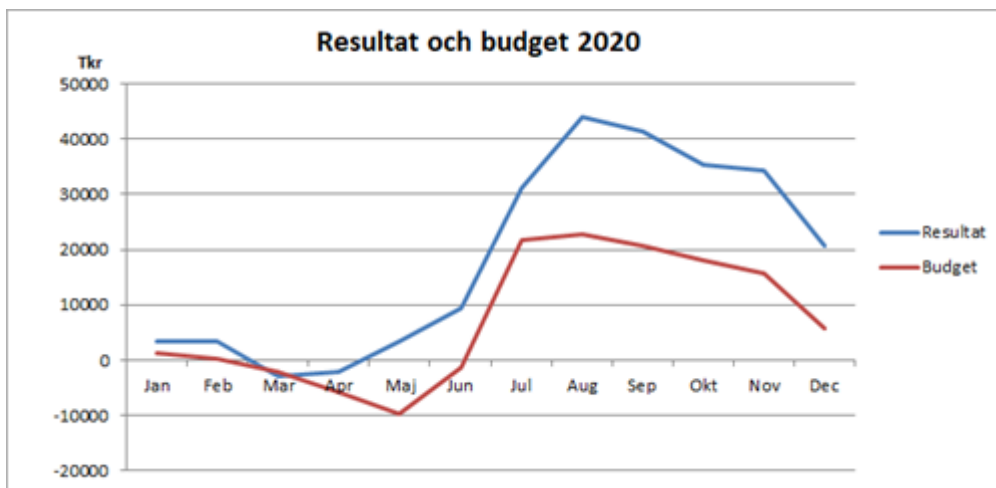
	Budget	Resultat	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	190 000	166 252	-23 748
Verksamhetens kostnader	-857 798	-826 815	30 983
Avskrivningar	-35 075	-37 651	-2 576
Verksamhetens nettokostnad	-702 873	-698 214	4 659
Skatteintäkter och statsbidrag	711 504	722 652	11 148
Finansnetto	-2 888	-3 689	-801
Resultat	5 743	20 749	15 006

Verksamhetens nettokostnader är 4,7 mnkr lägre än budgeten för året. Verksamhetens intäkter är 23,7 mnkr lägre än budgeterat. Under året har det skett en fortsatt minskning av bidrag från bla Arbetsförmedlingen. När bidragen har minskat under året har också verksamhetens kostnader minskat. Verksamhetens kostnader är 31,0 mnkr lägre än budgeterat. Avskrivningar och nedskrivningarna är totalt 2,6 mnkr högre än budgeten. Avskrivningarna blev 1,3 mnkr högre än budgeterat pga att några större investeringsobjekt aktiverades tidigare än budgeterat och att investeringsutgifterna blivit högre än budgeterat. Årets nedskrivningar blev 1,3 mnkr, dessa var inte budgeterade. Nedskrivningarna avser lägre värdering av tomträtter och kvarvarande bokfört värde på Celsius låg- och mellanstadiet (tidigare F-6).

Som i uppföljningen för kommunkoncernen så är utfallet för skatter och generella bidrag 11,1 mnkr bättre än årsbudgeten. Att vi gör överskott jämfört med budget beror till största del på att staten beslutat om extra generella statsbidrag för 2020 vid fyra tillfällen samt ett statsbidrag för effekterna av en periodiseringsfond, totalt 21,9 mnkr. Slutavräkningen för kommunens skatteintäkter blev 9,6 mnkr sämre än budgeterat. Det är slutavräkningen för 2020 som står för merparten, 8,3 mnkr, slutavräkning för 2019 är 2,9 mnkr jämfört med en budget på 1,6 mnkr.

Finansnettot är -3,7 mnkr, vilket är 0,8 mnkr sämre än årsbudgeten. De finansiella intäkterna är 2,2 mnkr bättre än budgeterat pga att det realiserats positiva resultat med 1,8 mnkr när vi placerat om kommunens pensionsplaceringar. Kommuninvest har även i år gett en överskottsutdelning , 0,5 mnkr. Att de finansiella kostnaderna är 3,0 mnkr sämre än budgeterat förklaras av den kraftiga nedgången som varit på kommunens pensionsplaceringar under våren, totalt är det uppbokat ett realiserat resultat på -4,8 mnkr. Kommunens räntekostnader för de upptagna lånen blev 0,9 mnkr vilket blev 2,6 mnkr lägre än budgeterat.

Om vi fördelar ut kommunens årsbudget för att se budgeten månad för månad (röd linje) budgeterar kommunen för mer kostnader än intäkter under våren men sommaren kostar generellt sett mindre vilket gör att perioden juni till augusti redovisar lägre kostnader vilket gör att resultatet till delåret budgeteras till närmare 23 mnkr. Under de återstående höstmånaderna fram till årsskiftet budgeteras det med ökade kostnader och vid årsskiftet landar vi på årsbudgeten på 5,7 mnkr. Resultatet månad för månad från januari till december (blå linje) har sedan april varit bättre än budgeterat främst förklarar av ökade statsbidrag.

Kommunala nämndernas avvikelse (tkr)

	Budget	Resultat	Avvikelse
Kommunfullmäktige, revision, valnämnd	-1 164	-1 077	87
Kommunstyrelsen	-149 203	-152 116	-2 913
VA	300	1 234	943
Miljö- och byggnämnden	-4 712	-4 070	642
Barn- och utbildningsnämnden	-255 372	-260 713	-5 341
Socialnämnden	-275 491	-272 694	2 797
Gemensamma kostnader och intäkter	22 144	31 389	9 245

Ovan redovisas nämndernas resultat för perioden samt en jämförelse mot budget. Vissa riktade statsbidrag som nämnderna ansvarar för redovisas inte i nämndernas uppföljning ovan. Merparten av dessa projektuppdrag är inte budgeterade, budgetavvikelsen för året är 1,8 mnkr.

Kommunstyrelsens budgetunderskott blev 2,9 mnkr jämfört med budgeten för året. Den största anledningen till underskottet är utrangeringar av anläggningar och mark till följd av ombyggnationerna av Celsiusskolan och Alftaskolan samt omvärdering av tomträtter (-3,2 mnkr). Köp av huvudverksamhet har varit ca 1,5 mnkr lägre än budget pga mindre behov av vinterväghållningsinsatser. Sommargåvan till anställda gav en extra kostnad på 0,6 mnkr och ett ökat behov av personal- och konsultresurs inom IT till följd av hemarbete gav extra kostnader på 0,4 mnkr.

Resultatet för VA-verksamheten blev 1,2 mnkr vilket innebär en positiv avvikelse med 0,9 mnkr mot budget. Detta resultat innebär att det ackumulerade underskottet för VA-kollektivet i Ovanåkers kommun är återställt i sin helhet och det finns istället ett mindre överskott. Huvudförklaringar till överskottet jämfört med budget är

att intäkterna blev högre än budgeterat, dels har debiterad mängd vatten och avlopp har ökat i jämförelse med 2019 men även ökade anslutningsintäkter.

Miljö- och byggnämnden redovisar ett budgetöverskott för året med 0,6 mnkr, beroende på flera faktorer, bl a lägre personalkostnader än vad som budgeterats.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar för året ett budgetunderskott på 5,3 mnkr. Några orsaker till detta underskott är att förskoleverksamheten har utökat sin verksamhet med 1,5 avdelning under året vilket innebar att personalkostnaderna blev 1 mnkr högre än budgeterat. Ett ökat behov av elevassistenter för förskolan (-0,5 mnkr) bidrog även det till att underskottet totalt för förskoleverksamheten blev 1,4 mnkr. Grundskolans avvikelse mot budget blev 4,6 mnkr för året. Huvudorsaken till underskottet för grundskolan är ökade personalkostnader samt kostnader för covid-19 som inte kunnat återsökas. Gymnasiet och vuxenutbildningar redovisar ett budgetöverskott på 0,7 mnkr. Resultatet förklaras av lägre kostnader för köp av utbildning på annan ort med 0,5 mnkr och gymnasiesärskola 0,5 mnkr. Ökade personalkostnader för SFI pga. minskade intäkter från Migrationsverket. Vuxenutbildningen redovisar ett underskott på 1,7 mnkr vilket delvis förklaras av skolstängning och färre kursdeltagare vilket innebar uteblivna statsbidrag på 1 mnkr.

Socialnämnden redovisar ett resultat som är 2,8 mnkr bättre än budgeten för året. Under året har det varit en del både större och mindre budgetavvikelser. Några av dessa avvikelser är: Försörjningsstöd redovisar ett budgetunderskott med 4,8 mnkr. Placeringar av både barn och ungdomar samt vuxna redovisar ett budgetöverskott med 4,1 mnkr. Hälso- och sjukvård redovisar ett budgetunderskott med 3,6 mnkr. Antalet inskrivna i hemsjukvård har varit fler än vad budgeten bygger på. Inom sköterskegruppen redovisar personalkostnaderna (exkl. covid-19) ett budgetunderskott med 2,2 mnkr. Utöver det har enheten haft inhyrd personal som arbetat under året för vilket kostnaden uppgår till 0,8 mnkr. Kostnaderna för förbrukningsmaterial (exkl. covid-19) är 0,6 mnkr tkr högre än budgeterat. Dagverksamheten samt verksamhetsresor redovisar ett budgetöverskott med 2,5 mnkr och korttids redovisar ett budgetöverskott med 0,8 mnkr. Dagverksamheten har varit stängd större delen av året vilket är anledningen till deras överskott. Verksamheten för ensamkommande redovisar ett budgetöverskott med 1,2 mnkr. Staben, IFO bou och korttids LSS har tillsammans ett budgetöverskott på personalkostnader med 2,8 mnkr. Hemtjänsten har under december haft ca 1 mnkr i kostnader som varit relaterade till covid-19, intäkt i form av merkostnadsersättning har inte bokats upp enligt yttrande (Yttrande med anledning av fråga kopplad till merkostnadsersättning från Socialstyrelsen till följd av COVID-19) från RKR, där de gör bedömningen att uppbokning för december månad inte kan ske i bokslutet för 2020.

Vissa av kommunens intäkter och kostnader redovisas inte på nämnderna utan återfinns här under rubriken Gemensamma kostnader och intäkter, framför allt avses pensionskostnader. Detta år redovisas ett relativt stort budgetöverskott, 9,2 mnkr. Den största orsaken till detta är att kommunen fått kompensation för sjuklönekostnader med 6,8 mnkr samt sänkta arbetsgivaravgifter med 0,6 mnkr. Båda dessa åtgärder har staten beslutat om pga coronapandemin.

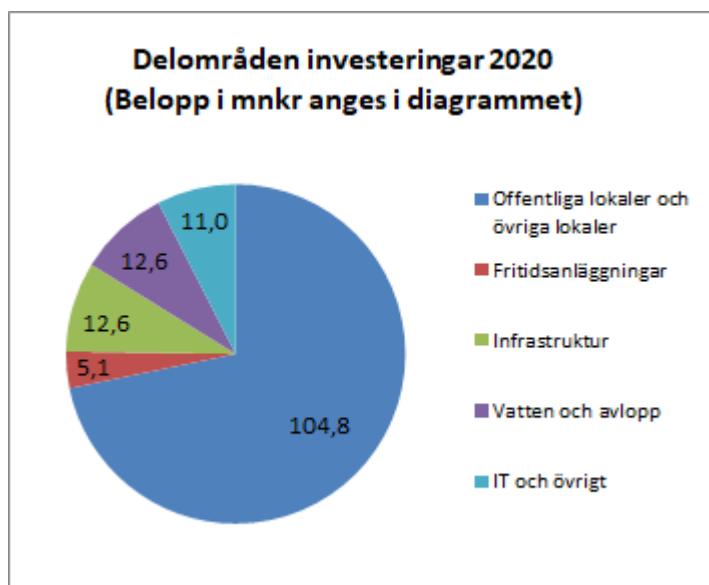
Kommunens investeringar

Årets investeringar uppgår till 146,0 mnkr, exkl. leasingbilar (189,4 mnkr)

Investeringsbudgeten för 2020 var 171,8 mnkr. Budgetöverskottet på 25,7 mnkr orsakas av investeringar som inte avslutas under året. Samtidigt har kommunen några större projekt där det redovisas budgetunderskott. De största differenserna avser investeringsprojekten nedan:

- Alftaskolan ombyggnation F-9: budgeterat för 2020 är 51,5 mnkr och där årets nettoutgift uppgår till 28,6 mnkr. (+22,9 mnkr). Entreprenad pågår, klar hösten 2021. En större del av högstadiesbyggnaden har renoverats med bland annat en ny huvudentré. Kvar är låg- och mellanstadiesbyggnaden samt den stora skolgården mot söder.
- Knåda utbyggnad verksamhetsområde. budgeterat för 2020 är 10,4 mnkr och där årets nettoutgift uppgår till 5,0 mnkr. (+5,4 mnkr). Nyetablerade avlopp- och vattenledningar. 10 fastigheter ansluten under 2020. Projektet fortsätter under 2021 med anslutningar till 16 fastigheter. Långa serviser och mycket berg i marken gör att jobbet tar tid periodvis. Klart senare än budgeterat pga att projektet sköts ett år framåt.
- Nytt arkiv: budgeterat för 2020 är 3,8 mnkr och där årets nettoutgift uppgår till 0 mnkr. (+3,8 mnkr). Oklart om projektet ska slutföras. Utredning pågår tillsammans med Bollnäs kommun om samarbete. Projektering och förberedande arbeten har utförts hittills. Investeringen har avslutats.
- Celsius- sim och sporthall bassängrenovering: budgeterat för 2020 är 3,4 mnkr och där årets nettoutgift uppgår till 0 tkr. (+3,4 mnkr). Utförs 2021
- Celsiusskolan F-9: budgeterat för 2020 är 16,9 mnkr och där årets nettoutgift uppgår till 31,4 mnkr (-14,5 mnkr). Ekonomisk slutreglering under januari 2021, verksamhetskostnader ingår fortfarande i nettoutgiften. Hela skolan har byggts om och till med bland annat uppdaterat brandskydd och samtliga lokaler är nu tillgängliga. Sena förändringar har resulterat i högre kostnader.
- Näskullen demensboende: budgeterat för 2020 är 21,0 mnkr och där årets nettoutgift uppgår till 41,0 mnkr (-20,0 mnkr). Ekonomisk slutreglering under januari 2021, diskussion om kostnader pågår med entreprenör.

Investeringarna 2020 fördelas enligt några olika delområden, se diagram.

Mer information kring årets investeringar finns på sidan Investeringsredovisning.

De under året avslutade investeringarna redovisar ett budgetöverskott på 2,7 mnkr. De fem största avvikelserna är:

- Ospecificerade investeringar i fastigheter 2020: -1,0 mnkr. Budgeterat var 0,3 mnkr och nettoutgifterna uppgick till 1,3 mnkr. Flera projekt som Aefab arbetat med under året har i efterhand tolkats som investeringar. Det gäller nytt golv på Brandstationen i Edsbyn, dränering vid Gyllengården och taksäkerhet på Kommunhuset.
- Celsiusskolan inredning och teknik: -0,8 mnkr. Budgeterat var 6,6 mnkr och nettoutgifterna uppgick till 7,4 mnkr. Utökade kostnader för färdigställande av Celsiusskolan F-9. I kostnadsmassan finns det ett antal ändringar av ursprunglig ritning. Men också ett flertal kostnader som enligt gränsdragningsprotokollet med tveksamhet ska belasta skola ex. utsug slöjdsal, utökade kostnader för dragskåp till Ke-sal etc.
- Nytt arkiv: +3,8 mnkr. budgeterat för var 6,3 mnkr och nettoutgifterna uppgick till 2,5 mnkr. Oklart om projektet ska slutföras. Utredning pågår tillsammans med Bollnäs kommun om samarbete. Projektering och förberedande arbeten har utförts hittills. Investeringen har därför avslutats.
- Alfta sim och sporthall vattenrening rör och el: +1,5 mnkr. Budgeterat 1,8 mnkr och nettoutgifterna uppgick till 0,3 mnkr. Investeringen avser de 13 åtgärds punkter som Arbetsmiljöverket ålade oss vid de två inspektioner som genomfördes 2019. En budget räknades fram och den budgeten utökades vid beslutet. Samtliga åtgärder är gjorda till en betydligt mindre kostnad än beräknat. Slutinspektion av Arbetsmiljöverket har genomförts.
- Förnyelse av officelicenser: +0,9 mnkr. Budgeterat 0,9 och nettoutgifterna uppgick till 0 mnkr. Tas i driftsbudgeten

Kommunens fem största investeringsprojekt

	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
	Budget aggregerat	Nettoinv aggregerat	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Avvikelse
Alla investeringsprojekt	459 068	433 326			171 785	146 043	25 742
Näskullen (demensboende 48 lägenheter)	100 000	119 982	116 000	-16 000	21 018	41 001	-19 983
Celsiusskolan: samlad F-9	170 000	184 544	181 000	-11 000	16 889	31 434	-14 545
Alftaskolan: Ombyggnad F-9	53 215	30 326	53 215	0	51 485	28 596	22 889
Knåda utbyggnad VA	10 440	5 021	10 440	0	10 385	4 966	5 419
Celsiusskolan: Inredning och teknik	6 600	7 421		-821	2 614	3 436	-822

Koncernbolagens investeringar

Alfta Edsbyns Fastighets AB har under året investerat 21,5 mnkr (exkl Nya Fölet). Större investeringar under året avser två fastigheter som hyresgästpassats och där nya hyresavtal tecknats, 3 st nya fordon, nya tillkommande komponenter som tak, ventilationer. I början av årets färdigställdes Nya Fölet, nio lägenheter och förskola för en total investeringskostnad på 37,7 mnkr vilket till största delen betalades under föregående år.

Årets investeringar på Alfta Industricenters fastigheter uppgår totalt till 7,1 mnr. Budget för året var 7,6 mnr. Av dessa investeringar avser 4,8 mnr ombyggnader och hyresgäst Anpassningar för två hyresgäster, 0,9 mnr solceller på ett tak samt 1,1 mnr isolering av ett tak.

Helsing Net Ovanåker AB har under året investerat 13,1 mnr i infrastruktur för datakommunikation under året, efter investeringsbidrag är investeringarna 7,3 mnr.

Investeringarna för Bollnäs Ovanåker Renhållning AB har under året uppgår till 4 mkr. Största posten är byte av grävmaskin, 2,9 mkr. Därutöver tillkommer tälthall, flödesmätare för lakvattensdammen och lastväxlarflak, kostnad 0,8 mnr samt ombyggnation av gamla kontoret för att öka möjligheterna att använda lokalerna, kostnad 0,1 mnr.

Finansiering och kassaflöde

Kommunens budgeterade kassaflöde utgår från faktiskt beslutad budget för verksamheten och den då budgeterade investeringsvolymen. Årets kassaflöde blev 12 mnr, det budgeterade kassaflödet för 2020 var -50 mnr. Förklaringar till att kassaflödet är positivt är att kassaflödet från den löpande verksamheten blev högre när resultatet blev bättre, utfallet på investeringsverksamheten blev lägre än budgeterat och kassaflödet från finansieringsverksamheten blev betydligt högre än budgeterat, där merparten förklaras av upptagna lån. Vid årets utgång är de upptagna lånen i Kommuninvest 300 mnr, vilket är en ökning under året med 100 mnr. För mer detaljerad beskrivning av årets kassaflöde se Kassaflödesanalysen. Likvida medel och kortfristiga placeringar var vid årets början 116,7 mnr och vid årets slut 128,7 mnr.

Kassaflöde (mnr)

	Budget	Utfall
Löpande verksamheten	48	56
Investeringsverksamheten	-168	-159
Finansieringsverksamheten	70	114
Periodens kassaflöde	-50	12

Soliditet

Kommunkoncernen och kommunens soliditet inkl. pensionsförpliktelser ligger på en relativt stabil nivå på lite drygt 20 % respektive 21%. Att nivån inte förändrats under åren, trots ökade investeringar de senaste tre åren, beror framförallt på att pensionsförpliktelserna stadigt minskar samt positiva resultat.

Det är däremot en fortsatt tydlig trend att soliditeten exkl. pensionsförpliktelser stadigt minskar. För kommunkoncernen har soliditeten gått från 45,6 % 2016 till 35,4 % 2020. Kommunens soliditet exkl. pensionsförpliktelser har en ännu större skillnad sett över de senaste fem åren, den var 69,6 % 2016 och har sjunkit till 45,1 % 2020.

I en jämförelse med Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel) så var soliditeten inkl. pensionsförpliktelser 12,1 % 2019, i Ovanåkers kommun var soliditeten 2019 21,4 %. Gör vi samma jämförelse på soliditeten för Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel) exkl. pensionsförpliktelser 2019 så var den 43,7 % och i Ovanåkers kommun 50,0 %.

Soliditet

	2016	2017	2018	2019	2020
Koncernen (%) (inkl. pensionsförpliktelser)	20,3	21,9	19,4	20,1	20,4
Kommunen (%) (inkl. pensionsförpliktelser)	22,9	23,5	19,7	21,4	21,1
Koncernen (%) (exkl. pensionsförpliktelser)	45,6	44,7	39,2	37,2	35,4
Kommunen (%) (exkl. pensionsförpliktelser)	69,6	63,4	53,7	50,0	45,1

Pensionsskuld

Kommunkoncernens totala pensionsskuld (inkl. löneskatt) var 2020 324,4 mnkr. Minskningen av den totala skulden fortsätter även detta år, men var endast 2,2 mnkr. Prognoser för 2021 och 2022 visar att den totala skulden kommer att fortsätta minska till att 2022 vara 309,0 mnkr.

Pensionsskuld (tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Pensionsförpliktelser, avsättning inkl särskild löneskatt	64 244	67 441	72 734	75 805	79 925
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	268 003	259 197	251 663	239 397	229 047
Total pensionsskuld	332 247	326 638	324 397	315 202	308 972

Känslighetsanalys

För att visa hur resultat för kommunkoncernen påverkas av en förändring med 1 % visas några av de största posterna i uppställningen nedan.

Effekten på kostnader och intäkter	+/- 1 %
Statsbidrag	1 mnkr
Skatteintäkter	5 mnkr
Generella statsbidrag och utjämning	2 mnkr
Personalkostnader	6 mnkr
Räntekostnader	8 mnkr

Balanskravsresultat

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltningsberättelsen. Om resultatet blir negativt i ett bokslut är huvudprincipen att underskottet ska återställas inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske. Balanskravet gäller för kommunen som juridisk enhet och inte den kommunala koncernen.

Kommunfullmäktige kan med hänvisning till synnerliga skäl göra undantag från denna huvudprincip och besluta om att inte återställa hela eller delar av ett underskott. Kommunen kan då ta hänsyn till andra bedömningar som kan anses vara förenliga med god ekonomisk hushållning (prop. 1996/97:52 s. 38 och 94) och hantera dessa inom ramen för KL:s regler för synnerliga skäl. I förarbetena till lagreglerna ges ett antal exempel på företeelser som kan vara av sådan karaktär, tex. att den finansiella ställningen är så stark att det kan vara försvarbart att under en tid gå med underskott, eller att man har öronmärkt tidigare överskott för att användas till avgränsade och tillfälliga kostnadsökningar.

Årets resultat inkluderar VA-verksamheten vilken i år har ett resultat om 1 243 tkr. I och med detta återställs

VA-verksamhetens tidigare års underskott i sin helhet.

Det finns inga negativa balanskravsresultat från tidigare år att återställa.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 24 589 tkr.

Avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR) är gjort enligt kommunfullmäktiges riktlinjer och är för 2020 13 522 tkr, medel som efter kommunfullmäktiges beslut kan utnyttjas under lågkonjunktur.

Resultatutjämningsreserven uppgår därmed till totalt 27 696 tkr vid årsskiftet.

Årets balanskravsresultat efter reservering av medel till resultatutjämningsreserven uppgår till 11 067 tkr.

Balanskravsutredning (tkr)

	2020	2019	2018
Årets resultat enligt resultaträkningen	20 749	29 850	-16 482
- Samtliga realisationsvinster	-952	-1 503	-745
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	-7 173	0
+/- Återföring av orealiserad vinst/förlust i värdepapper	4 792	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	24 589	21 174	-17 227
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-13 522	-14 174	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
+ Användning av medel för flyktingsituationen	0	565	6 473
+ Användning av medel för pensionskostnader	0	0	13 400
Årets balanskravsresultat	11 067	7 565	2 646

Väsentliga personalförhållanden

Att redovisa väsentliga personalförhållanden är att återge och följa upp ett antal personalstrategiska nyckeltal samt att ge en samlad beskrivning över vår största viktigaste resurs, medarbetarna.

Vi är många som arbetar i Ovanåkers kommun och koncernen. Antalet anställda räknas och presenteras på olika sätt vid olika sammanhang. I personalstatistiken gällande koncernbolagen ingår Bollnäs Ovanåkers Renhållnings AB, Alfta-Edsbyn Fastighets AB, Helsing Net Ovanåker AB samt Helsingevatten AB. Alfta Industricenter AB har ingen anställd personal.

Året i stort har varit starkt präglad av Coronapandemin som påverkat alla medarbetare på ett eller annat sätt i det dagliga arbetet.

Medarbetarna i siffror

Anställda i Ovanåkers kommunkoncern

	Kommunen			Koncernbolag		
	Kvinnor	Män	Totalt 2020	Kvinnor	Män	Totalt 2020
Tillsvidare	767	152	919	42	85	127
Tidsbegränsade	72	59	131	4	4	8
Tim	188	73	261	9	4	13
Årsarbetare*			1 049,36			

I kommunen är 83,4 procent av andelen tillsvidareanställda är kvinnor. Medellönen för tillsvidareanställda medarbetare i kommunen var den 31 dec 31195 kronor. Motsvarande siffra fördelat per kön var 30598 kronor för kvinnor och 34201 kronor för män. I kommunkoncernens bolag är förhållande det motsatta, då det är fler män än kvinnor som arbetar inom de kommunala bolagen. Alfta-Edsbyns Fastighets AB sticker ut med en jämn könsfördelning mellan kvinnor och män.

Ur kompetensförsörjningsperspektivet är det viktigt att även mäta årsarbetare. Årsarbetare är antalet arbetade timmar utförda av tillsvidareanställda, tidsbegränsat anställda och timavlönade i förhållande till heltidsmått. Bland tidsbegränsat anställda och timavlönade har kommunen sitt största rekryteringsunderlag.

Genomsnittlig sysselsättningsgrad i %

	Kvinnor	Män	Totalt 2020	Totalt 2019	Totalt 2018
Kommunen	93,1 %	97,4 %	93,8 %	93,2 %	92,8 %

Att kunna erbjuda heltider är en viktig faktor för att vara en attraktiv arbetsgivare. Målsättningen hos kommunen är att alla som vill arbeta heltid ska erbjudas heltidsarbete. I jämförelse med föregående år har medelsysselsättningsgraden ökat något hos både kvinnor och män.

Att fler arbetar heltid innebär även att den kompetens som redan finns tas tillvara på ett bättre sätt. När fler arbetar heltid skapas bättre förutsättningar för kontinuitet och kvalitet i verksamheten. På lokal nivå pågår ett arbete för att öka antalet heltidssysselsatta, Heltidsresan. Arbetet initierades från början och SKR och Kommunal. Noterbart är att även andra grupper än Kommunals medlemmar väljer lägre sysselsättningsgrad.

Inom koncernens bolag är den genomsnittliga sysselsättningsgraden högre. Bollnäs Ovanåkers Renhållnings AB har en genomsnittlig sysselsättningsgrad på 96,99 %, Helsinge Vatten AB 98,2 %, och Helsinge Net Ovanåker AB 100 %. Alfta-Edsbyns Fastighets AB har ej redovisat genomsnittlig sysselsättningsgrad.

Åldersstruktur

	Kommunen			Koncernbolag		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Genomsnittlig medelålder i antal	47,2	46,2	47	-	-	-
-29 år	50	15	65	4	4	8
30 -39 år	149	36	185	3	12	15
40 -49 år	211	33	244	6	21	27
50 -59 år	248	52	300	3	2	12
60 år -	107	16	123	1	8	9

Medelåldern i kommunen är i princip oförändrad sedan i fjol. Den genomsnittliga medelåldern är 47 år.

Lägsta genomsnittliga medelålder har Bollnäs Ovanåkers Renhållnings AB med en medelålder på 41,8 år. Den genomsnittliga medelåldern i övriga av koncernens bolag är för Alfa Edsbyns Fastighets AB 48 år, Helsingevatten AB 47 år, Helsinge Net Ovanåker AB 49,8 år.

I redovisningen av koncernens åldersstruktur saknas underlag från AEFAB.

Sjukfrånvaro i kommunen

Sjukfrånvaro %	2020	2019	2018	2017	2016
Total sjukfrånvaro	7,97 %	6,05 %	6,34 %	5,72 %	5,82 %
varav >60 dagar	33,42 %	46,96 %	50,54 %	47,4 %	48,86 %
Kvinnor	8,64 %	6,58 %	6,87 %	6,06 %	6,25 %
Män	5,56 %	4,49 %	4,77 %	4,53 %	4,13 %
-29 år	7,39 %	4,62 %	4,49 %	6,09 %	4,74 %
30 -49 år	8,35 %	6,26 %	6,38 %	5,02 %	5,3 %
50 år -	7,9 %	6,28 %	6,95 %	6,28 %	6,58 %

Att arbeta för att våra medarbetare håller sig friska över tid är viktigt för att vi ska klara vår kompetensförsörjning. Sjukfrånvaron har ökat under 2020. Det är framförallt korttidssjukfrånvaron som ökat. Oavsett om en anställd varit sjuk i covid-19 eller inte, så har coronapandemin inneburit ett förändrat beteende vilket också avspeglas i statistiken. För att minska smittspridningen har Folkhälsomyndigheten infört rekommendationer för hur vis ska förhålla oss till sjukdom och lindriga symtom. I det fall en anställd kan arbeta hemma har det varit möjligt att fortsätta arbeta trots lindriga symptom, men för de som inte kan arbeta hemma har minsta symptom inneburit att de måste avstå arbete. Det innebär att inom vissa av kommunens verksamheter har sjukfrånvaron faktiskt minskat i förhållande till föregående år, medan i personalintensiva verksamheter så som vård och omsorg så har sjukfrånvaron ökat.

Rehabverktyget gör det lättare för kommunens chefer att arbeta strukturerat med prehab och rehabprocessen. Systemet ger signal till chef bl. a när rehabiliteringsutredning ska göras och vid upprepad korttidsfrånvaro. Vid upprepad korttidsfrånvaro genomförs trepartssamtal med stöd av företagshälsovården.

Sjukfrånvaro i koncernen

Sjukfrånvaro %	AEFAB	Helsinge Net	Helsinge Vatten	BORAB
Total sjukfrånvaro	6,11	1,43	2,48	7,3
varav >60 dagar	0	0	0	3,8
Kvinnor	9,2	2,38	2,03	4,2
Män	3,54	1,21	2,5	9,4
-29 år			3,37	4,8
30 -49 år		1,63	1,54	4,6
50 år -		1,32	3,64	15,3

Anmälda tillbud och arbetsskador 2020	Kommunen	Koncernbolag
Tillbud	203	11
Arbetsskada	189	5

Under 2020 skedde en markant ökning av antalet anmälda arbetsskador och tillbud inom Ovanåkers kommun. Arbetsskador (aj) och tillbud (oj) följs upp och redovisas löpande kommunens samverkansgrupper. En bidragande faktor till den ökade mängden kan vara att anmälningarna sedan något år tillbaka sker digitalt och att arbetsgivaren under 2020 påmint om vikten kring att anmäla om ett tillbud eller en skada inträffar. Ytterligare en bidragande orsak är att det nya coronaviruset som orsakar covid-19 är ett smittämne i riskklass 3 vilket innebär särskilda tillbudsrutiner. Anmälningar av tillbud och arbetsskador görs också inom de kommunala bolagen. Där är siffrorna betydligt lägre på anmälda tillbud och arbetsskador. Totalt har 9 arbetsskador och 11 tillbud anmälts.

I samarbete med företagshälsovården genomförs Arbetsmiljöutbildning vid ett flertal tillfällen per år, för kommunens chefer och skyddsombud. I utbildningen ingår olika delar av arbetsmiljöområdet men mycket fokus ligger på den organisatorisk och sociala arbetsmiljön. Uppföljning i ett system för det systematiska arbetsmiljöarbetet, som implementeras under 2020, skapar även möjlighet för förvaltningarna att tillsammans med sin personal skapa en gemensam analys av dels sjukfrånvaron men också verksamhetens tillbud och arbetsskador. Helsinge Vatten AB har under 2020 genomfört en översyn över sitt systematiska arbetsmiljöarbete.

Personal och kompetensförsörjning

De tio största yrkesgrupperna	Kvinnor	Män	Totalt 2020
Undersköterska	211	16	227
Förskollärare	103	3	106
Lärare, grundskola	78	17	95
Habiliteringspersonal	48	7	55
Lärare, gymnasium	23	16	39
Vårdbiträde	31	1	32
Sjuksköterska	18	2	20
Socialekreterare	16	2	18
Kock	17	1	18
Elevassistent	7	9	16

Ovanåkers kommun som arbetsgivare har en mångfald av olika yrken. Det finns fler än 100 olika yrken som tillsammans ger kommuninvånarna service inom skola, vård och omsorg, underhåll av gator mm. Att vara kommunalt anställd innebär ett varierande arbete där man som anställd gör skillnad i människors vardag. Tabellen ovan visar våra vanligaste yrken. Etiketterna för lärare F-3, 4-6 samt 7-9 är sammanslagen till lärare grundskola. Inom yrkesgruppen sjuksköterska återfinns både distriktssköterskor samt sjuksköterska och i gruppen socialsekreterare finns både inriktning barn och unga samt försörjningsstöd medräknade. Inom läroområdet finns fler lärarkategorier såsom tex SFI-lärare och lärare inom praktiskt estetiska ämnen. För att upprätthålla servicen krävs att kommunen kan rekrytera eller utveckla tjänsterna så att medborgarna känner sig nöjda. Detta är en av de största utmaningarna när de allra flesta anställda återfinns i högre åldersgrupper.

Av kommunens medarbetare valde 35 personer att avsluta sin anställning med pension under 2020. Från och med januari 2020 höjdes lägsta ålder att ta ut allmän pension samtidigt som den övre gränsen höjdes. Att få medarbetarna att arbeta längre är också en del i framtidens kompetensförsörjning. Möjliga pensionsavgångar återfinns framförallt inom de vanligaste yrkena hos arbetsgivaren. Noterbart är dock att flertalet chefer återfinns inom åldern där det är möjligt att påbörja uttag av pension. För att klara denna och andra utmaningar samverkar länets kommuner både när det gäller marknadsföringsaktiviteter av kommunala jobb men också kring utvecklingsprogrammet Framtida ledare vars programidé är att hitta och utbilda dem inom ramen för det kommunala uppdraget. Framtida ledare vänder sig till redan anställda i kommunen. Annonsering och rekrytering av nya medarbetare sker genom ett rekryteringsverktyg. Verktöget underlättar och kvalitetssäkrar rekryteringsprocessen. En kommunövergripande kompetensförsörjningsplan finns beslutad som utgår ifrån ARUBA vilket står för Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avveckla.

Möjliga pensionsavgångar vid 65 års ålder

År	Totalt
2021	10
2022	28
2023	20
2024	26
2025	27

HME står för hållbart medarbetarengagemang och mäts vid medarbetarundersökningarna som genomförs vartannat år. HME mäter såväl medarbetarnas engagemang som cheferna och organisationerna förmåga att ta tillvara och skapa engagemang. Målvärdet i kommunen är ett totalindex på 80. Den bästa reklamen för ett arbetsgivarvarumärke är de medarbetare som talar gott om sin arbetsgivare till andra. Vad som gör att en medarbetare vill rekommendera sin arbetsgivare är individuellt. Faktorer som brukar påverka är god arbetsmiljö, trivsel, gott ledarskap och möjlighet till utveckling.

	2019	2017	2015
Medarbetarengagemang totalindex	79	81	80
Delindex Motivation	81	82	81
Delindex Ledarskap	82	80	80
Delindex Styrning	74	81	81

Förväntad utveckling

Kommunfullmäktige antog i november 2020 en budget och verksamhetsplan för perioden 2021-2023.

Ovanåkers kommun budgeterar 2021 ett negativt resultat på 3,9 mnkr. 2022 är det budgeterade resultatet - 3,8 mnkr och 2023 är det budgeterade resultatet 6,8 mnkr. Jämfört med 2020 kommer kostnaderna för avskrivningar att öka med drygt 5 mnkr fram till 2023. Det har att göra med att kommunen valt att genomföra större investeringar i skollokaler och demensboende, samt beslutat om nybygge av förskola. Under perioden ökar även antalet barn och äldre i kommunen. Med lagd budget uppnås inte resultatmålet på 1% av skatter och generella statsbidrag, trots kommande anpassningar inom kommunens verksamheter.

I tabellen ges en översikt av den ekonomiska planeringen.

	2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Verksamhetens intäkter (mnkr)	166	160	155	150
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-827	-848	-859	-867
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	723	726	745	768
Finansnetto (mnkr)	-4	-1	-1	-1
Årets resultat (mnkr)	21	-4	-4	7
Investeringar (mnkr)	146	99	44	26
Eget kapital (mnkr)	474	478	474	481
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser (%)	21,1	22,5	23,5	24,6
Självfinansieringsgrad (ggr)	0,5	0,4	0,9	1,9

Budgeten baseras på en prognos över kommande skatteintäkter och i en prognos finns det alltid osäkerheter. Skatteintäkterna baseras till stor del på utvecklingen av arbetade timmar, inte bara i Ovanåker utan i hela riket. Ju mer osäkerheter det finns i Sverige och omvärlden desto osäkrare är prognoserna. En del är befolkningsutvecklingen där invånarantalet kan utvecklas både bättre och sämre vilket påverkar både intäkter och kostnader för kommunen. På kostnadssidan finns det också osäkerheter. En av dem är hur kommunen kommer att påverkas av omstruktureringen av arbetsförmedlingen och de arbetsmarknadsinsatser som görs. Är det färre i befolkningen som får försörjning via arbete kan det få effekter genom ökade utbetalningar av försörjningsstöd. Försörjningsstöd har vi sett en ökning av under 2020.

Kvantiteter

Kvantiteter	2018	2019	2020	Prognos 2021
Barn och Utbildning*				
Antal inskrivna barn i kommunal förskola, årssnitt	447	446	461	479
Antal inskrivna barn i enskild förskola, årssnitt	98	101	99	98
Antal barn inskrivna vid fritidshem	440	423	422	422
Elevantal förskoleklass	130	130	128	120
Elevantal åk 1-9	1 103	1 144	1 178	1 180
Elevantal gymnasiet	330	316	279	305
Elevantal vuxenutbildning	205	182	180	220
Elevantal SFI	168	156	155	135
Vård och Omsorg**				
Antal platser i särskilt boende	104	104	115	115
Utförda timmar hemtjänst	62 617	55 837	61 865	63 000
Kostnader placeringar* kr/invånare	2 550	2 393	2 013	2 083
Antal platser LSS bostad med särskild service	39	42	50	52
Inskrivna i hemsjukvård	113	126	150	160
Antal beslut Daglig verksamhet	57	53	54	55
Kultur				
Bibliotekslån	87 325	80 106	68 662	69 000
Besökare bibliotek	74 419	84 936	63 828	64 000
Antal skolupplevelser***	3 169	1 017	1 559	1 600
Inskrivna Kulturskola	249	301	240	250
Besökare Hälsingegård Ol-Anders	10 840	11 300	3 300	4 000
Skol- och äldre mat				
Antal serverade portioner skolmat****	360 357	360 642	328 852	340 000
Antal serverade portioner äldre mat	146 336	146 094	139 301	130 000
Gator och vägar				
Gator			72 km	
Gång- och cykelvägar			24 km	
Allmänna lekplatser			21 st	
Belysningsarmaturer			3 410 st	

* Barn och utbildning – avser snitt för helår, förskola och fritidshem mätpunkt den 15:e varje månad, grundskola mätpunkt 15:e april och 15:e oktober

**Vård och omsorg - siffrorna avser 31.12 respektive år eller helårssiffror

***Kultur - en skolupplevelse avser ett barns besök vid ett kulturarrangemang (t.ex. skolbio, skolteater).

****Skolmat - antal serverade portioner skolmat inkluderar även förskola.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2020	2019	2020	2019
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>					
Verksamhetens intäkter	3	166 252	186 015	314 983	332 157
Verksamhetens kostnader	4,5	-826 815	-831 620	-930 041	-939 798
Avskrivningar	6	-37 651	-31 503	-65 711	-56 938
Summa Verksamhetens nettokostnader		-698 214	-677 108	-680 769	-664 579
<i>Finansiella poster</i>					
Skatteintäkter	7	490 641	495 734	490 641	495 734
Generella statsbidrag och utjämning	8	232 011	204 252	232 011	204 252
Verksamhetens resultat		24 438	22 878	41 883	35 407
Finansiella intäkter	9	4 082	10 510	2 614	8 944
Finansiella kostnader	10	-7 771	-3 538	-15 447	-11 443
Resultat efter finansiella poster		20 749	29 850	29 050	32 909
Extraordinära poster		0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT		20 749	29 850	29 050	32 909

Balansräkning

Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2020	2019	2020	2019
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar		0	0	97	115
Materiella anläggningstillgångar		788 261	668 805	1 447 550	1 318 628
varav mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	704 358	543 356	1 256 663	1 050 423
varav maskiner och inventarier	12	42 223	37 984	140 300	126 655
varav pågående investeringar	13	41 680	87 464	50 587	141 550
Finansiella anläggningstillgångar	14	65 650	67 951	11 761	14 092
Summa anläggningstillgångar		853 911	736 756	1 459 408	1 332 834
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd, lager och exploateringsmark	15	674	663	983	941
Fordringar	16	66 819	52 155	79 018	64 489
Kortfristiga placeringar	17	67 325	70 355	67 325	70 355
Kassa och bank	18	61 402	46 605	69 880	51 091
Summa omsättningstillgångar		196 220	169 779	217 206	186 876
SUMMA TILLGÅNGAR		1 050 131	906 535	1 676 614	1 519 711
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
<i>Eget kapital</i>					
Årets resultat	19	20 749	29 850	29 050	32 909
Resultatutjämningsreserv		27 696	14 174	27 696	14 174
Övrigt eget kapital		425 095	408 767	536 820	517 434
Summa eget kapital		473 540	452 791	593 566	564 517
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	20	70 600	65 350	72 734	67 441
Andra avsättningar	21	3 498	3 658	16 221	15 389
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	22	324 412	212 981	782 362	664 931
Kortfristiga skulder	23	178 081	171 756	211 732	207 433
Summa avsättningar och skulder		576 591	453 744	1 083 048	955 194
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 050 131	906 535	1 676 614	1 519 711
<i>Panter och ansvarsförbindelser</i>					
Ställda säkerheter	24			3 265	3 265
Ansvarsförbindelse pensioner	25	251 663	259 197	251 663	259 197
Borgensåtaganden	26	485 077	491 052	2 510	2 491

Kassaflödesanalys

Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2020	2019	2020	2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		20 749	29 850	29 050	32 909
Justering för ej likviditetspåverkande poster	28	44 029	36 401	72 991	60 976
Medel från verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet		64 778	66 251	102 040	93 885
<i>Förändringar i rörelsekapitalet</i>					
Förändring kortfristiga fordringar		-14 664	14 179	-14 529	15 830
Förändring förråd och varulager		-11	22	-42	71
Förändring kortfristiga skulder		6 325	-35 237	4 299	-14 250
Kassaflöde från den löpande verksamheten		56 428	45 215	91 768	95 535
INVESTERINGSVERKSAMHET					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-159 347	-192 246	-197 140	-273 624
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		953	1 764	1 368	5 920
Investering i finansiella tillgångar		-2 700	326	-2 700	325
Försäljning av finansiella tillgångar		2 300	0	2 300	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-158 795	-190 156	-196 172	-267 379
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Förändring långfristiga skulder		111 431	120 707	117 431	141 707
Förändring långfristiga fordringar		2 701	1 085	2 731	1 217
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		114 133	121 792	120 162	142 924
PERIODENS KASSAFLÖDE					
Likvida medel och kortfristiga placeringar IB		116 961	140 110	121 446	150 366
LIKVIDA MEDEL OCH KORTFRISTIGA PLACERINGAR UB		128 727	116 961	137 205	121 446

Noter (tkr)

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR)

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

VA-verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen och från 2017 redovisas överuttag som skuld till VA-kollektiv.

Intäkter

Skatteintäkterna periodiseras och redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av de skattskyldiga. Den prognos som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) publicerar i december under räkenskapsåret används vid beräkningen av årets skatteintäkt.

Övriga intäkter som investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Kortfristiga placeringar

Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som omsättningstillgång. Portföljens förvaltning regleras i av fullmäktige antagen placeringspolicy, Kf § 92/2016.

I enlighet med LKBR värderas kommunens kortfristiga placeringar till verkligt värde.

Pensioner

Pensioner som intjänats före 1997 behandlas som en ansvarsförbindelse. Utbetalningen av pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknad enligt RIPS19. Grundbokföringen av pensionsutbetalningarna administreras av KPA.

Semester-, uppehålls- och ferielöneskulld

Semesterlöneskulden, uppehållslöneskulld och ferielöneskulden motsvarar de anställdas fordran på kommunen i form av sparade semesterdagar. Tillsammans med okompenserad övertid, flexitidsskulld(flisa) och därpå upplupna arbetsgivaravgifter redovisas dessa som en kortfristig skuld.

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde är satt till 21 tkr.

Pågående investeringar

Så länge investeringen inte är tagen i bruk bokförs den som pågående investering, vid aktiveringen bokförs investeringen som anläggningstillgång.

Avskrivningar

Avskrivningar påbörjas månaden efter investeringarna tagits i bruk och beräknas linjärt, dvs. lika stora belopp varje år. Följande avskrivningstider tillämpas i kommunen: 3, 5, 10, 20, 25, 30, 33, 40, 50, 70, 100 år. Kapitalkostnader är den samlade benämningen på intern ränta och avskrivning.

Komponentavskrivning

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod tillämpas komponentavskrivning. Anläggningstillgångar anskaffade tom 2014 som då hade en kvarvarande nyttjandeperiod på mer än 10 år och ett bokfört värde på mer än 500 tkr har delats upp i komponenter.

Nedskrivning

Nedskrivning av materiella tillgångar sker om det verkliga värdet är lägre än det bokförda värdet och värdenedgången antas vara bestående.

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 37,53 % som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader. Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 1,25 % för årets genomsnittliga kapitalbindning. Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamhet med självkostnad. Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattning av verksamheten och investeringarna. Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för de kommande 3 åren. I dokumentet presenteras förutsättningarna för den kommunala nämnd- och förvaltningsorganisationen. Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin detaljbudget.

Driftsredovisningen är uppbyggd så att resultat anges i brutto gällande intäkter och kostnader medan budget anges netto. Föregående år finns med som jämförelseår och en budgetavvikelse finns angivet netto för både innevarande och föregående år.

Driftsredovisningens budgetposter avser senast beslutad budget och de förändringar som eventuellt skett under året anges i egen tabell med belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justerats

Intäkter och kostnader för nämnderna är inklusive interna poster och för att få ett samband med resultaträkningens poster

Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader reduceras det för dessa interna poster i driftsredovisningen på en separat rad.

Kommunfullmäktige beslutar vidare varje år om en investeringsplan för de kommande 5 åren. Det första året utgör budgetåret och de fyra efterföljande åren utgör planeringsår. Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsobjekt.

Investeringsredovisningen är utformad så att utfallen på ett överskådligt sätt kan stämmas av mot fullmäktiges budget.

Investeringsredovisningens budgetposter avser senast beslutad budget och de förändringar som eventuellt skett under året anges i egen tabell med belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justerats.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen omfattar Ovanåkers kommun samt de företag där kommunen har en ägarandel som överstiger 20 %

Detta innebär att Alfta Industricenter AB, Alfta-Edsbyns Fastighets AB, Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB, Helsinge Net Ovanåker AB och Helsinge Vatten AB ingår i kommunens sammanställda redovisning. Kommunens sammanställda redovisning har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

NOT 2 UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Vid bokslutsdatum avseende räkenskapsåret 2020, omfattade Förordning (2020:193) avseende merkostnader till följd av COVID-19 ersättning för merkostnader fram till och med november 2020. I januari 2021 flaggade regeringen för att det kan finnas utrymme även för att få ersättning för merkostnader avseende december 2020.

I enlighet med det yttrande som RKR gjort med anledning av fråga kopplad till merkostnadsersättning från Socialstyrelsen till följd av COVID-19 har ingen uppbokning för december skett i bokslutet 2020. Motiveringen till detta är att intäktskriterierna enligt RKR R2 inte anses vara uppfyllda på balansdagen.

NOT 3 VERKSAMHETENS INTÄKTER	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Försäljningsintäkter	6 392	5 550	36 905	34 500
Taxor och avgifter	42 956	42 417	47 400	46 284
Hyror och arrenden	6 371	6 310	121 393	119 850
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	96 801	120 395	96 801	120 395
EU-bidrag	1 405	607	1 405	607
Övriga bidrag	3 086	1 407	3 086	1 407
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	8 289	7 826	6 553	6 476
Realisationsvinster av anläggningstillgångar	952	1 503	1 031	2 488
Försäkringsersättningar	0	0	0	150
Övriga intäkter	0	0	409	0
SUMMA	166 252	186 015	314 983	332 157

NOT 4 VERKSAMHETENS KOSTNADER	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-516 252	-518 583	-568 259	-571 566
Pensionskostnader	-37 017	-41 521	-40 816	-46 093
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	0	0	-3 538	-3 519
Bränsle, energi och vatten	-6 952	-3 157	-37 751	-34 254
Köp av huvudverksamhet	-123 489	-139 221	-87 645	-101 421
Lokal- och markhyror	-16 823	-15 189	-4 133	-5 623
Övriga tjänster	-32 441	-27 384	-25 302	-21 542
Lämnade bidrag	-28 534	-22 373	-28 534	-22 373
Realisationsförluster och utrangeringar	-2 241	-3 206	-2 241	-3 726
Förändring avsättning deponi	0	0	218	2 511
Övriga kostnader	-63 068	-60 986	-129 941	-129 785
Bolagsskatt	0	0	-2 099	-2 407
SUMMA	-826 815	-831 620	-930 041	-939 798

NOT 5 REVISIONSKOSTNADER	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Total kostnad för räkenskapsrevision	-100	-80	-	-
Varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskaperna	-93	-73	-	-

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsår 2020.

NOT 6 AV- OCH NEDSKRIVNINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	0	0	-38	-38
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-26 868	-22 197	-49 299	-42 453
Avskrivningar maskiner och inventarier	-9 479	-8 321	-17 877	-15 924
Nedskrivning	-1 304	-985	-8 304	-11 985
Återföring av nedskrivning	0	0	9 807	13 462
SUMMA	-37 651	-31 503	-65 711	-56 938

NOT 7 SKATTEINTÄKTER	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Preliminär kommunalskatt	501 859	500 470	501 859	500 470
Preliminär slutavräkning innevarande år	-8 345	-5 009	-8 345	-5 009
Slutavräkningsdifferens föregående år	-2 873	273	-2 873	273
SUMMA	490 641	495 734	490 641	495 734

NOT 8 GENERELLA STATSBI DRAG, UTJÄMNING	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Inkomstutjämning	159 381	154 652	159 381	154 652
Kommunal fastighetsavgift	22 728	21 872	22 728	21 872
Bidrag för LSS-utjämning	-2 047	-1 188	-2 047	-1 188
Kostnadsutjämning	14 041	12 837	14 041	12 837
Regleringsbidrag	11 949	8 180	11 949	8 180
Statsbidrag, regeringsbeslut flyktingsituationen	4 037	7 469	4 037	7 469
Statsbidrag, stärkt välfärd 2020	21 196	0	21 196	0
Statsbidrag, justering av periodiseringsfond	726	0	726	0
Statsbidrag för ensamkommande asylsökande	0	430	0	430
SUMMA	232 011	204 252	232 011	204 252

NOT 9 FINANSIELLA INTÄKTER	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Utdelningar på aktier och andelar	729	1 330	605	1 022
Ränteintäkter	152	116	182	156
Orealiserade marknadsvärden	0	7 173	0	7 173
Avkastning avseende förvaltade pensionsmedel	1 827	593	1 827	593
Övriga finansiella intäkter	1 373	1 298	0	0
SUMMA	4 082	10 510	2 614	8 944

NOT 10 FINANSIELLA KOSTNADER	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Räntekostnader	-1 128	-660	-8 805	-8 565
Ränta på nyintjänad pensionsskuld	-1 485	-1 728	-1 485	-1 728
Förlust avyttring finansiella anläggningstillgångar	-365	-1 150	-365	-1 150
Orealiserade marknadsvärden	-4 792	0	-4 792	0
SUMMA	-7 771	-3 538	-15 447	-11 443

NOT 11 MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	868 701	788 674	1 713 027	1 611 077
Inköp	191 031	115 734	255 829	125 940
Överföringar	0	0	0	19 821
Omklassificeringar	0	0	840	0
Försäljningar	-245	-15 304	-1 791	-22 964
Utrangeringar	-16 267	-20 403	-16 267	-20 847
Utgående anskaffningsvärde	1 043 220	868 701	1 951 638	1 713 027
Ingående ack. Avskrivningar	-324 360	-333 089	-591 735	-583 356
Försäljningar	245	15 224	933	18 372
Utrangeringar	14 410	15 702	14 410	15 702
Årets avskrivningar	-26 868	-22 197	-49 217	-42 453
Utgående ack. Avskrivningar	-336 574	-324 360	-625 609	-591 735
Ingående ack. Nedskrivningar	-985	-1 831	-70 868	-75 531
Årets nedskrivningar/återföringar	-1 304	846	1 503	4 663
Utgående ack. Nedskrivningar	-2 289	-985	-69 365	-70 868
Utgående redovisat värde	704 358	543 356	1 256 663	1 050 423
Avskrivningstider (genomsnittliga)	38	38	39	40

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar förutom för deponi.

Varav

Markreserv	17 406	19 005	17 811	19 410
Verksamhetsfastigheter	482 255	335 246	936 807	746 735
Fastigheter för affärsverksamhet	91 745	87 803	111 510	108 525
Publika fastigheter	107 548	95 317	107 548	95 317
Fastigheter för annan verksamhet	3 104	3 646	3 104	3 646
Övriga fastigheter	2 301	2 339	79 883	76 790

Nedskrivning har skett under året dels avseende tomträtter som har värderats om till marknadsvärde, dels avseende f.d skollokaler som ej längre är i bruk och ska rivas.

NOT 12 MASKINER OCH INVENTARIER	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	109 536	104 807	258 335	242 665
Inköp	14 100	12 536	32 274	24 345
Omklassificeringar	0	0	0	60
Försäljningar	0	-101	-372	-825
Utrangeringar	-8 234	-7 705	-8 245	-7 910
Överföringar				
Utgående anskaffningsvärde	115 403	109 536	281 992	258 335
Ingående avskrivningar	-71 553	-70 521	-131 681	-123 976
Försäljningar	0	35	84	759
Utrangeringar	7 851	7 254	7 862	7 459
Årets avskrivning	-9 479	-8 321	-17 957	-15 924
Utgående ack. Avskrivningar	-73 181	-71 553	-141 692	-131 681
Utgående redovisat värde	42 223	37 984	140 300	126 655
Avskrivningstider (genomsnittliga)	12	13	16	16
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar				
Varav				
Maskiner	2 069	1 073	2 146	3 988
Inventarier	29 260	25 156	45 321	30 844
Bilar och andra transportmedel	983	1 761	3 251	4 509
Finansiell leasing (bilar)	6 873	6 955	6 873	6 955
Konst	2 146	2 096	2 457	2 096
Övriga maskiner och inventarier	892	943	80 253	78 262

NOT 13 PÅGÅENDE INVESTERINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	87 464	23 488	141 550	38 091
Ingående bokfört värde	87 464	23 488	141 550	38 091
Årets nettoförändring	-45 784	63 976	-90 963	103 458
Utgående bokfört värde	41 680	87 464	50 587	141 550
Varav				
Verksamhetsfastigheter	35 608	84 809	44 094	128 104
Fastigheter för affärsverksamhet	5 310	656	5 731	3 832
Publika fastigheter	350	1 627	350	1 627
Inventarier	412	371	412	7 987

NOT 14 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Aktier i koncernföretag				
AICAB (ägarandel 100%)	20 000	20 000	-	-
Alfta-Edsbyns Fastighets AB (ägarandel 100%)	31 000	31 000	-	-
Helsinge Net Ovanåker AB (ägarandel 100%)	50	50	-	-
Helsinge Net Ovanåker (aktieägartillskott)	3 000	3 000	-	-
Helsinge Vatten AB (ägarandel 40%)	160	160	-	-
BORAB (ägarandel 33%)	200	200	-	-
DELSUMMA	54 410	54 410	-	-
Övriga aktier och andelar				
Kommuninvest (12 623 andelar)	8 462	5 762	8 462	5 762
Förenade Småkommuners Försäkrings AB (ägarandel 4,3%)	0	2 300	0	2 300
Kommunassurans Syd Försäkring AB (558 aktier)	782	782	782	782
Inköp Gävleborg				
Inera AB (5 aktier)	43	43	43	43
Edsbyn Arena AB (20 aktier)	10	10	13	13
Kommentus AB (23 aktier)	2	2	2	2
Norrskan AB (ägarandel 1%)	0	0	17	17
HBV, insats	0	0	40	40
DELSUMMA	9 299	8 899	9 359	8 959
Långfristiga fordringar				
Kommuninvest, förlagslån	0	2 700	0	2 700
Övriga långfristiga fordringar	1 941	1 942	2 402	2 433
DELSUMMA	1 941	4 642	2 402	5 133
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	65 650	67 951	11 761	14 092

NOT 15 FÖRRÅD, LAGER OCH EXPLOATERINGSFASTIGHETER	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Lager	40	29	349	307
Verkligt värde exploateringsmark på balansdagen	634	634	634	634
SUMMA	674	663	983	941

NOT 16 FORDRINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Kundfordringar	5 535	3 929	6 259	8 409
Diverse kortfristiga fordringar	31	9	2 885	2 769
Statsbidragsfordringar	1 552	3 577	1 552	3 577
Skattefordringar	17 460	15 063	17 460	15 399
Förutbetalda kostnader/uppplupna intäkter	42 241	29 577	50 863	34 334
SUMMA	66 819	52 155	79 018	64 489

NOT 17 KORTFRISTIGA PLACERINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Förvaltade pensionsmedel (marknadsvärde)	67 325	70 355	67 325	70 355
Anskaffningsvärde förvaltade pensionsmedel	64 340	62 578	64 340	62 578

För realiserad värdeförändring vid årets slut se not 9 Finansiella intäkter/not 10 finansiella kostnader.

NOT 18 KASSA OCH BANK	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Koncernkonto	61 309	46 553	61 309	46 553
Kassa	93	52	93	52
Bank	0	0	8 478	4 486
SUMMA	61 402	46 605	69 880	51 091

Ovanåkers kommunkoncern har en checkkredit på 30 mnkr. På bokslutsdagen 2020-12-31 är denna outnyttjad.

NOT 19 EGET KAPITAL	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Ingående eget kapital	452 790	422 939	564 516	531 607
Årets resultat	20 749	29 850	29 050	32 909
SUMMA	473 540	452 790	593 566	564 517
Varav VA kollektivets andel av eget kapital	0	-1 243		
Ingående resultatutjämningsreserv	14 174			
Årets reservering av resultatutjämningsreserv (RUR)	13 522	14 174		
Varav resultatutjämningsreserv	27 696	14 174		
Varav övrigt eget kapital	445 844	454 033		

* VA kollektivet har i och med årets resultat återställt hela sitt underskott från tidigare år och istället har de nu ett överskott som redovisas som kortfristig skuld till VA-kollektivet. Därav kvarstår inte någon andel av eget kapital längre för VA:s del.

NOT 20 AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Specifikation - Avsatt till pensioner				
Särskild avtals-/ålderspension	322	336	322	336
Visstidspension/särskilda beslut	2 764	2 752	2 764	2 752
Förmånsbestämd/kompl ålderspension	35 096	32 121	36 813	34 212
Ålderspension, PA-KL och äldre avtal	18 120	16 563	18 120	16 563
Pension till efterlevande	514	819	514	819
Summa pensioner	56 816	52 591	58 533	54 682
Löneskatt	13 784	12 759	14 201	12 759
SUMMA AVSATT TILL PENSIONER	70 600	65 350	72 734	67 441
Antal visstidsförordnanden/särskilda beslut				
Politiker	2	2	2	2
Tjänstemän	0	0	0	0
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning pensioner	65 350	62 154	67 441	64 244

Nya förpliktelser under året	8 360	6 437	8 403	6 438
Varav				
Nyintjänad pension	5 910	1 645	5 953	1 646
Ränte- och basbeloppsuppräknings	1 847	2 147	1 847	2 147
Övrigt	603	2 644	603	2 644
Årets utbetalningar	-3 110	-3 241	-3 110	-3 241
SUMMA AVSATT TILL PENSIONER	70 600	65 350	72 734	67 441
Aktualiseringsgrad	97 %	97 %	97 %	97 %

	Kommunen		Koncernen	
NOT 21 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR	2020	2019	2020	2019
Avsatt för återställande av deponi*				
Redovisat värde vid årets början	3 658	3 658	6 435	8 946
lanspråktaga avsättningar/deponi	-160	0	-379	-2 511
Utgående avsättning	3 498	3 658	6 056	6 435
Avsättning för uppskjuten skatt	0	0	10 164	8 954
SUMMA ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR	3 498	3 658	16 221	15 389

*Avsättningen avser undersökning, ev åtgärder av deponier samt mark med diverse föroreningar av olja mm. För koncernen avser avsättningen även BORABs beräknade kostnader för att täcka och återställa huvudeponin.

	Kommunen		Koncernen	
NOT 22 LÅNGFRISTIGA SKULDER	2020	2019	2020	2019
Lån Kommuninvest	300 000	200 000	757 950	651 950
Finansiella leasingavtal (långfristig del)	4 943	5 002	4 943	5 002
Förutbetalda investeringsbidrag ingående värde	6 484	5 305	6 484	5 305
Nya investeringsbidrag	11 503	1 350	11 503	1 350
Resultatförda investeringsbidrag	-214	-172	-214	-172
Förutbetalda investeringsbidrag, utgående värde	17 774	6 484	17 774	6 484
Återstående antal år	32	31	32	31
Förutbetalda anslutningsavgifter ingående värde	1 494	1 148	1 494	1 148
Nya anslutningsavgifter under året	285	409	285	409
Resultatförda avgifter	-83	-63	-83	-63
Förutbetalda anslutningsavgifter, utgående värde	1 696	1 494	1 696	1 494
Återstående antal år	18	18	18	18
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER	324 412	212 981	782 362	664 931

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

Uppgifter om lång och kortfristig upplåning

Genomsnittlig ränta %	0,32	0,20	1,19	1,60
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	4,62	5,00	3,44	3,53
Kapitalförfall andel av lån				
0 -1 år	10 %	0 %	16 %	12 %
1 -3 år	20 %	25 %	34 %	28 %
3 -5 år	30 %	30 %	23 %	43 %
5 -10 år	40 %	45 %	27 %	17 %
Genomsnittlig räntebindningstid, år	3,66	4,34	3,32	3,59

Samtliga AEFABs låneskulder klassificeras som långfristiga då lånen bedöms kunna omsättas hos berörda kreditinstitut i samband med förfallet. Ränteswappar används i säkringssyfte för att uppnå önskad räntebindning samt att variationer i räntekostnader kan förutses och budgeteras i god tid. Ränteswapparna värderas inte under löptiden då de endast innehas i säkringssyfte. Intäkter och kostnader för ränteswapparna redovisas under räntekostnader. På balansdagen finns ränteswappar med nominellt värde 235 000 tkr. Marknadsvärdet, ej redovisat i balansräkningen, är negativt och uppgår till -22 993 tkr (-24 108 tkr).

NOT 23 KORTFRISTIGA SKULDER	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Finansiella leasingavtal (kortfristig del)	1 930	1 953	1 930	1 953
Skuld koncernbolag, koncernkonto	18 114	15 124	5 945	5 244
Leverantörsskulder	36 016	42 738	50 989	62 130
Mervärdesskatt	0	0	5 690	5 877
Källskatt och arbetsgivaravgifter	20 198	17 141	22 179	19 012
Övriga kortfristiga skulder	1 342	832	3 570	1 162
Upplupna löner	4 054	4 350	4 630	4 823
Upplupna semesterlöner	25 040	23 315	28 315	26 230
Upplupna sociala avgifter	10 895	11 360	11 233	11 629
Upplupen pensionskostnad individuell del	15 867	17 320	15 867	17 320
Upplupen löneskatt individuell del	3 849	4 202	4 110	4 307
Skuld till VA-kollektivet härrörande från överuttag	24	0	24	0
Upplupna kostnader/Förutbetalda intäkter	40 750	33 421	57 250	47 746
SUMMA	178 081	171 756	211 732	207 433

NOT 24 STÄLLDA SÄKERHETER	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Fastighetsinteckningar (AEFAB)	-	-	3 100	3 100
Bankgaranti (BORAB)	-	-	165	165
SUMMA	-	-	3 265	3 265

NOT 25 ANSVARFÖRBINDELSE PENSIONER	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Ingående ansvarsförbindelse	259 197	268 003	259 197	268 003
Aktualisering				
Ränte- och basbeloppsuppräknig	7 913	8 610	7 913	8 610
Övrig post	2 222	1 120	2 222	1 120
Årets utbetalningar	-17 669	-18 536	-17 669	-18 536
Utgående ansvarsförbindelse	251 663	259 197	251 663	259 197

NOT 26 BORGENSÅTAGANDEN	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Borgensåtagande Alfta-Edsbyns Fastighets AB	340 000	344 000	-	-
Borgensåtagande creditsäkerhetsförbindelse Nordea	22 993	35 000	-	-
Borgensåtagande pensionsskuld Alfta-Edsbyns Fastighets AB	2 134	2 091	-	-
Borgensåtagande Alfta Industricenter AB	50 000	50 000	-	-
Borgensåtagande Helsinge Net Ovanåker AB	63 000	53 000	-	-
Borgensåtagande Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB	4 950	4 950	-	-
Borgensåtagande Kommunalförbundet Hälsingland	2 000	2 000	2 000	2 000
Borgensåtagande Egna hem, 0 st lån (2019: 2 st lån)	0	11	0	11
Borgensåtagande Fastigo	-	-	510	480
SUMMA	485 077	491 052	2 510	2 491

Kommunfullmäktige i Ovanåkers kommun har beslut på borgensåtagande för bolagen med totalt 596 000 tkr.

Ovanåkers kommun har i december 2000 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner och regioner som per 2020-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ovanåkers kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 501 229 802 tkr och totala tillgångar till 525 483 416 tkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 835 506 tkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 871 737 tkr.

NOT 27 LEASING	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Finansiella leasingavtal över 3 år, maskiner och inventarier				
Totala minimileasingavgifter	6 873	6 955	6 873	6 955
Nuvärde minimileasingavgifter	6 654	6 684	6 654	6 684
Därav förfall inom 1 år	1 906	1 923	1 906	1 923
Därav förfall inom 1-5 år	4 748	4 760	4 748	4 760

NOT 28 EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Avskrivningar och nedskrivningar	37 651	31 503	65 711	56 938
Avsatt till pensioner	5 250	3 196	5 293	3 197
Övriga avsättningar	0	0	1 210	2 201
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar	-160	0	-379	-2 511
Redovisat resultat försäljning anläggningstillgångar	1 289	1 703	1 210	1 238
Övriga ej likviditetpåverkande poster	0	-1	-55	-87
SUMMA	44 029	36 401	72 991	60 976

NOT 29 KONCERNINTERNA FÖRHÅLLANDEN	Försäljning		Borgensavg. & räntor	
	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad
Kommunen	6 947	58 718	1 402	0
AICAB (ägarandel 100%)	532	2 849	0	172
Alfta-Edsbyns Fastighets AB (ägarandel 100%)	43 831	7 958	0	1 044
Helsinge Net Ovanåker AB (ägarandel 100%)	820	309	0	166
Helsinge Vatten AB (ägarandel 40%)	16 378	2 617	0	0
BORAB (ägarandel 33%)	3 991	48	0	20

BORAB har under 2020 haft en utdelning på 188 tkr till kommunen.

NOT 30 UPPLYSNING OM UPPRÄTTADE SÄRREDOVISNINGAR

Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Särredovisningen finns tillgänglig hos:

Ovanåkers kommun, telefon 0271-57000 www.ovanaker.se

Driftredovisning

Tkr	Intäkter		Kostnader		Resultat			Budgetavvikelse.	
	2020	2019	2020	2019	Budget	2020	2019	2020	2019
Politiska organ	1	239	-1 078	-1 550	-1 164	-1 077	-1 311	87	-47
Kommunstyrelse	58 562	55 301	-210 678	-195 189	-149 203	-152 116	-139 887	-2 913	-2 546
VA	22 622	21 137	-21 379	-21 923	300	1 243	-786	943	-786
Miljö- o byggnämnd	2 070	2 490	-6 140	-5 875	-4 712	-4 070	-3 385	642	1 754
Barn- o utb.nämnd	36 217	35 863	-296 929	-285 652	-255 372	-260 713	-249 788	-5 341	1 449
Socialnämnd	37 966	31 665	-310 660	-295 200	-275 491	-272 694	-263 535	2 797	6 872
Drift nämnder	157 438	146 696	-846 865	-805 388	-685 642	-689 426	-658 693	-3 784	6 695
Projekt	38 665	75 793	-41 192	-76 356	-4 300	-2 526	-563	1 774	3 987
Kostnadsökningar	0	0	0	0	-1 247	0	0	1 247	3 233
Pensionskostnader	0	0	-22 689	-25 106	-20 574	-22 689	-25 106	-2 115	-2 198
Kapitalkostnader	9 379	7 243	37 651	31 504	44 035	47 030	38 747	2 995	440
Övriga poster	5 980	-475	1 068	485	-70	7 048	10	6 896	-1 248
Avgår interna poster	-45 210	-43 242	45 210	43 242	0	0	0	0	0
Gemensamma poster	-29 851	-36 474	61 240	50 125	22 144	31 389	13 651	9 245	1 619
Avskrivningar	0	0	-37 651	-31 504	-35 075	-37 651	-31 504	-2 576	-704
Verksamhetens nettokostnader	166 252	186 015	-864 466	-863 123	-702 873	-698 214	-677 108	4 659	11 598
Skatteintäkter	501 859	500 470	0	0	502 007	501 859	500 470	-148	5 394
Inkomstutjämning	159 381	154 652	0	0	161 134	159 381	154 652	-1 753	1 215
Kommunal fastighetsavgift	22 728	21 872	0	0	21 806	22 728	21 872	922	365
Kostnadsutjämning	14 041	12 837	0	0	14 603	14 041	12 837	-562	-624
Regleringsavgift/bidrag	11 949	8 180	0	0	12 144	11 949	8 180	-195	3 069
Strukturbidrag	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kostnadsutjämning LSS	-2 047	-1 188	0	0	-2 589	-2 047	-1 188	542	218
Slutavräkning	-11 218	-4 735	0	0	-1 638	-11 218	-4 735	-9 580	-4 735
Regeringsbeslut flyktingsituationen	4 037	7 469	0	0	4 037	4 037	7 469	0	-112
Stärkt välfärd 2020	21 922	0	0	0	0	21 922	0	21 922	0
Övriga generella bidrag	0	430	0	0	0	0	430	0	99
Skatter och generella bidrag	722 652	699 987	0	0	711 504	722 652	699 987	11 148	4 889
Finansiella poster	4 082	10 510	-7 771	-3 538	-2 888	-3 689	6 972	-801	9 395
SUMMA DRIFTREDOVISNING	892 986	896 512	-872 237	-866 662	5 743	20 749	29 850	15 006	25 881

Budgetförändringar drift

Budgetförändringar som skett under året sammanfattas i tabellen nedan. Posterna består av Hälsingeboken 50 tkr (enligt beslut på KS §214 2019-11-26) Norrlandsförbundet 5 tkr (enligt beslut på KS 2020-02-11) samt satsning på friskvård (KS §93 2020-06-02) Löneöversyn 2020 och extra löneersättning 2020 8 457 tkr. (Enligt beslut KF §101 2020-11-09 och KF §8 2021-03-01)

I budget 2020-01-01 fanns inte ett budgeterat resultat med för VA om 300 tkr. Det fanns däremot med i VA-verksamhetens underlag varför komplettering skett under året.

	Budget 2020-01-01	Förändring under året	Aktuell budget
Kommunstyrelsen	-152 355	-1 148	-153 503
<i>- varav de största posterna består av löneöversyn 2020 -689 tkr och extra löneersättning kommunal 2020 -279 tkr från kostnadsökningar, (skrivelse med anledning av tilläggsbudgetering för löneöversyn 2020 dnr .KS 2020/01430) satsning på friskvård -125 (kommunstyrelsen §93 2020-06-02), Hälsingeboken -50 (kommunstyrelsen §27 2020-02-11) och Norrlandsförbundet -5 från kommunstyrelsens förfogande (kommunstyrelsen §214 2019-11-26)</i>			
varav projekt inom Kommunstyrelsen	-4 300		-4 300
Miljö- och byggnämnden	-4 647	-65	-4 712
<i>-varav de största posterna består av löneöversyn 2020 -59 tkr och extra löneersättning kommunal 2020 -6 tkr från kostnadsökningar (KF §101 2020-11-09 och KF §8 2021-03-01)</i>			
Barn- och utbildningsnämnden	-252 083	-3 289	-255 372
<i>-varav de största posterna består av löneöversyn 2020 -2966 tkr och extra löneersättning kommunal 2020 -323 tkr från kostnadsökningar. (KF §101 2020-11-09 och KF §8 2021-03-01)</i>			
VA	0	+300	+300
<i>- varav de största posterna består av budgeterat resultat VA</i>			
Socialnämnden	-271 356	-4 135	-275 491
<i>-varav de största posterna består av löneöversyn 2020 -1371 tkr och extra löneersättning kommunal 2020 -2764 tkr från kostnadsökningar (KF §101 2020-11-09 och KF §8 2021-03-01)</i>			
Kommunstyrelsens förfogande	-250	+180	-70
<i>- varav de största posterna består av Satsning friskvård +125 tkr (kommunstyrelsen §93 2020-06-02), Hälsingeboken +50 (kommunstyrelsen §27 2020-02-11) och Norrlandsförbundet +5 (kommunstyrelsen §214 2019-11-26) till kommunstyrelsen</i>			
Kostnadsökningar	-9 704	+8 457	-1 247
<i>-varav de största posterna består av löneöversyn 2020 +5085 tkr och extra löneersättning kommunal 2020 +3372 tkr till nämnderna (skrivelse med anledning av tilläggsbudgetering för löneöversyn 2020 dnr .KS 2020/01430)</i>			
Årets resultat	5 443	+300	5 743
<i>- varav de största posterna består av budgeterat resultat VA</i>			

För redovisningsprinciper i driftsredovisningen samt driftsinvesteringens uppbyggnad se not 1

Redovisningsprinciper.

Investeringsredovisning

Avslutade investeringar

AVSLUTADE INVESTERINGAR	Utgifter sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
	Budget aggregerat	Nettoinv aggregerat	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Avvikelse
INVESTERINGAR EXKL VA						
Fastigheter	43 475	39 705	3 770	9 632	5 863	3 769
Offentliga lokaler	12 680	9 783	2 897	6 067	3 171	2 896
Fritidsanläggningar	11 295	9 448	1 847	4 236	2 389	1 847
Övriga lokaler	19 500	20 473	-973	-671	302	-973
Infrastruktur	9 465	10 254	-789	5 105	5 893	-788
Gator, gång- och cykelvägar	6 865	7 491	-626	4 387	5 013	-626
Broar						
Gatubelysning	1 250	1 265	-15	724	739	-15
Mark	1 000	1 137	-137	-137	0	-137
Övrigt	350	360	-10	131	141	-10
IT	7 227	6 318	909	5 021	4 111	910
IT-administration	4 786	3 871	915	2 580	1 664	916
IT i skolan	2 441	2 447	-6	2 441	2 447	-6
Övrigt	8 851	9 041	-190	4 418	4 609	-191
Summa inv exkl VA	69 018	65 318	3 700	24 176	20 476	3 700
INVESTERINGAR VA						
Vatten och avlopp						
Vattenverk	3 200	3 297	-97	2 814	2 912	-98
Vattenledningar	5 000	5 940	-940	2 621	3 561	-940
Summa inv VA	8 200	9 237	-1 037	5 435	6 473	-1 038
SUMMA INV TOTALT	77 218	74 555	2 663	29 611	26 949	2 662

Pågående investeringar

PÅGÅENDE INVESTERINGAR	Utgifter sedan projektets start				Varav: Årets investeringar		
	Budget aggregerat	Nettoinv aggregerat	Prognos	Avvikelse	Budget	Nettoinv	Avvikelse
INVESTERINGAR EXKL VA							
Fastigheter	343 789	340 078	370 589	-26 800	107 717	104 006	3 711
Offentliga lokaler	331 465	336 264	358 265	-26 800	96 516	101 316	-4 800
Fritidsanläggningar	12 324	3 814	12 324	0	11 201	2 690	8 511
Övriga lokaler							
Infrastruktur	17 450	9 700	17 305	145	14 421	6 670	7 751
Gator, gång- och cykelvägar	10 800	6 875	10 800	0	10 549	6 623	3 926
Broar							
Gatubelysning							
Mark	6 650	2 825	6 505	145	3 872	47	3 825
Övrigt							
IT	1 086	287	1 086	0	1 086	287	799
IT-administration	1 086	287	1 086	0	1 086	287	799
IT i skolan							
Övrigt	7 385	2 480	7 385	0	6 909	2 004	4 905
Summa inv exkl VA	369 710	352 545	396 365	-26 655	130 133	112 967	17 166
INVESTERINGAR VA							
Vatten och avlopp							
Vattenverk	1 200	916	1 200	0	1 156	872	284
Vattenledningar	10 940	5 310	10 940	0	10 885	5 255	5 630
Summa inv VA	12 140	6 226	12 140	0	12 041	6 127	5 914
SUMMA PÅGÅENDE INV TOTALT	381 850	358 771	408 505	-26 655	142 174	119 094	23 080

Budgetförändringar investeringar

Beslut	Skattekollektiv	VA
Grundbeslut kf §40 2019-05	31 986	
Grundbeslut kf §41 2019-05		10 500
Ismaskin kf §90 2019-09	1 350	
Ny transportväg Alfta simhall kf §109 2019-11	600	
Cykelväg kf §10 2020-03	250	
Alfta simhall två investeringar kf §15 2020-03	2 005	
Tilläggsbudgetering VA (kvarvarande medel från tidigare år) kf §14 2020-03		6 976
Ungmansvägen kf §33 2020-05	700	
Infartsgata Celsius kf §34 2020-05	920	
Alftaskolan kf §35 2020-05	5 415	
Tilläggsbudgetering kommun (kvarvarande medel från tidigare år) kf §43 2020-05	111 183	
Laddstolpe Alfta camping kf §61 2020-06	150	
Passage sporthallsvägen kf §104 2020-11	-250	
Investeringsbudget	154 309	17 476

Kommentar

Investeringsbudgeten för 2020 summeras till 171,8 mnkr. Budgetöverskottet på 25,7 mnkr orsakas av investeringar som inte avslutas under året. Samtidigt har kommunen några större projekt där det redovisas budgetunderskott. De största differenserna avser följande investeringsprojekt. Alftaskolan ombyggnation F-9, budgeterat för 2020 är 51,5 mnkr och där årets nettoutgift uppgår till 28,6 mnkr. Knåda utbyggnad verksamhetsområde, budgeterat för 2020 är 10,4 mnkr och där årets nettoutgift uppgår till 5,0 mnkr. Nytt arkiv, budgeterat för 2020 är 3,8 mnkr och där årets nettoutgift uppgår till 0 mnkr. Celsius- sim och sporthall bassängrenovering, budgeterat för 2020 är 3,4 mnkr och där årets nettoutgift uppgår till 0 tkr. Celsiusskolan F-9, budgeterat för 2020 är 16,9 mnkr och där årets nettoutgift uppgår till 31,4 mnkr. Näskullen demensboende, budgeterat för 2020 är 21,0 mnkr och där årets nettoutgift uppgår till 41,0 mnkr.

Kommunens fem största investeringsprojekt är: Näskullen (demensboende 48 lägenheter) totalt investerat under året 41 001 tkr. Celsiusskolan samlad F-9 totalt investerat under året 31 434 tkr. Alftaskolan ombyggnad F-9 investerat under året 28 596 tkr. Knåda utbyggnad VA totalt investerat under året 4 966 tkr. Celsiusskolan inredning och teknik, totalt investerat under året 3 436 tkr.

För mer information kring investeringsredovisningens uppbyggnad se Not 1 Redovisningsprinciper. För mer kommentarer kring investeringar se Förvaltningsberättelsen under rubriken Kommunens investeringar.

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse för år 2020

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder samt genom utsedda lekmannarevisorer i den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse för år 2020”.

Kommunen redovisar ett positivt resultat om ca 20,7 mnkr för år 2020, att jämföra med budget för året på 5,7 mnkr. Resultatet förklaras främst av extra generella statsbidrag och ersättning för sjuklönkostnader. Nämndernas verksamheter redovisar tillsammans ett positivt resultat om 9,2 mnkr.

Revisorerna ser allvarligt på underskotten inom barn- och utbildningsnämnden respektive kommunstyrelsen. Barn- och utbildningsnämnden redovisar budgetunderskott om 5,3 mnkr och kommunstyrelsen ett budgetunderskott om 2,9 mnkr. Revisionen vill framhålla vikten av en långsiktig planering och ser det som väsentligt att kommunen arbetar långsiktigt med att anpassa verksamheten till de ramar som fullmäktige beslutat att tillföra den.

Kommunstyrelsens budgetunderskott förklaras till stor del av utrangeringar av anläggningar och mark till följd av ombyggnationerna av Celsiusskolan och Alftaskolan. Revisorerna har under året genomfört en fördjupad granskning avseende ombyggnationen av Celsiusskolan. Granskningen påvisade ett flertal brister och att kommunstyrelsen inte säkerställt en tillräcklig styrning och kontroll över projektet vilket revisorerna ser allvarligt på. Genomförd

granskning påvisade bland annat brister avseende budgetföljsamhet, förekomst av investeringskalkyler och följsamhet till kommunens investeringsreglemente.

Vi bedömer att kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden har bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt men inte fullt ekonomiskt tillfredsställande sätt. Barn- och utbildningsnämnden redovisar budgetunderskott om 5,3 mnkr och kommunstyrelsen ett budgetunderskott om 2,9 mnkr.

Vi bedömer att övriga nämnder i Ovanåkers kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer utifrån genomförda granskningar, att styrelsens och övriga nämnders interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig. Genomförd granskning har påvisat ett antal brister inom kommunstyrelsens investeringsverksamhet vilket vi ser allvarligt på.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt. Av årsredovisningen framgår att 2 av 3 finansiella mål respektive 11 av 14 effektmål är uppfyllda.

Vi tillstyrker, trots ovan riktad kritik, att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för Överförmyndarnämnden, Företagshälsovårdsnämnden samt gemensam nämnd för Hjälpmedel och FoU Välfärd.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2020.

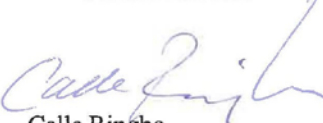
Ovanåkers kommun 2021-04-21

Ulf Odenmyr

Eije Jönsson

Kerstin Näslund

Tommy Henriksson

Calle Ringbo

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Verksamhetsberättelser för nämnder och kommunala bolag

Politiska organ

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktiges ordförande:	Yoomi Renström (S)
Valnämndens ordförande:	Åke Jonsson (S)
Revisionens ordförande:	Ulf Odenmyr (C)

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är Ovanåkers kommuns högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige har 35 ledamöter, som utses genom allmänna val vart fjärde år, då även val till riksdag och landsting sker. Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala servicen är likvärdig i hela kommunen, att lagar och förordningar följs och att skattemedlen används effektivt. Kommunfullmäktige beslutar om skatteuttaget, nivån på taxor och avgifter och fastställer budget för kommunens nämnder. Besluten i kommunfullmäktige verkställs av kommunens nämnder, styrelsen och bolag.

Mandatfördelning

Parti	Antal efter val 2018	varav antal kvinnor	varav antal män
S	12	5	7
C	10	5	5
SD	4	1	3
KD	4	1	3
M	3	2	1
V	1	1	0
L	1	0	1
	35	15	20

Valnämnden

Valnämnden är lokal valmyndighet och ansvarar för genomförandet av allmänna val till riksdag, kommun och landsting, val till europaparlament, samt kommunala folkomröstningar. Valnämnden har nio ledamöter och lika många ersättare. Valnämnden ansvarar bl.a. för:

- Röstning inom kommunen
- Vallokaler
- Valmaterial
- Hantering av förtidsröster
- Preliminära rösträkningen
- Onsdagsräkningen
- Föreslå ändringar i valdistrikt till kommunfullmäktige

Revisionen

Kommunens revisorer har under året genomfört revision inom ramen för god revisionsred. För revisorerna

gäller förutom god sed, kommunallagen och fullmäktiges antagna revisionsreglemente.

Enligt kommunallagen ska revisorerna pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillfredsställande.

Revisorerna ska årligen i revisionsberättelsen, uttala sig i frågan om ansvarsfrihet för styrelsen och nämnderna samt ledamöterna i dessa. För att möjliggöra bedömningar och skapa en tydlig grund för dessa anger kommunallagen att all verksamhet ska granskas årligen.

Viktiga händelser

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige träffade en överenskommelse om att minska deltagande vid kommunfullmäktiges sammanträden. Denna åtgärd genomfördes för att för att kunna följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer och inte utsätta ledamöterna för smittorisk. Pandemin har fört med sig utmaningar gällande frågor kring rättssäkerheten i digitala möten, men KF beslutade att tillåta digitala politiska sammanträden och digitalt deltagande på politiska möten. Det sista fullmäktigesammanträdet i december genomfördes digitalt med endast presidiet närvarande i kommunhuset i Edsbyn.

Fullmäktige har under året fått regelbundna återkopplingar från kommunens krisledning angående läget i pandemin. Kommunstyrelsens ordförande kallade till krisledningsnämnd vid två tillfällen under 2020. Krisledningsnämnden prövade frågan om att ta över det politiska ansvaret i Covid19-krisen. Vid båda tillfällena kom krisledningsnämnden till samma beslut; att inte ta över det politiska ansvaret från nämnderna. Första mötet hölls den 19 mars och det andra mötet hölls i november

Valnämnden

Då 2020 är ett mellanvalsår har ingen verksamhet bedrivits.

Revisionen

Revisorerna har fr o m 2020 ett nytt sakkunnigt biträde. Revisorerna inledde år 2020 med genomförandet av en risk- och väsentlighetsanalys vilken sedan ligger till grund för årets granskningsinsatser. Denna årliga granskning avser den verksamhet som sker under ett räkenskapsår. Granskningen är avslutad när alla revisionsobjekt samt årsredovisningen är granskad, vilket innebär att den tidsmässigt sträcker sig in på kommande räkenskapsår. Den årliga granskningen består av tre delar:

- Grundläggande granskning.
- Fördjupad granskning.
- Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Under revisionsåret har följande fördjupade granskningsinsatser ingått:

- Granskning av Celsiusskolan
- Granskning avseende verkställighet av beslut
- Hearing avseende Näskullen

Ekonomi

Driftredovisning

<i>Verksamhet</i>	<i>Intäkter (tkr)</i>	<i>Kostnader (tkr)</i>	<i>Årets resultat (tkr)</i>	<i>Årsbudget (tkr)</i>
Kommunfullmäktige	1	-419	-418	-420
Valnämnd	0	0	0	-12
Revision	0	-659	-659	-732
Totalt	1	-1 078	-1 077	-1 164
Överskott + /Underskott -				87

Årets resultat

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige gör ett resultat på -418 tkr för året, vilket ger ett budgetöverskott på 2 tkr.

Valnämnden

Ingen verksamhet har bedrivits, då det är mellanvalår.

Revisionen

Revisionen gör ett resultat på -659 tkr, vilket ger ett budgetöverskott på 73 tkr.

Kommunstyrelsen

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Håkan Englund (S)
Förvaltningschef/VD:	Fredrik Pahlberg
Antal anställda:	121 tillsvidareanställda (201231)

Verksamhetsbeskrivning

Stabsdelen av Kommunstyrelseförvaltningen innehåller ekonomiavdelningen, personalavdelningen och kansli och kommunikationsavdelningen rapporterar i första hand till kommunchefen. Arbetet är i huvudsak att samordna och ge service kommunens verksamheter internt och externt med de kommunala bolagen. Men även att samverka med andra kommuner, förbund, gemensam nämnder, ekonomiska föreningar och statliga myndigheter. Kansliet lämnar service till allmänheten via kommunvägledningen och receptionstjänst.

Den andra delen av Kommunstyrelseförvaltningen innehåller sju avdelningar som i första hand rapporterar till bitr. kommunchef: Fastighet, Kultur & Fritid, Gata & Park, Kost, Planering, Arbetsmarknad och IT.

Arbetet sker såväl internt som externt med service riktad direkt mot kommunens innevånare. En mer detaljerad verksamhetsbeskrivning finns i respektive avdelnings rapport.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall T3 2019	Utfall T3 2020
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	5,13 %	5,54 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	26,78 %	25,05 %

Fr.o.m 2020 ingår f.d samhällsbyggnadsförvaltningen i kommunstyrelsens siffror, medan miljö- och byggförvaltningen redovisas separat.

Kommunstyrelseförvaltningen redovisar en ökad korttidsfrånvaro för 2020 som helhet med en halv procentenhet. Det får kommunen vara nöjd med under ett pandemiår. Långtidssjukskrivningarna som del av sjukfrånvaron minskar med 2% jämfört med föregående år, vilket ändå måste ses som glädjande.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

HME index per verksamhetsområde	2019	2017
Kommunstyrelsen	81	-
Infrastruktur och skydd	78	80

I underlaget för Infrastruktur och skydd ingick även miljö- och byggkontoret.

Ett Hållbart medarbetarengagemang som redovisar ett resultat runt och över 80 är mycket bra. Det indikerar att mycket fungerar bra i förvaltningen och det måste bevara eller än hellre öka.

Hållbart medarbetarengagemang, HME, är en mycket viktig indikator för kommunen att följa upp. Den anger hur väl medarbetarna, som är vår viktigaste resurs, upplever sin arbetssituation. Det fortsatta arbetet med HME och uppföljningen av HME, är därmed mycket viktigt för att kommunen ska klara den långsiktiga kompetensförsörjningen.

Viktiga händelser

Pandemin

Kommunstyrelsen beslutade att införa en krisstab med funktioner enligt den s.k. Nato-modellen som stöttar den kommunens krisledningsgrupp, för att skapa uthållighet och ge mindre påverkan på kommunens ordinarie verksamhet. Krisledningsnämnden hade två sammanträden under verksamhetsåret. De beslutade vi båda sammanträdena och låta ordinarie nämnder verka i krisen utifrån ansvarsprincipen.

Större delen av den samlade kommunstyrelseförvaltningen har arbetat hemma och med en planerad närvaro på kommunkontoret sedan i april. Det har utvecklats en kompetens att hålla möten av alla storlekar via kommunikationsplattformar som till exempel "Teams" och "Zoom".

Trots målsättningen att hålla igång så mycket som möjligt av kommunens verksamheter, så har mindre begränsningar skett. Flera verksamheter har haft begränsat öppethållande, dit hör kommunreceptionen, kommuncafeterian och flera Kultur- och Fritidsanläggningar.

Kommunstyrelseförvaltningen klarat av den största delen av sitt samhällsuppdrag på ett tillfredsställande sätt trots pandemin och har kunnat stötta andra förvaltningar i krisarbetet.

Andra viktiga händelser

Kulturavdelningen tog in fritidsenheten i sin verksamhet och heter numera Kultur & Fritidsavdelningen.

Anställning av ytterligare en planarkitekt möjliggör framtagande av nya detaljplaner för t.ex. nya bostäder samt industrimark.

Inköpsverksamheten har startats upp och bemannats av två inköpare och en inköpssamordnare.

Byggprojekten Celsiusskolan och Näskullens demensboende har färdigställts och ombyggnadsarbetet med Alftaskolan har startat.

Förvaltningsledningen har arbetat med ett utvecklingsuppdrag från kommunfullmäktige att se över och effektivisera kommunstyrelseförvaltningen. Det har lett till att utvecklingsavdelningens uppdrag har fördelats i förvaltningen och i praktiken upphörde avdelningen som organisatorisk enhet den 1 september 2020.

Kommunstyrelsen beslutade att utvecklingsavdelningen upphör den 31 december 2020.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Kommunstyrelsen o övrig politisk verksamhet	812	-6 751	-5 939	-5 814
Kommunchef och bitr. kommunchef	0	-3 594	-3 594	-3 564
Personalavdelningen	201	-7 086	-6 885	-7 265
Ekonomiavdelningen	1 967	-21 366	-19 402	-19 706
Kommunikation- och serviceavdelningen	652	-7 482	-6 831	-6 993
IT-avdelningen	484	-10 082	-9 598	-9 856
Kultur- och fritidsavdelningen	3 177	-42 190	-39 013	-36 987
Kostavdelningen	9 029	-24 335	-15 307	-15 181
Utvecklingsavdelningen	1 199	-5 295	-4 096	-5 170
Planeringsavdelningen	4 036	-9 497	-5 461	-3 727
Gatuavdelningen	2 361	-25 511	-23 150	-24 077
Fastighetsavdelningen	34 646	-47 485	-12 840	-10 863
Totalt	58 562	-210 678	-152 116	-149 203
Överskott + /Underskott -				-2 913
Kommunens etableringsinsatser och introduktion av nyanlända	6 672	-1 032	5 640	7 710
Arbetsmarknadsprojekt	19 642	-23 483	-3 841	-4 000
Rivers of Life	0	-1	-1	-150
Energiprojektet	194	-326	-133	-150

Årets resultat

Kommunstyrelsen gör för året ett resultat på -152,1 mnkr, vilket ger ett underskott på ca -2,9 mnkr mot budget. Den största anledningen till underskottet är nedskrivningar och utrangeringar av anläggningar och mark till följd av ombyggnationerna av Celsiusskolan och Alftaskolan samt omvärdering av tomträtter (-3,2 mnkr).

Kommunstyrelsen har under året fått in 5 mnkr mer i bidrag under året än budgeterat, ca 2 mnkr i driftsbidrag från Arbetsförmedlingen samt ca 3 mnkr i övriga statsbidrag som framförallt avser bidrag för utförda insatser inom Biosfärområde Voxnadal. På kostnadssidan har kostnader för arbetskraft har varit ca 1,3 mnkr högre än budgeterat vilket också avser insatser inom Biosfärområdet, lämnade bidrag har i och med beslut om utökat hemsändningsbidrag varit 1,6 mnkr högre än budgeterat medan köp av huvudverksamhet har varit ca 1,5 mnkr lägre än budget pga mindre behov av vinterväghållningsinsatser. Sommargåvan till anställda gav en extra kostnad på ca 600 tkr och ett ökat behov av personal- och konsultresurs inom IT till följd av hemarbete gav extra kostnader på ca 400 tkr.

Tabellen ovan visar generellt på bra följsamhet mot budget för avdelningarna. Det som sticker ut är Kultur- och fritidsavdelningen gör ett underskott på ca 2 mnkr vilket till största del beror på uteblivna intäkter till följd

av Covid 19 samt engångsåtgärder på fritidsanläggningarna, och Fastighetsavdelningen (-2,0 mnkr) och Planeringsavdelningen (-1,7 mnkr) där förklaringen är nedskrivningar och utrangeringar (som nämnts ovan). Utvecklingsavdelningen och Gatuavdelningen gör båda ca 1 mnkr i överskott vardera.

Utvecklingsavdelningens överskott (+1,1 mnkr) förklaras av att avdelningen varit under avveckling sedan 1 sept och Gatuavdelningens överskott (+0,9 mnkr) förklaras av lägre kostnader för snöröjning, som nämnts ovan.

Det kommunövergripande projektet för etableringsinsatser och integration av nyanlända har en budget som bygger på totalt 9 mnkr i intäkter från Migrationsverket, som budgeteras centralt på Kommunstyrelsen. KS har ansvar för mottagningen av nyanlända med en kostnadsbudget på 1,2 mnkr, resterande budget inom projektet avser kostnader för undervisning av nyanlända som skolan ansvarar för. Bidraget från Migrationsverket har under året varit 2,4 mnkr lägre än budgeterat, vilket har gjort att kommunens insatser för de nyanlända har fått anpassat sina verksamhetskostnader.

Arbetsmarknadsprojektet (det s.k. LX-projektet) har under året omsatt ca 19,6 mnkr i intäkter och ca 23,4 mnkr i kostnader framförallt i form av arbetskraft. Projektet gör ett överskott på ca 150 tkr, vilket beror på intäkter för handledare till extratjänster som inte utnyttjats fullt ut.

Framtid

Den pågående Coronapandemin bidrar fortsatt till osäkerheter. Användning av resultatutjämningsreserv ser ut att kunna överbrygga tappet intäkter 2021-2022 och ger förutsättningar för långsiktighet i planeringen för att möta förvaltningens utmaningar.

Under Coronapandemin har vi utvecklat ett förändrat arbetssätt med distansarbete och nya samarbetsverktyg till stöd för det. Ett arbete för att skapa arbetsrättsliga förutsättningar distansarbete har gjorts och kan beslutas på politiskt 2021. Distansarbete kommer vara en del i vardagen för medarbetarna även i framtiden.

Ny lag kring tillgänglighet på webb och intranät börjar gälla september 2020 och stöd till bolagen kommer att krävas för att de ska klara lagkrav. Nytt intranät införs under 2020 men arbetet med intranätet fortsätter under 2021.

Arbetet med en lokalförsörjningsplan har påbörjats under 2020. Även ombyggnaden av Alftaskolan påbörjades under hösten 2020 beräknas vara klar till hösten 2021.

Kommunens IT-drift står inför viktiga strategiska vägval gällande övergripande förvaltnings-och finansieringsmodeller, och frågor relaterat till licenser, molntjänster och informationssäkerhet. Kommunövergripande samarbeten fortskrider. Här måste kommunen hitta former för att vara aktiv i samverkan med Hälsinglands övriga kommuner.

AME ser framför sig ett fortsatt jobb med att få ner försörjningsstödet och få fler i försörjning, och avser också att ansöka om att bli en aktör till AF.

Statligt bidrag för trafiksäkerhetsprojekt längs Apoteksgatan med 600 tkr är beviljat till 2021.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i></p>	 2 2 8
<p>TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i></p>	 1 1 3
<p>FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i></p>	 3 3
<p>HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i></p>	 4 1

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Av de tolv målen för detta perspektiv bedöms åtta uppfyllts, två delvis uppfyllt och två inte uppfyllt. Det som inte uppfylls handlar om att Ol-Andersgården ska öka antal besökare varje år, vilket inte nås i år utifrån att man tvingats ha stängt pga Corona. Inom arbetsmarknadsprojektet arbetar man till stor del med denna grupp av människor, men man har idag inget sätt att mäta hur detta påverkar just statistiken för ekonomiskt bistånd. Man arbetar dock aktivt och målmedvetet för att få fler människor in i arbete. Kommunstyrelsen bedömer också att man kommer att uppnå flertalet mål som är kopplat till företagande och planläggning av mark.

Trygghet och lärande

Ovanåkers kommun har tidigare upplevts som en mycket trygg kommun att leva i, och alla mätningar pekar på att detta kommer att fortsätta. Ett fokus ligger här på olika stödinsatser som riktar sig främst mot barn och unga men även till föräldragrupper. Inom kulturområdet så bedrivs aktivt arbete med att nå fler målgrupper, dock ser man att mycket av denna verksamhet ställs in i och med Coronapandemin, varför målet om kulturverksamhetens bredd och utbud inte anses uppnås.

Folkhälsa och demokrati

Kommunstyrelsen har flera verksamheter som arbetar för att stödja föreningslivet, ungdomars engagemang och folkhälsoarbetet. Folkhälsoarbetet har i år utökat sitt arbete med fokus på barns övervikt. Andelen ekologiska och närproducerade livsmedel i kostverksamheten fortsätter öka. Vi når dock inte riktigt fram vad

gäller fordonsfria skolgårdar, då en skola fortfarande är oåtgärdad.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Matsvinnet fortsätter minska och så även energiförbrukningen, även om detta hittills i år handlat mest om en mild vinter. Prognosen är också att vi når målet för ny gång- och cykelväg. Arbetet med Agenda 2030 har inletts i kommunstyrelsen förvaltning med analys av RKAs (rådet för kommunalanalys) indikatorer för Agenda 2030 samt att se över hur detta arbete kan integreras i kommunens styrsystem.

VA-verksamheten

Verksamhetsbeskrivning

Kommunen ansvarar för att leverera rent dricksvatten och att föra bort och rena spillvatten inom verksamhetsområdet för kommunalt vatten och avlopp. Ansvaret regleras i vattentjänstlagen (Lag 2006:412 om allmänna vattentjänster). Avgiften som tas ut får endast täcka kommunens nödvändiga kostnader, den så kallade självkostnadsprincipen. Lagen säger också att ekonomin för vatten och avlopp måste redovisas skilt från övriga kostnader som kommunen har.

VA-verksamheten hos Ovanåkers kommun bedrivs av Helsinge Vatten AB, ett driftbolag som kommunen äger tillsammans med Bollnäs kommun. VA-anläggningarna ägs av respektive kommun medan driftsbolaget har arbetsgivaransvaret för all VA-personal. Kommunens VA-verksamhet producerar dricksvatten i 6 vattenverk och renar avlopp i 11 reningsverk. Verksamheten är finansierad via VA-taxan.

Viktiga händelser

Under 2020 har ca 65% av utbyggnaden av VA-ledningar i Knåda utförts. Projektet beräknas pågå till hösten 2021.

Den ökade satsningen på åtgärder på ledningsnätet har börjat ge effekt. Mängden ej debiterbart dricksvatten fortsätter att sjunka och även mängden ovidkommande vatten till avloppsreningsverken har minskat avsevärt. Det finns dock fler områden och ledningsnätsträckor att arbeta med under de kommande åren.

Upprustning av värme och ventilation vid Alfta reningsverk. Ny slamavvattning är på plats vid Alfta reningsverk och vi kan se effekter av investering då slammet är torrare och har en högre TS halt vilket ger en lägre kostnad för slamhanteringen.

Ekonomi

Resultaträkning

Resultaträkning (belopp tkr)	Årets resultat	Årsbudget
Verksamhetens intäkter	22 647	21 800
Förändring av kortfristig skuld till VA-kollektiv	-25	
Verksamhetens kostnader	-16 313	-16 481
Avskrivningar	-3 792	-3 728
Summa Verksamhetens nettokostnader	2 517	1 591
<i>Finansiella poster</i>		
Finansiella intäkter		
Finansiella kostnader	-1 274	-1 291
PERIODENS RESULTAT	1 243	300

Balansräkning

Balansräkning	2020 -01-01 - 2020-12-31	2019 -01-01 - 2019-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	93 208	84 400
Omsättningstillgångar	8 058	9 938
Summa Tillgångar	101 266	94 338
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	0	-1 243
Långfristig skuld Kommunen	95 461	91 393
Kortfristig skuld till VA-kollektivet	25	
Långfristiga skulder	1 696	1 494
Kostfristiga skulder	4 084	2 694
Summa Eget kapital och skulder	101 266	94 338

Årets resultat

VA:s resultat på +1 243 tkr ger en budgetavvikelsen på +943 tkr. Resultatet innebär att det ackumulerade underskottet för VA-kollektivet i Ovanåkers kommun är återställt i sin helhet. Det finns istället ett mindre överskott på +25 tkr. Detta innebär att det finns en skuld till VA-kollektivet på 25 tkr och inga framtida underskott att återställa finns kvar.

Intäkterna blev högre än budgeterat. Debiterad mängd vatten och avlopp har ökat i jämförelse med 2019 och utfall blev 377 tkr över budget. Anslutningsintäkterna är 440 tkr högre än budget, dock är även kostnaderna för nya VA-anlutningar högre än budgeterat.

Driftskostnaderna inom Helsing Vatten har ett utfall på 254 tkr under budget. Förklaring till budgetavvikelserna är :

- Mycket arbeten har utförts mot investeringar ledningsnät vilket medfört 280 tkr lägre kostnader för entreprenadstjänster än budgeterat.
- 230 tkr lägre slamhanteringskostnad än budgeterat.
- 200 tkr lägre kostnader för reparation och underhåll av maskiner på verk.
- 250 tkr i ökad kostnad för inköp av material för nya anlutningar.
- 100 tkr i ökad kostnad för utredningsavdelningen som lagt 4% högre andel än budgeterat mot VA-Ovanåker för genomförande av projekt Knåda.
- 140 tkr mer i kostnad för kemikalier, där vi till viss del har fulla lager vid årets slut för att hålla en säkerhet i samband med pandemin.

Framtid

VA-verksamheten kommer att fortsätta med de senaste årens förebyggande och sammanhängande ledningsrenoveringar, istället för de punktinsatser som skett tidigare. Den investeringsplan som har lagts fram för de kommande åren är anpassad till detta. Under 2021 och 2022 planeras en ombyggnad av Ryggesbo reningsverk, där den nuvarande reningsprocessen inte möter dagens och framtidens miljökrav.

Socialnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Einar Wängmark (S)
Förvaltningschef/VD:	Marita Lindsmyr
Antal anställda:	414

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten styrs främst av Socialtjänstlagen (SoL) men genom åren har även ansvar inom Lagen om Stöd och Service till vissa personer (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) tillkommit. SoL är det yttersta skyddsnätet i samhället och ska tillgripas först när alla andra möjligheter till hjälp eller annat bistånd är uttömda. Enligt lagen ska socialtjänsten främja en utveckling som syftar till social och ekonomisk trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor, deltagande, självbestämmanderätt och integritet. Den ska vidare öka den enskildes möjligheter att ta del av samhällets gemenskap, begränsa den enskildes behov av stöd och hjälp, frigöra och utveckla enskildas egna resurser. I alla sammanhang där socialtjänsten involveras och där barn direkt eller indirekt påverkas ska alltid barnperspektivet beaktas, vilket innebär att barnets bästa alltid ska sättas främst.

Individens självbestämmande och integritet betonas i samtliga lagstiftningar som styr förvaltningen. Det innebär att samtliga verksamheter inom socialförvaltningens område ska motivera och främja förändringar som på längre sikt kan förbättra livet för individen. Förändringarna kanske inte alltid stämmer överens med individens tankar och åsikter men är ändå en del av socialt motivations- och förändringsarbete som kräver mycket resurser.

Socialtjänsten ska också delta i samhällsplaneringen.

Om det är påtaglig risk för människors liv, hälsa och utveckling finns inom ansvarsområdet två tvångslagstiftningar som reglerar socialtjänstens arbete. Det är Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall T3 2019	Utfall T3 2020
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	7,36 %	10,49 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	49,24 %	32,65 %

Den ökade korttidsfrånvaron förklaras genom att fler har stannat hemma till följd av de striktare reglerna gällande covid-19. Än så länge kan vi inte se någon tydlig ökning av sjukfrånvaro till följd av utmattningssymtom relaterat till covid-19, dock är det något vi befarar och försöker mer aktivt erbjuda handledning/samtal till arbetsgrupper och individer som har behov.

Den längre sjukfrånvaron minskar då den visas i procent av den totala frånvaron där korttidsfrånvaron ökar. Avslutning av anställning för personal som under lång tid har varit sjuka och inte kan återgå till arbetet har varit en åtgärd som påverkar sjuktalet.

Det är fortfarande svårt att dra några slutsatser gällande konsekvenser av Covid-19 då pandemin fortsatt

pågår. Vi har uppmärksammat att fler personalkategorier signalerar besvär av att bedriva arbetet hemifrån - det är "tråkigt" och svårare att genomföra/planera för verksamhetsutveckling. Om pandemin fortsätter under stora delar av året befaras en ökad ohälsa.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

HME index per verksamhetsområde	2019	2017
Särskilt boende	77	71
Hemtjänst	79	81
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	83	82
Individ- och familjeomsorg	85	68

Samtliga enheter arbetar tillsammans med medarbetarna för att ta fram handlingsplaner för fortsatt arbete. De enheter som uppnår målet tar fram handlingsplaner för att bibehålla det goda resultatet och de enheter som ligger något under målet tar fram handlingsplaner för att få ett bättre resultat vid nästa mätning - allt i syfte att ha en god arbetsmiljö som främjar hälsan.

Vissa arbetsgrupper har ett ganska lågt svarsdeltagande och arbete för att motivera medarbetarna till att svara på enkäten inför nästa gång pågår. Den pågående pandemin gör att arbetsmiljön kring smittskydd har prioriteras och tyvärr har i delar av förvaltningen övrigt arbetsmiljöarbete varit tvingat att åsidosättas.

Viktiga händelser

Stor del av perioden har ägnats Corona pandemin och påverkat förvaltningen stort. Sjukfrånvaro har varit hög till följd av nya rekommendationer. Verksamheten har utfört det nödvändiga men övrig utveckling har till delar stannat av. De som har kunnat arbeta hemma har gjort det.

Staben

MAS - allt fokus på smittskyddsåtgärder.

Digitala medicinskåp på säbo, nytt trygghetslarm på Sunnangården och IT-lösningar till Näskullen.

Individ- och familjeomsorg

Ärendemängd har under året ökat inom barn- och unga, försörjningsstöd, beroende/socialpsykiatri, kvinnofrid och budget/skuld. Fortsatt minskade kostnader för placeringar.

Beviljat stöd från FINSAM för att utveckla samverkan inom TRISAM så individer kommer i arbete/sysselsättning.

Projektet "Ett hållbart arbetsliv" med AME har startat.

Fortsatt arbete att införa e-ansökan via web.

BoU har haft fokus på samverkan, tidiga insatser (och uppföljning) samt minskade placeringskostnader.

Ett samarbete med AME och skolan har inletts i syfte att hitta former för tidiga och förebyggande insatser för barn och deras familjer. "Fyra fria samtal" via familjebehandlingen.

Informationsträffar för skola och förskola.

Fortsatt implementering/utveckling av barnkonventionen som lag.

Omsorgsenhet

Junibacken startade den 1/4.

Vissa delar av DV LSS var stängt under den 1:a covid-vågen.

Personlig assistans har haft höga kostnader för sjuklöner till externa utförare. Två utökade assistansärenden med sammanlagt 1077 tim/år.

Korttids öppnade i nya lokaler i Edsbyn från februari.

Omvårdnadsenhet

Ökad arbetsbelastning på hemtjänsten i Edsbyn, åter 2 enhetschefer i Alfta.

DV var stängd till mars-okt. Personalen har jobbat i andra verksamheter.

Nedläggning av Backa och öppnande av Näskullen. Ny enhetschef på Sunnangården.

Resursen har haft 258 vikarier och dessa har arbetat 131818,4 tim. Motsvarar 66.5 år. 12 pers. har tillsvidareanställts under året.

Hälsa- och sjukvården har haft höga personalkostnader - konsulter och övertid - för att klara uppdraget.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Nämnd och stab	1 092	-17 971	-16 879	-17 450
Individ- och familjeenhet	3 902	-56 726	-52 824	-53 853
Omsorgsenhet	6 426	-53 729	-47 303	-47 701
Omvårdnadsenhet	22 204	-179 083	-156 879	-156 487
Ensamkommande	4 342	-3 150	1 192	0
Totalt	37 966	-310 660	-272 694	-275 491
Överskott + /Underskott -				2 797
Projekt	2 750	-352	2 398	0

Årets resultat

Socialnämnden redovisar ett budgetöverskott med 2,8 mnkr (inklusive projekt 5,2 mnkr)

Under året har det varit en del både större och mindre budgetavvikelser. Här omnämns ett urval.

Försörjningsstöd redovisar ett budgetunderskott med 4,8 mnkr. Nettokostnaderna för försörjningsstöd är 16,4 mnkr jämfört med 11,7 mnkr 2019. Antalet insatser har ökat med drygt 25 procent jämfört med 2019 och antalet insatser har en nivå som verkar hålla i sig. Förklaringarna till budgetunderskottet återfinns i flera faktorer som att hushållen med försörjningsstöd är större och kostar mera, det är brist på arbeten och aktiviteter via arbetsförmedlingen är färre och kompletterande inkomster utöver bidrag har minskat.

Placeringar av både barn och ungdomar samt vuxna redovisar ett budgetöverskott med 4,1 mnkr. Trots en

tendens med ökat ärendeflöde inom vuxenenheten under senare halvan av budgetåret har antalet placeringar varit begränsat. Detta beror delvis på ändrade arbetssätt. Inom barn och ungdom kan vi sammantaget se att vi under året har placerat ett flertal barn i familjehem, men att antalet barn placerade på institution har minskat sedan året innan. Vilken form av placering som blir aktuell beror på barnets behov.

Hälso- och sjukvård redovisar ett budgetunderskott med 3,6 mnkr. Antalet inskrivna i hemsjukvård har varit fler än vad budgeten bygger på. Inom sköterskegruppen redovisar personalkostnaderna (exkl. covid) ett budgetunderskott med 2,2 mnkr, vilket är 21% mer än budgeterat. Utöver det har enheten haft inhyrd personal som arbetat under året för vilket kostnaden uppgår till 0,8 mnkr. Kostnaderna för förbrukningsmaterial (exkl. covid) är 0,6 mnkr tkr högre än budgeterat.

Dagverksamheten samt verksamhetsresor redovisar ett budgetöverskott med 2,5 mnkr och korttids redovisar ett budgetöverskott med 0,8 mnkr. Dagverksamheten har varit stängd stor delen av året vilket är anledningen till överskottet.

Ensamkommande redovisar budgetöverskott med 1,2 mnkr. Budgetöverskottet beror främst på att osäkra fordringar på gamla återsökningar nu beviljats från Migrationsverket samt att kostnaderna för verksamheten succesivt fortsätter att minska. Återsökningsbara medel avser inte enbart ensamkommande barn och unga utan även övriga återsökningsbara kostnader för flyktingar och nyanlända som haft stöd från kommunen. Återbetalning av hyreskostnader för Linblommans lokaler motsvarar knappt 400 tkr och påverkar även det överskottet.

Utöver dessa poster finns ett antal mindre poster med budgetöverskott. Staben, IFO bou och korttids LSS tillsammans redovisar budgetöverskott på personalkostnader med 2,8 mnkr.

Projekten inom socialförvaltningen redovisar ett budgetöverskott med 2,4 mnkr. Här har det varit lite osäkert vilka intäkter som hör till perioden och vilka medel som är möjliga att förbruka under senare år. En större genomgång har gjort att projekt avslutats som innebär en positiv påverkan på resultatet

Framtid

Arbetet att utveckla arbetssätt och organisationen för att möta framtiden har lagts på is till följd av Coronapandemin, förhoppningsvis kan det återupptas kommande år. Utarbeta modell för att behålla och rekrytera högskoleutbildad personal inom hela förvaltningen.

Utveckling av avvikelshantering och kvalitetsledningssystemet.

Individ- och Familjeomsorg

Projektet " Ett hållbart arbetsliv", tillsammans med AME för att hitta metoder och arbetsformer som hjälper individer till självförsörjning och på sikt också minskar försörjningsstödet fortsätter hela 2021.

Vuxen - Fortsatt implementering av bedömningsmetoden ASI och verksamhetssystemet Lifecare. Fortsatt arbete med att försöka hitta varaktighet i minskade placeringskostnader.

Aktivt arbeta med TRISAM tillsammans med övriga aktörer.

BoU - Fortsatt arbete med att utveckla samarbetet med bl a skola, MVC och BVC gällande tidiga och förebyggande insatser till barn och deras föräldrar.

Fortsatt arbete med att rekrytera egna familjehem.

Ser över olika sätt att digitalisera verksamheten för att på så sätt främja barns och ungdomars delaktighet.

Ändamålsenliga lokaler för IFO verksamheten. Prioriterad fråga då vi ser en ökning av hot mot tjänstemän och en mer avancerad problematik i ärendinflödet.

ÖPV - Arbetar med att utveckla metoder för systematisk uppföljning tillsammans med FoU Vålfärd.

Omsorgsenhet

Utveckling av arbetet kring dokumentation enligt IBIC, gemensamma förhållningssätt och bemötandefrågor.

En översyn av behovet gällande bostad med särskild service ska göras.

Fortsatt utveckling av daglig verksamhet för att möta brukarnas behov.

Omvårdnadsenhet

Fortsatt arbete med heltidsresan, schemaplanering och IBIC.

Fortfarande ovisst gällande LOV. Utveckling av app. och verksamhetssystem.

Gyllebo 2 och 16 platser på Näskullen kommer att tomhållas initialt under kommande år.

Utmaningar gällande att anställa och behålla legitimerad personal. God och nära vård och den Nationella kunskapsstyrningen kommer att påverka oss.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i></p>	 4
<p>TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i></p>	 2 4
<p>FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i></p>	 2
<p>HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i></p>	 1 3

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt: Målen kommer endast delvis att uppfyllas detta år. Fortsatt stora problem att rekrytera den personal som fordras. Flera aktiviteter för att öka antalet personer som har egen försörjning pågår men har inte gett resultat i minskat försörjningsstöd.

Trygghet och lärande: Fyra av målen uppnås. Det arbete som planerades för ökad delaktighet, tillit och engagemang har tvingats flyttats fram till följd av pandemin. Den fysiska tillgängligheten har minskat under året men utveckling av att skapa fler e-tjänster pågår.

Folkhälsa och demokrati: Arbete med att utveckla det preventiva arbetet pågår, under året främst inom individ- och familjeomsorgen. Utvecklingen av daglig verksamhet enligt LSS har delvis stannat av till följd av Corona pandemin och kommer att återupptas så snart det blir möjligt.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning: Under Corona pandemin har vikten av frisknärvaro betonats men det systematiska arbetsmiljöarbetet har i stora delar av verksamheten stått tillbaka under året. Fokus har varit arbetsmiljöåtgärder för att förhindra smittspridning. Hemarbetet har ev. medfört ökad sjuknärvaro för delar av verksamheten som kan utföra sitt arbete på distans.

Barn- och Utbildningsnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Jan-Åke Lindgren (s)
Förvaltningschef/VD:	Christer Andersson
Antal anställda:	376

Verksamhetsbeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för verksamheterna förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, förberedelseklass, särskola, centrala elevhälsan, gymnasium med sex nationella program och introduktionsprogram, vuxenutbildning, SFI samt högskola/lärcentrum. För varje skolform och för fritidshemmen gäller skollag och läroplan som anger utbildningens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer. I samtliga verksamheter ska utbildningen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund, vara icke-konfessionell samt vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas (med barn och elever menas barn i förskolan och elever i de övriga skolformerna ovan, dvs barn och ungdomar samt vuxna). Utbildningen har en kompensatorisk roll i att uppväga skillnader i barnens och elevernas olika förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att, i samarbete med hemmen/vårdnadshavare upp till 18 års ålder, främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Grundskolan har från hösten 2018, tio årskurser, då förskoleklassen blev obligatorisk. Det finns 17 obligatoriska ämnen samt språkval och modersmål. Varje ämne har en läroplan och betyg sätts från åk 6. Elever som befaras att inte nå målen i något ämne har rätt till särskilt stöd. Alla elever har rätt till god arbetsmiljö, trygghet och studiero. Nyckeltal för lärartäthet är 8,0 lärare per 100 elever. Till stöd för elever i förskoleklass, grundskola och grundsärskola finns elevhälsa. Den omfattar medicinska, psykologiska och psykosociala insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande där elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

I kommunen finns även en enskild förskoleverksamhet för vilken nämnden har tillsynsansvar.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall T3 2019	Utfall T3 2020
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	5,1 %	6,6 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	55,45 %	38,85 %

Sjukskrivningstalen är i sin helhet fortsatt låga. Analys ger vid handen att sjukskrivningstalen ökar från T3, 2019 5,1 % till 6,6 % till T3 2020. Vår analys säger att året har präglats av Coronapandemin och dess påverkan. Den skillnad som kan noteras gällande föregående år förklaras av att sjuknärvaron i vår verksamhet har minskat pga coronaviruset då minsta symptom innebär att man ska stanna hemma. Långtidssjukskrivningarnas andel minskar då korttidssjukskrivningar har ökat men ger också vid handen att

anställda åter är i arbete.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

HME index per verksamhetsområde	2019	2017
Förskola	85	87
Grundskola	84	87
Gymnasium	83	90

Jämfört med föregående medarbetarundersökning så är utfallet något sämre. Riktmärket på HME-index 80 överträffas dock. En förklaring till något sämre utfall kan kanske korreleras till ökad sjukfrånvaro i våra verksamheter. Fler vikarier alternativt att man tillfälligt tar över arbetskollegors arbetsuppgifter i samband med sjukskrivningar ökar belastningen på befintlig personal. En annan faktor är Vuxenutbildningens övergång till semestertjänster där lärarna uttryckte tydlig oro i medarbetarundersökningen. En uppföljning av denna har skett som visar att deras oro var obefogad.

Viktiga händelser

Måluppfyllelse

Vår vision är att 100% av eleverna ska uppnå godkända betyg i åk 6 och att elever i åk 9 ska vara behöriga till gymnasiets nationella program. Måluppfyllelsen är god men vi ser skillnader som pojkars och flickors betygsmeritvärde och nyanländas måluppfyllelse till nationella program.

Statsbidrag ger möjligheter till utvecklingsinsatser inom skolan. Riktade insatser för att minska skillnader mellan pojkar och flickors resultat samt insatser för att öka nyanländas behörighet till nationella program har beslutats. Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt är en pedagogisk satsning. Gymnasiet bedriver här Aktionsforskning inom ramen för Reading to learn (R2L). Tid för psykolog, skolsköterska och specialpedagoger ingående i Elevhälsa har utökats.

Andelen elever på gymnasiet som erhåller examensbevis är fortsatt högre än rikets. En majoritet på gymnasiets introduktionsprogram är elever med utländsk bakgrund där utmaningen är att ge dessa nationell behörighet. Riktade yrkesutbildningar inom Vuxenutbildningen har etablerats inom vård, barnomsorg, svets och trä vilka leder till arbete i stor utsträckning.

Vår verksamhet påverkas fortsatt av coronaviruset vilket drabbar resultat, ekonomi och utvecklingsarbete.

Infrastruktur

Digitaliseringsaktiviteter pågår för vårdnadshavare, personal och elever. Delar i detta är lärplattformen, Admentum och ett digitalt system för skolskjutshantering. En IT-strateg/pedagog har anställts för stödjande utveckling och skapa likvärdighet i våra verksamheter.

Ombyggnationen av Celsiusskolan F-9 är klar och läsåret 20-21 påbörjades i nya och fräscha lokaler. Alftaskolans ombyggnation har tagit sin början. Vår förskola Fölet har nu etablerats och är fullbelagd. Förskola Trollstugan lades ned 1/7 och Bäckstugans förskola startade 1/8 i Edsbyn. I januari-21 utökades antalet förskoleplatser i Edsbyn då Sörgårdens förskola åter tas i bruk. Samtliga förskolor i Ovanåkers kommun har stora barnvolymerna och antalet platser har tillfälligt utökats i Alfta i väntan på ny förskola. Utredning och förslag om en ny förskola i Alfta har mottagits positivt och arbetet fortskrider.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Nämnd och kontor	175	-5 114	-4 939	-4 772
Förskoleverksamhet	8 924	-73 178	-64 254	-62 891
Grundskola och skolbarnomsorg	16 851	-138 251	-121 401	-116 818
Elev och skolhälsovård	614	-4 591	-3 977	-4 093
Gymnasiet och vuxenutbildningar	9 653	-75 795	-66 142	-66 798
Totalt	36 217	-296 929	-260 713	-255 372
Överskott + /Underskott -				-5 341
Undervisning nyanlända	821	-7 411	-6 590	-7 710

Årets resultat

Totalt utfall budgetunderskott 5,3 mnkr.

Övergripande faktorer: Kapitaltjänst 270 tkr högre än beräknat. Ferielönekostnad ca 500 tkr-1 mnkr.

Barn och utbildningskontoret uppvisar ett mindre underskott på 170 tkr.

Detta förklaras av högre lönekostnader.

Förskoleverksamheten redovisar ett budgetunderskott på 1,4 mnkr.

Ökade personalkostnader, 1 mnkr, pga utökad verksamhet, 1,5 avdelning. Ökat behov av elevassistenter gav underskott på 540 tkr. Avslut av tj, 300 tkr. Bidraget till enskilda förskolor visar budgetöverskott på 170 tkr, färre barn än beräknat.

Redovisade kostnader, Coronavirus är ca 30 tkr.

Grundskola och skolbarnomsorg redovisar ett underskott på ca 4,6 mnkr.

Detta förklaras av lägre intäkter från Migrationsverket (MV). Fler elever, ca 1 tj-500 tkr, inom framförallt Alftaområdet. Avslut av tj. 250 tkr. Ansökta men nekade statsbidrag till personalkostnader för Celsius 7-9.

Högre kostnader för kapitaltjänst 180 tkr.

Redovisade kostnader, Coronavirus är ca 600 tkr. Utöver dessa även ökade kostnader för taxiresor samt ökade personalkostnader för vikarier etc.

Särskolan redovisar ett överskott på 270 tkr.

Detta förklaras av förändrade skolskjutskostnader.

Elev och skolhälsovård visar ett budgetöverskott på 120 tkr.

Den centrala elevhälsans överskott utgörs av tjänstledigheter.

Gymnasiet och vuxenutbildningar visar ett budgetöverskott på 660 tkr.

Överskottet förklaras av lägre kostnader för Interkommunala ersättningar ca 470 tkr. Lägre kostnader för gymnasiesärskolan ca 500 tkr pga vårens skolstängning. Vuxenutbildningen redovisar ett underskott på 1,7 mnkr vilket delvis förklaras av skolstängning och färre kursdeltagare vilket innebar uteblivna statsbidrag på 1 mnkr. Minskade intäkter från MV ger underskott personalkostnader för SFI med 1 mnkr.

Redovisade kostnader, Coronavirus ca 500 tkr.

Projektet undervisning för nyanlända (706)

Minskade intäkter från MV 1,1 milj kr innebar att dessa kostnader belastade drift för grundskola, gy och SFI från oktober.

Framtid

Barn-och utbildningsförvaltningen har höga förväntningar. Vår målsättning är att barn, elever och studerande ska ha de bästa förutsättningarna för en trygg skolgång med hög måluppfyllelse. Vårt uppdrag är att möta den nationella målsättningen och ett flertal olika uppdrag som är obligatoriska. Vårt kompensatoriska uppdrag är stort och en viktig del i detta är en fortsatt satsning på likvärdighet.

Som en del i detta kommer vi fortsatt att utveckla elevhälsan. Detta gynnar alla elever och kompenserar elever från sämre socioekonomiska förhållanden. Ökad digitalisering utgör också en viktig del i skolans kompensatoriska uppdrag. Bättre lokaler och faciliteter för våra elever en annan. En översyn av vår organisation och faciliteter för förskola och särskola blir ytterligare ett steg. Med flera barn i verksamheten finns faktorer som pekar på en större möjlighet för samordning som gynnar likvärdighet, ett ökat kollegialt lärande och en allokering av platser och specifik kompetens.

Teknik ger förutsättningar för en lärmiljö som är både framtidsinriktad och motiverande. Den nationella strategin för skolans digitalisering belyser detta och vi kommer fortsatt att utveckla vår IKT-verksamhet. Detta tillsammans med moderna undervisningslokaler och behörig och kompetent personal kommer att lägga grunden för en utveckling av vår kvalitativa verksamhet.

Gymnasiet kommer att vara oförändrat i storlek om sökbilden bibehålls. Vuxenutbildningen kommer att växa för att sedan plana ut om några år. Ett flertal yrkesutbildningar utöver ordinarie utbud har skapats. SFI-verksamheten är idag ansträngd då tillströmningen av nya elever är fortsatt stor. Gymnasieverksamheten är konkurrensutsatt och målsättningen måste vara att fortsatt vara i framkant. Undervisningen ska hålla hög kvalitet och fler utbildningar knutna till bristyrken ska skapas inom vuxenutbildningen. När det gäller forskning och pedagogiska satsningar i samarbete med högre lärosäten så bör den fortsätta och utvecklas.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i></p>	 1 1
<p>TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i></p>	 1 4
<p>FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i></p>	 1
<p>HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i></p>	 1

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Vi har goda förutsättningar att inför framtiden stärka vår måluppfyllelse. Elever lämnar gymnasieskolan med mycket goda resultat vilket ger möjlighet till högre studier eller arbete direkt. Inom ramen för vuxenutbildningen bedrivs ett antal utbildningar mot branscher där arbetsutsikterna är goda. Nämnas kan vård, förskola, svets och trä.

Trygghet och lärande

Målet högt uppsatt med ett krav på 100% resultat vad gäller att alla elever ska uppnå godkända betyg i åk 6 och att alla elever åk 9 ska vara behöriga till gymnasiets nationella program. 85,4 % av eleverna nådde kunskapskraven 2020. En analys av elevers kunskapsresultat visar att verksamheten behöver utveckla sitt kompensatoriska uppdrag så att även elever vars föräldrar har en förgymnasial eller gymnasial utbildning når högre meritvärden. I dagsläget har pojkar och nyanlända elever lägre resultat. Alla barn och ungdomar ska uppleva 100% trygghet i skolan. Detta är en utmaning och i nuläget uppger långt över 90 % av eleverna att de är trygga i skolan.

Folkhälsa och demokrati

Målet uppfyllt. Föräldraråd och elevråd finns i alla verksamheter.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Medarbetarundersökning genomförs vartannat år. En ny undersökning har genomförts under 2019. I

undersökningen från 2019 finns inte frågeställningen - hur nöjd är du med din arbetsmiljö? En tolkning av resultatet ger bedömningen att målet är uppfyllt utifrån att 261 av 263 svarande svarar ja på frågan -kan du rekommendera din arbetsplats samt att 260 av 263 redovisar att de ser fram att gå till arbetet och att 261 av 263 svarande upplever att deras arbete känns meningsfullt. I övrigt så ser budgetutfallet för 2019 ut att vara i paritet med tilldelad ram.

Verksamheterna har till stora delar miljöanpassad kärl- och sophantering. I övrigt så ser budgetutfallet för 2020 ut att vara något högre än tilldelad ram. Coronaviruset har medfört ökade kostnader för verksamheten.

Miljö- och Byggnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Per Helgesson (S)
Förvaltningschef/VD:	Mattias Bergström
Antal anställda:	8 st (inkl. miljö- och byggchef)

Verksamhetsbeskrivning

Miljö- och byggnämndens uppdrag är huvudsakligen att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet, miljö-, hälsoskydd, livsmedelsområdet och bostadsanpassningsbidrag.

Miljö- och byggnämnden är även den kommunala nämnd som avses i fastighetsbildningslagens 4:e kapitel 15§.

Nämnden är kommunens naturvårdsorgan. I naturvårdsärenden av principiell karaktär, av ekonomisk vikt eller annars av stort allmänt intresse, företräder dock kommunstyrelsen kommunen.

Nämnden har sedan 1 juli 2020 fått ansvaret över tillsynen enligt Lag (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Lagen upphör 2021-06-30.

Nämnden har budgetansvaret inom kommunstyrelsens ansvarsområde enligt alkohollagen, tobakslagen samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. Arbetet utförs av Kommunalförbundet Hälsingland.

Sjukfrånvaro

Mätetal	Utfall T3 2019	Utfall T3 2020
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	6,99 %	3,67 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	61,62 %	0 %

2019 ingick miljö- och byggkontoret i samhällsbyggnadsförvaltningens underlag, men fr.o.m 2020 redovisas miljö- och byggförvaltningens siffror separat.

Sjukfrånvaron inom miljö- och byggförvaltningen är i stort sett bara korttidsfrånvaro. Läget känns kontrollerat men en bevakning finns över situationen och åtgärder sätts in där det behövs.

Det bör tilläggas att på grund av Covid-19 uppmanas alla med förkylningssymptom att stanna hemma och till följd av detta har även karensdagen avskaffats. Detta kan bidra till en ökad korttidsfrånvaro.

2019 års utfall avser hela den tidigare samhällsbyggnadsförvaltningen.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

HME index per verksamhetsområde	2019	2017
Infrastruktur och skydd	78	80

Resultatet speglar den tidigare Samhällsbyggnadsförvaltningen även kallat Infrastruktur och skydd, där miljö- och bygg var en del av tidigare.

Avser området "Infrastruktur och skydd" som härleds till tidigare samhällsbyggnadsförvaltningen i sin helhet.

Fritidsområdet ingår inte 2017 på grund av uteblivna svar och för 2015 vägdes de tillsammans med kulturområdet.

Ser vi till 2019 års värde och viktat det tillsammans med infrastruktur och skydd har värdet blivit något lägre än önskat sedan förra mätningen 2017.

På miljö- och byggförvaltningen har resultatet på 2019 års medarbetarundersökning diskuterats på en arbetsplatsträff. I diskussionerna framkom det att stress är en viktig faktor att jobba med för att öka medarbetarengagemanget.

Viktiga händelser

2020 är ett år då Covid-19-viruset har påverkat stora delar av samhället och även miljö- och byggnämndens verksamheter. Under stora delar av året har förvaltningen jobbat hemifrån med ett rullande schema för posthantering. Distansarbetet pågick från 9 april till årsskiftet.

Många tillsynsbesök sköts upp från våren till hösten. Under perioder då smittspridningen av Covid-19 varit som värst har många tillsynsbesök anpassats till skrivbordstillsyn eller distansmöten. Tillsynsbesök på plats har skett när det gäller nämndens lagstadgade tillsyn inom Livsmedelslagstiftningen och Lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Akuta inspektioner inom miljöskydd har även genomförts.

Miljö- och byggnämnden fick under året ett nytt tidsbegränsat uppdrag som handlade om att göra tillsyn av trängsel på serveringsställen. Först skedde detta på uppdrag av smittskyddsläkaren fram till och med den 30 juni. Folkhälsomyndighetens *Föreskrifter och allmänna råd om att förhindra smitta av Covid-19 på restauranger och caféer m.m* låg till grund för tillsynen. Från och med den 1 juli trädde lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen i kraft. Detta innebar att miljö- och byggnämnden fick det fulla ansvaret för tillsynsarbetet kopplat till smittskyddsåtgärder på serveringsställen. I skrivande stund sträcker sig den tillfälliga lagen sig fram till och med 30 juni 2021. För att hantera tillsyn på serveringsställen under obekväma arbetstider har miljö- och byggnämnden skrivit ett samverkansavtal med Kommunalförbundet Hälsingland som genomfört tillsyn i samband med sin ordinarie alkoholtillsyn. Detta gjordes tillsammans med Bollnäs- och Söderhamns kommun.

Sist men inte minst bör nämnas att förvaltningen fick högt betyg i i Sveriges Kommuner och Regioners mätning "Löpande Insikt" för år 2019, som är en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning. Resultatet visade på 79 NKI-poäng i jämförelse med 70 NKI-poäng för 2018.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	Intäkter (tkr)	Kostnader (tkr)	Årets resultat (tkr)	Årsbudget (tkr)
Miljö- och byggnämnd	0	-239	-239	-319
Miljö- och byggkontoret	0	-4 836	-4 836	-5 490
Bygg	550	-81	469	677
Miljö och hälsa	1 520	-290	1 230	1 179
Bostadsanpassning	0	-512	-512	-575
Alkoholhandläggning	0	-182	-182	-184
Totalt	2 070	-6 140	-4 070	-4 712
Överskott + /Underskott -				642

Årets resultat

Periodens resultat har uppgått till -4 070 tkr och det innebär ett överskott på 642 tkr i jämförelse med budget.

Faktorer som bidragit till mindre utgifter/mer intäkter är bland annat detta:

- Förvaltningen har haft två planerade föräldraledigheter om total 35% av en årsarbetare.
- Förvaltningens poster för representation, kurser- och konferenser samt resor ligger under planerad budget på grund av de restriktioner som framkommit på grund av Covid-19.
- Tillsynen inom livsmedelslagstiftningen har gett intäkter på 80 tkr mer än gällande budget.
- Utgifter med koppling till miljö- och byggnämnden har ett utfall på 80 tkr under gällande budget.
- Miljö- och byggnämnden har blivit kompenserade med 74 tkr av staten för tillsyn på serveringsställen med anledning av den nya lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

Faktorer som har bidragit till mer utgifter/minskade intäkter är bland annat detta:

- Förvaltningen har kostnader för tillsyn på serveringsställen som köpts in från Kommunalförbundet Hälsingland.
- På grund av ett ökat tryck på bygglovshandläggaren har fler bygglov haft lite längre handläggningstid vilket medfört förlorade intäkter på 165 tkr.
- Förvaltningen har kostnader om cirka 50 tkr på hela året, för en bil som inte finns inom ramen för budget. För att åtgärda detta har nämnden sedan tidigare äskat om en kostnadsökning.

Framtid

Miljö- och byggförvaltningen har, som stora delar av samhället, varit i en annorlunda situation på grund av Covid-19-viruset. Det är svårt att veta vad som kommer att ske kommande år på grund av den samhällssituation vi är i. Med stor sannolikhet kommer förvaltningen att påverkas, om det enbart blir ändrade arbetssätt eller någon förändring av större art, återstår att se.

Miljö- och byggförvaltningen har sedan tidigare planerat att ta ytterligare steg i den digitala utvecklingen. En implementering av en e-tjänsteplattform har gjorts inom Ovanåkers kommun och framtagande av e-tjänster har påbörjats. Den digitala resa som förvaltningen påbörjat har ökat i takt med att medarbetare och samhället i stort har varit tvungna att hitta digitala lösningar på grund av pandemin. Pandemin har medfört stora negativa påverkningar på samhället men de effekter den gett på digitaliseringen bör ses som något positivt. Det kommer förvaltningen att gynnas av på sikt.

I övrigt kan nämnas att förvaltningen har startat en rekryteringsprocess för en miljöinspektör som kommer att ha huvudansvaret för arbetet med enskilda avloppsanläggningar. Rekryteringsprocessen har inletts på grund av att en medarbetare valt att avsluta sin anställning.

För att förvaltningen ska klara av allt arbete inom framförallt området miljöskydd kommer en konsult att anlitas i väntan på en ny medarbetare. Ett samarbete kommer också initieras med en grannkommun för att få hjälp med handläggning av bostadsanpassningsärenden.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i></p>	 4
<p>TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i></p>	 1
<p>HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i></p>	 3

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

Arbete och tillväxt

Miljö- och byggförvaltningens ambition har varit att alla mål inom perspektivet *Arbete och tillväxt* skulle uppfyllas. Vi har dock två mätetal som markerats som röda i årsbokslutet. Dessa mätetal rör nämndens studiebesök och förvaltningens deltagande på branschträffar. Dessa har ställts in på grund av Covid-19. De resterande mätetalen som rör resultatet för SKRs mätning Löpande insikt bör väga tyngst i den slutgiltiga bedömningen för måluppfyllnaden.

Trygghet och lärande

Miljö- och byggförvaltningens ambition har varit att perspektivet *Trygghet och lärande* skulle uppfyllas. Vi hade dock med oss från början av året att mätetalet Tillsyn på förskole- och skolmiljöer är bortprioriterade i och med beslutet av tillsynsplanen för 2020 (Dnr 2019/00121 § 115). Detta bidrar till ett rätt resultat av målet. Detta påverkar dock inte helhetensbedömningen för perspektivet *Trygghet och lärande*.

Hållbar och ansvarsfull resursanvändning

Miljö- och byggförvaltningens ambition har varit att alla mål inom perspektivet *Hållbar och ansvarsfull resursanvändning* skall uppfyllas.

Alfta-Edsbyns Fastighets AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Mikael Jonsson (m)
Förvaltningschef/VD:	Hans-Peter Olsson
Antal anställda:	65

Verksamhetsbeskrivning

Alfta-Edsbyns Fastighets AB (Aefab) är ett helägt fastighetsbolag som ägs av Ovanåkers kommun.

Bolagets uppdrag är att bygga och hyra ut bostäder i kommunen. Vi ska ha ett utbud som passar olika kategorier av hyresgäster. Boendet är en grundförutsättning för att attrahera både företag och människor till kommunen.

Aefab har idag 1 592 lägenheter varav 636 finns i Alfta och 956 finns i Edsbyn. Dessa lägenheter består tillsammans av ca 102 000 kvm. De flesta bostadsbestånd i Alfta och Edsbyn är byggda under 1960-1980 talet. Vi förvaltar och underhåller även verksamhetslokaler och andra fastigheter åt Ovanåkers kommun, totalt 67 500 kvm. Förvaltning sker även av det kommunala fastighetsbolaget Alfta Industricenter AB:s lokaler om ca 35 000 m². Totalt förvaltar bolaget ca 204 500 m². Aefabs anställda arbetar med administration, fastighetsservice, energi/driftsfrågor och lokalvård.

Viktiga händelser

Våra stamrenoveringar fick läggas på is på grund av pandemin. Däremot har vi gjort takbyten i Alfta, samt satsat på fönsterbyten och ny ventilation på en fastighet. I början av 2020 stod Nya Fölet färdigt för inflytt i Edsbyn. I Edsbyn har vi färdigställt ett LSS-boende på Backaområdet. Ett hyreshus i Alfta byggdes om och är uthyrt till privat aktör. Samtidigt fortsätter arbetet med att färdigställa vårt 65Trygg-boende i Alfta. Vi har också börjat montera brandvarnare i alla våra trapphus. I motsats till många andra yrken har lokalvården i samband med pandemin fått mer jobb. Under slutet av år 2020 annonserade Ovanåkers kommun den väntade upphandlingen av lokalvård. Under 2020 minskade den genomsnittliga energianvändningen i vårt eget fastighetsbestånd med ca 4% från förra året - från 135 kWh/m² till 130 kWh/m². I relation till vår målsättning i Allmännyttans Klimatinitiativ på 30% minskning till år 2030 från 2007, så har vi nått 8% minskning till och med 2020. Vi har fortsatt byta ut belysningen i utemiljöer och allmänna miljöer och gjort termostatbyten på elementen i flera bostadsområden. På sikt sparar det mycket energi. Coronapandemin har varit en dominerande uppgift inom kommunikationen och vissa planerade insatser fick skjutas upp. Två viktiga jobb som påbörjades var en tillgänglighetsgranskning av vår webbsida och en brandsäkerhetskampanj. 238 lägenheter har förmedlats under året. Genomsnittet antal köddagar för att få en lägenhet i vårt marknadssystem var 651 dagar. Det gångna året har vi arbetat hårt för att bibehålla en god arbetsmiljö för alla våra anställda. Ledningsgruppen har sedan början av mars 2020 upprättat och kontinuerligt reviderat en riskanalys med tillhörande handlingsplan för Covid-19. Den totala sjukfrånvaron år 2020 uppgår till 5,97 %. Flera personalfrämjande åtgärder har införts, ett intranät är en av dem. Aefab anställde 10 sommarjobbare och 4 säsongsjobbare. Vi har haft några pensionsavgångar och således några nyrekryteringar.

Ekonomi

Resultaträkning bolag

	2020 -01-01 - 2020-12-31	2019 -01-01 - 2019-12-31
Verksamhetens intäkter	142 878	145 744
Verksamhetens kostnader	-112 017	-119 297
Avskrivningar	-16 654	-15 450
Verksamhetens nettokostnader	14 207	10 997
Finansiella intäkter	107	106
Finansiella kostnader	-8 107	-7 942
Bokslutsdispositioner	1 070	3 589
Skatt på årets resultat	-1 320	-2 365
Periodens resultat	5 957	4 385

Balansräkning bolag

	2020 -01-01 - 2020-12-31	2019 -01-01 - 2019-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	476 316	471 771
Omsättningstillgångar	20 076	25 945
Summa Tillgångar	496 392	497 716
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	112 195	107 168
Avsättningar	7 701	7 009
Långfristiga skulder	340 000	344 000
Kortfristiga skulder	36 496	39 539
Summa Eget kapital och skulder	496 392	497 716

Årets resultat

Aefab redovisar ett resultat före bokslutsdispositioner och skatt på 6 207 tkr vilket är 2 720 bättre än budget. Jämfört med budget redovisas positiva avvikelser för övrig fakturering, 600 tkr, taxebundna kostnader, 1 276 tkr, personalkostnader, 3 884 tkr. Personalkostnadernas avvikelse mot budget förklaras bland annat av att sociala avgifterna reducerats i samband med Corona, ersättning erhållits för ökade sjuklönekostnader, utbildning varit lägre samt att större del än planerat av underhåll utförts av egen personal. Underhåll för året uppgår till totalt 22 910 tkr. För den del av underhållet som redovisas som kostnad i resultaträkning är det en negativ budgetavvikelse på 3 472 tkr, för den del som redovisas som nya komponenter är den en positiv avvikelse på 6 662 tkr. Den positiva avvikelsen för nya komponenter förklaras av att stamreoveringar och fönsterbyten ej kunnat genomföras på grund av Corona.

Årets investeringar uppgår till 21 516 tkr (exkl Nya Fölet). Större investerar under året avser två fastigheter som hyresgästpassats och där nya hyresavtal tecknats, 3 st nya fordon, nya tillkommande komponenter som tak, ventilationer. I början av årets färdigställdes Nya Fölet, nio lägenheter och förskola för en total investering på 37 745 tkr vilket till största delen betalades under föregående år.

I samband med bokslutet har nedskrivningar på fastigheten Fölet skett med totalt 7 000 tkr. Underlag för nedskrivningen är den fastighetsvärdering som skett i samband med bokslutet.

I bokslutet har återföring av tidigare års nedskrivningar skett med 7 000 tkr.

Finansiering av årets investeringar har med internt tillförda medel. Likviditet och kassaflöde följer budget. Årets resultat bedöms uppfylla målet ägardirektivet. Soliditeten har ökat något och uppgår till 22,6 % (fg år 21,5 %) vilket är enligt ägardirektiv (17-22 %).

Framtid

Nu ser vi positivt på framtiden. Vaccinationerna har börjat och det ser ut att finnas ett slut på pandemin. Ett stabilt ekonomiskt resultat för 2020 ger oss fortsatt goda möjligheter till att hålla en hög nivå på vårt fastighetsunderhåll, för att behålla standard och värde på fastigheterna. På Backa i Edsbyn kommer vi att bygga om befintliga lokaler till ett helt nytt 65Trygg-boende i samma form som Engmansgårdarna i Alfta. Planen är att det ska stå färdigt årsskiftet 2021-2022. Därefter är det dags att se framåt ännu mer. Och då är det nyproduktion som är på tapeten. Vi har bland annat funderat kring kedjehus eller radhus i Edsbyn. Ett annat stort fokus inför 2021 är klimatfrågan. Vi ska satsa mer och hårdare på att dra ner på vår energiförbrukning. Ett svårt, men också viktigt arbete. Vi är sedan några år tillbaka anslutna till Allmännyttans Klimatinitiativ och att göra vårt yttersta för att minska vår klimatpåverkan är lika utmanande som självklart. Jag ser fram emot att följa resultatet.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i></p>	
<p>TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i></p>	
<p>FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i></p>	
<p>HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i></p>	

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

ARBETE OCH TILLVÄXT (5 mål)

Målen om framtida personalbehov uppnås delvis för 2021 planeras återigen för rekryteringsaktiviteter. Ökningen av sjukfrånvaro kan till största delen hänföras till Coronapandemin. Medarbetarenkät skall genomföras under 2021.

TRYGGHET OCH LÄRANDE (2 mål)

Båda målen uppnås under året. Mätningar sker varje år.

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI (2 mål)

Båda målen uppnådda under året. För 2021 planeras det återigen för att ge 15-20 ungdomar sommarjobb.

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING (4 mål)

Samtliga mål uppnås under året.

Alfta Industricenter AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Mikael Jonsson (m)
Förvaltningschef/VD:	Hans-Peter Olsson
Antal anställda:	Inga anställda

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget är helägt av Ovanåkers kommun.

AICAB är ett industri hotell om 35 000 m². Uppdraget är att hyra ut och förvalta ändamålsenliga lokaler till företag och organisationer. Under år 2020 har i princip allt varit uthyrt. Det är då ca 30 företag som har ca 600 anställda. Bolaget har inga anställda, det är Alfta Edsbyn Fastighet AB, Aefab, som förvaltar Aicab. Två fastighetstekniker finns på plats heltid och en teknisk chef på deltid.

I vår roll ingår att ha en bra kommunikation med våra hyresgäster så att vi kan utföra ett snabbt, korrekt och kostnadseffektivt reparations och underhållsarbete. Målet är att vi ska vara så serviceinriktade och kostnadseffektiva att företagen väljer oss som hyresvärd.

Viktiga händelser

Alfta Industricenters fastigheter i Alfta förvaltas av Alfta Edsbyn Fastighet AB. Utöver förvaltning och skötsel handlar uppdraget också om att digitalisera och utveckla. Energispar och optimering av värme fortsätter oförminskat på området.

Det systematiska brandskyddsarbetet är i en utvecklingsfas där vi jobbar i ett projekt för att få in arbetet i ett digitalt system. Syftet med detta är att strukturera upp kontrollerna för att hitta och rapportera brister i brandskyddet och att få en bättre överblick över dokumentationen. Alla fastigheter är inventerade och driftsättning väntas under våren 2021. Kvartalsprov har utförts på samtliga brandlarm. Vi har installerat solceller på taket av hus 11, där vi på samma mätare kan ladda elbilar. Vi har installerat ny elbilsledning på besöksparkeringen. Vi gör själva av med i stort sett all ström vi producerar från solcellerna

OI-Andersgården fortsätter underhållet på byggnaderna, även där görs energibesparande åtgärder.

Att underhålla fastigheterna så att de bibehåller sitt värde och så att alla hyresgäster trivs och är nöjda är ett viktigt arbete. Under 2020 har det bland annat handlat om att byta ut gamla ventilationsaggregat. Vi har också isolerat delar av yttertaket på hus 12 och gjort ett stort jobb med spolning och filmning av dagvattenledningar tillsammans med Helsinge Vatten. Där har vi kunnat identifiera och börja åtgärda undermåliga ledningar och brunnar.

Under året flyttade nya hyresgäster in: Permia Inredningar har flyttat in på området i nyrenoverade lokaler efter John Deere, och Gerbera har numera sin verksamhet på Industricenter. Vi har också gjort anpassningar för att möta befintliga hyresgästers behov. Bland annat har MTEK utökat sina lokaler, och en hiss har installerats.

Trots coronapandemin och med de olika effekter det haft på företagen så finns alla kvar. Det ser vi som

styrkebesked både för de företag vi har som hyresgäster men även för Aicab som bolag.

Ekonomi

Resultaträkning bolag

	2020 -01-01 - 2020-12-31	2019 -01-01 - 2019-12-31
Verksamhetens intäkter	16 709	16 853
Verksamhetens kostnader	-10 427	-10 745
Avskrivningar	-4 410	-4 145
Verksamhetens nettokostnader	1 872	1 963
Finansiella intäkter	2	0
Finansiella kostnader	-462	-666
Resultat före skatt		
Skatt på årets resultat	-365	-494
Periodens resultat	1 047	803

Balansräkning bolag

	2020 -01-01 - 2020-12-31	2019 -01-01 - 2019-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	78 602	75 556
Omsättningstillgångar	1 801	2 732
Summa Tillgångar	80 403	78 288
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	25 293	24 246
Avsättningar	2 248	1 883
Långfristiga skulder	50 000	50 000
Kortfristiga skulder	2 862	2 159
Summa Eget kapital och skulder	80 403	78 288

Årets resultat

Alfta Industricenter AB redovisar för 2020 ett resultat före skatt på 1 412 tkr vilket är 513 tkr bättre än budget. Positiva avvikelser jämfört mot budget redovisas för värme och el, 780 tkr vilket både förklaras av att året var varmare än normalt samt att energibesparingar har gett effekt. Snöröjning visar positiv avvikelse på 277 tkr. Under året har planerat och akut underhåll kostat 4 475 tkr vilket är 375 tkr mer än budget. I samband med tertialbokslutet per april 2020 redovisades stor osäkerhet om hur stor påverkan Coronapandemin skulle få på bolagets resultat och likviditet. Osäkerheten grundades sig på att många av bolagets hyresgäster varslade om betydande minskning i orderingång. Totalt för året kan vi konstatera att de negativa effekterna med anledning av Corona är betydligt lägre än det som kunde befaras under våren. Hyreseftergifter med anledning av Corona uppgår till 193 tkr.

Resultatmålet enligt affärsplanen (4 % av omsättning) är uppnått. Årets investeringar på bolagets fastigheter uppgår totalt till 7 109 tkr. Budget för året var 7 568 tkr. Av dessa investeringar avser 4 844 tkr ombyggnader

och hyresgäst Anpassningar för två hyresgäster, 928 tkr solceller på ett tak samt 1 067 tkr isolering av ett tak. Vid årsskiftet är 421 tkr pågående investeringar. Finansiering av dessa investeringar har skett med internt tillförda medel utan extern upplåning. Likviditetsplaneringen följer budget. Soliditeten har förbättrats något och uppgår till 31,4 %.

Framtid

Tyvärr måste framtiden fortfarande inkludera en kommentar om corona. Nu har vaccineringen startat och myndigheterna hoppas alla vuxna är vaccinerade till midsommar. Under våren eller sommaren hoppas vi hela samhället kan återgå till det normala. På Aicab har vi varit förskonade från coronans konsekvenser, företagen går bra. I några enstaka fall har vi gjort särskilda överenskommelser för att tillfälligt underlätta för dessa.

I stort sett allt är uthyrt, vi har några kontor samt en lagerlokal ledig. I skrivande stund har vi precis hyrt ut kontor till ett säkerhetsföretag. Nu finns totalt 30 st företag på området.

Då det i det närmaste är fullt i lokalerna har vi även möjlighet till nybyggnation. Vi har gott om mark för nyetablering eller om något företag vill expandera.

Under 2021 kommer vi fortsätta att byta ventilationsaggregat samt isolera två stora tak. Här räknar vi med en stor energibesparing. På OL-Andersgården byter vi det sista taket, då är alla tak bytta och bör hålla under lång tid.

Vår ekonomi är god och vi räknar med att investeringstakten minskar i våran befintliga anläggning. Om större nyinvesteringar uteblir räknar vi inte behöva ta upp nya lån, möjligen kan vi amortera i slutet av -21.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i></p>	 1 2
<p>TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i></p>	 1
<p>FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i></p>	 1

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i></p>	 <p>5</p>

Analys av måluppfyllelse per perspektiv/inriktningsmål

ARBETE OCH TILLVÄXT (3 mål)

Inom perspektivet bedöms två av målen uppfyllas under året. Några aktiviteter som planerats under året har ställts in på grund av Corona. Dessa beräknas kunna genomföras kommande år. Detta avser rekryteringsaktiviteter, näringslivsmöten och möten med våra hyresgäster.

TRYGGHET OCH LÄRANDE (1 mål)

Målet har uppnåtts under året, uthyrningsgraden fortsatt hög samt två nya företag har etablerats på området.

FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI (1 mål)

Målet uppnåtts då sponsring sker enligt fastställd policy.

HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING (5 mål)

Resultat- och likviditetsmål uppnås för 2020. Mätningar av driftskostnader och energianvändning visar att målet om 5 % effektivisering uppnås.

Helsinge Net Ovanåker AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Kent Olsson (L)
Förvaltningschef/VD:	Johan Sigfridsson
Antal anställda:	5

Verksamhetsbeskrivning

Helsinge Net Ovanåker AB ägs till 100 % av Ovanåkers kommun. Bolaget levererar bredband via fiber- och kopparnät till hushåll, företag och offentliga institutioner i Ovanåkers kommun.

Kommunens engagemang i denna verksamhet inleddes redan 1997 genom bildandet av Helsinge Net AB, som ägdes av Ovanåkers och Bollnäs kommuner i lika stora delar. Under 2010 träffades överenskommelse om en uppdelning av Helsinge Net AB i separata bolag för resp. kommun.

Bolaget har tidigare fiberanslutit ett stort antal telestationer i kommunen och kan därigenom leverera bredband genom hyra av kopparledningar från respektive telestation till hushåll och företag, så kallad ADSL-anslutning.

Bolaget är sedan ett antal år inne i en fas där ADSL-tekniken fasas ut och vi istället investerar i fiberledningar hela vägen till bostads- och företagsfastigheter. Fördelningen mellan bolagets anslutningstyper är i dagsläget 96% fiber och 4% ADSL.

I enlighet med Ovanåkers kommuns nyligen uppdaterade bredbandsstrategi är nu utbyggnads målet för bolaget att 98% av alla hushåll och företag bör ha tillgång till 1 Gbit/s år 2025.

I dagsläget ligger 96% av kommunens hushåll inom ett fiberutbyggt område.

Viktiga händelser

Verksamhetsåret har dominerats av investeringar i fiberutbyggnadsprojekt. Investeringarna har genomförts med egna medel och med upptagna lån. Arbetet med att bygga fiber till småorter och glesbygdsområden har hittills till stor del möjliggjorts genom hjälp av bidragsmedel från EUs strukturfonder samt genom samordningsvinster i samförläggingsprojekt med elbolag.

Ekonomi

Resultaträkning bolag

	2020 -01-01 - 2020-12-31	2019 -01-01 - 2019-12-31
Verksamhetens intäkter	16 193	14 214
Verksamhetens kostnader	-9 739	-8 909
Avskrivningar	-4 862	-3 984
Verksamhetens nettokostnader	1 592	1 321
Finansiella intäkter	5	4
Finansiella kostnader	-462	-557
Bokslutsdispositioner	-1 130	-765
Skatt på årets resultat	-2	-3
Periodens resultat	3	0

Balansräkning bolag

	2020 -01-01 - 2020-12-31	2019 -01-01 - 2019-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	79 380	76 922
Omsättningstillgångar	6 297	3 273
Summa Tillgångar	85 677	80 195
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	9 424	9 421
Avsättningar	4 866	3 736
Långfristiga skulder	63 000	53 000
Kortfristiga skulder	8 387	14 038
Summa Eget kapital och skulder	85 677	80 195

Årets resultat

En positiv utveckling av resultatet jmf med föregående årsbokslut. Ett ökat intresse för fler företagstjänster och snabbare privattjänster har påverkat resultatet i positiv riktning.

Framtid

Bolaget avser att fortsätta genomföra omfattande investeringar i fiberteknik. Mot bakgrund av investeringarnas långsiktiga karaktär kan lönsamhet för ett fiberutbyggnadsprojekt normalt inte påräknas de inledande åren.

Kostnaden per hushåll för att bygga ut fibernätet har under 2020 ökat kraftigt. Orsak till detta är att avstånden till varje enskilt hushåll mångdubblas nu när vi endast har mindre byar och glesbygd kvar att bygga till.

Från 2021 och framåt råder stor osäkerhet runt möjligheten att framåt kunna söka bidragsmedel för bredbandsutbyggnad. Detta kan komma att försvåra/fördröja de planerade utbyggnaderna.

Planer:

- Fortsatt fiberutbyggnad för att långsiktigt nå målet att 98% av hushållen och företagen ska erbjudas anslutning till höghastighetsnät.
- Fortsatta insatser för att skapa och behålla ett stabilt, väldokumenterat nät med hög driftssäkerhet och god prestanda.
- Bearbetning av redan utbyggda områdena i syfte att nå ökad anslutningsgrad.
- Utveckling av affärsverksamheten genom samverkan med olika leverantörer för att nå ökad kundnytta.

Måluppfyllelse

Perspektiv/Inriktningsmål	Måluppfyllelse
<p>ARBETE OCH TILLVÄXT <i>I Ovanåker ska det vara lätt att utveckla och starta nya verksamheter och företagare ska känna att de får god service av kommunen och stöd att växa i sitt företagande. Vi ska arbeta för att bredda utbudet på arbetsmarknaden för fler grupper av människor genom att stimulera utvecklingen av småföretag och besöksnäringen. Människor ska ges stöd att gå från bidrag till arbete och ett stort fokus ska läggas på ungdomars arbetsmöjligheter.</i></p>	 <p>2 ●</p>
<p>TRYGGHET OCH LÄRANDE <i>Ovanåkersborna ska känna sig trygga i att de får rätt stöd i livet när de behöver det. Våra verksamheter ska hålla hög kvalitet och vara attraktiva som arbetsplatser. I vår kommun har vi höga förväntningar på både elever och lärare med målsättningen att våra barn, elever och studerande ska ha de allra bästa förutsättningarna för att få en bra utbildning och en trygg skolgång med hög måluppfyllelse.</i></p>	 <p>1 ◆ 2 ●</p>
<p>FOLKHÄLSA OCH DEMOKRATI <i>Vår kommun ska arbeta utifrån ett förebyggande synsätt med en särskild prioritet på ungdomar. Genom regelbundna informationsmöten ska medborgarna få information och ges tillfällen att påverka kommunens utveckling och framtid. Vi vill stödja ett brett och aktivt föreningsliv som inkluderar alla grupper av människor.</i></p>	 <p>1 ●</p>
<p>HÅLLBAR OCH ANSVARSFULL RESURSANVÄNDNING <i>Ovanåkers kommun ska arbeta för en hållbar utveckling genom att utgå från principerna om miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Varje beslut ska bedömas ur ett ansvarsfullt nyttjande av kommunens gemensamma resurser. Ett ledord ska vara samarbete och samverkan mellan verksamheter i kommunen och med andra parter.</i></p>	 <p>1 ◆ 2 ●</p>

Helsinge Vatten AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Sven-Inge Hallström (S)
Förvaltningschef/VD:	Ylva Jedeback Lindberg
Antal anställda:	37

Verksamhetsbeskrivning

Helsinge Vatten sköter drift och underhåll för Bollnäs och Ovanåkers kommuns alla VA-anläggningar. I detta ligger att säkerställa vattenförsörjningen och ansvara för reningen av avloppsvatten. I uppdraget ingår även ekonomihantering och kundservice för kommunernas VA-abonnenter.

Viktiga händelser

- * Nya förvaltningsavtal mellan Helsinge Vatten och respektive ägarkommun har antagits.
- * Utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp till drygt 25 fastigheter i det tidigare beslutade verksamhetsområdet i Knåda utanför Edsbyn påbörjas.
- * Bollnäs kommunfullmäktige beslutar att Glössbo avloppsreningsverk ska läggas ned.

Trots Coronapandemin har sjukfrånvaron inom Helsinge Vatten varit på en låg nivå under året. Men mycket tid har lagts på krisberedskap, uppdatering av pandemiplaner, prioritering av uppgifter om stor frånvaro skulle uppstå etc. Drift, underhåll och investeringar har kunnat utföras som planerat.

Ekonomi

Resultaträkning bolag

	2020 -01-01 - 2020-12-31	2019 -01-01 - 2019-12-31
Verksamhetens intäkter	56 957	58 149
Verksamhetens kostnader	-56 734	-57 932
Avskrivningar	-205	-184
Verksamhetens nettokostnader	18	33
Finansiella intäkter		
Finansiella kostnader	-14	-13
Skatt på årets resultat	-4	-20
Periodens resultat	0	0

Balansräkning bolag

	2020 -01-01 - 2020-12-31	2019 -01-01 - 2019-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	783	607
Omsättningstillgångar	11 962	8 464
Summa Tillgångar	12 745	9 071
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	400	400
Avsättningar		
Långfristiga skulder		
Kortfristiga skulder	12 345	8 671
Summa Eget kapital och skulder	12 745	9 071

Årets resultat

Bolaget redovisar ett nollresultat vid årsbokslutet. Resultatet av VA-verksamheten redovisas i kommunernas bokslut. Intäkten består till 86 % av driftsbidrag från kommunerna för att täcka de budgeterade driftskostnaderna. Vid årets slut justeras driftsbidrag för att möta upp mot verkligt utfall. Justeringen blev 2 179 tkr i återbetalning mot Bollnäs VA samt 253 tkr i återbetalning av driftsbidrag mot Ovanåker VA på grund av lägre kostnader än budgeterat.

I jämförelse mot budgeterade kan följande avvikelser nämnas;

- Fakturerade antal arbetstimmar mot ledningsnätinvesteringar blev högre än budgeterat, vilket resulterat i 1,4 Mkr mer i intäkter.
- 1 Mkr lägre kostnader för köp av tjänster och entreprenad på ledningsnät då arbeten utförts mer mot investering vilket i sin tur ger lägre kostnader mot driften.

Framtid

Det arbete Helsinges Vatten gör med kontroll av inläckage i avloppsnätet och genomgång av både vatten- och spillvattennätet områdesvis kommer att fortsätta under lång tid och är ett viktigt arbete för att minska risken för att behöva brädda orenat avlopp ut i vattendrag.

Vi ser också större efterfrågan från mindre byar, där det finns samfälligheter för dricksvatten, som vill ansluta sig till det kommunala ledningsnätet. Även områden med enskilda avlopp med bristfällig rening ska kopplas till det allmänna nätet.

Ett stort nationellt arbete pågår med att ta fram ett nytt förslag till standardutformning av VA-taxa för Sveriges kommuner. De flesta kommuner använder ett standardförslag från 2007, med mindre lokala justeringar. Det nya förslaget är tänkt att användas på liknande sätt. Den stora skillnaden med det nya förslaget är att det även omfattar en dagvattentaxa, vilket saknades i 2007-års version. Det nya förslaget förväntas presenteras i slutet av april 2021. Det innebär en större förändring av Ovanåkers kommuns VA-taxa till 2022 eller 2023. Kostnaden för dagvattenledningsnät och dagvattenpumpstationer ingår nu i den totala VA-avgiften.

Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Mona Thoresson (s)
Förvaltningschef/VD:	Mari Törrö
Antal anställda:	31

Verksamhetsbeskrivning

Bolagets uppgift är att samla in, transportera, behandla och återvinna avfall samt att lagra och tillverka avfallsbränsle på uppdrag av Bollnäs Energi AB.

BORAB bedriver dels en taxefinansierad verksamhet enligt självkostnadsprincipen i avfallskollektiven och dels en marknadsmässig del med avkastningskrav.

Bolaget har sitt säte i Bollnäs och ägs av Bollnäs Stadshus AB och Ovanåkers kommun med 66,7% respektive 33,3%.

Viktiga händelser

Renhållning:

Den tredje och sista etappen av matavfallsprojektet avslutades. Samtliga hushåll, fritidshus och verksamheter inom kommunerna har nu möjlighet att sortera ut sitt matavfall. Under 2020 levererades knappt 1600 ton matavfall till produktion av fordonsgas och biogödsel. På detta sätt har också andelen avfall som går till återvinning ökat.

Återbruksmängderna har minskat under 2020 på grund av att mottagarorganisationerna inte har haft tillräcklig mottagningskapacitet orsakat av pandemisituationen. Andelen deponi är rekordlåg trots totalt ökad mängd avfall. Detta är ett resultat av bla nya utsorteringsmöjligheter samt arbete med aktivt kundbemötande.

Under 2020 hade vi besöksrekord till ÅVC med ca 126 000 besökare vilket är 35 000 fler än föregående år. Därmed ökar mängden avfall och kostnaderna för hanteringen, medan intäkterna ligger kvar på beslutade taxor.

Produktion:

Under året har produktionen av avfallsbränsle till Bollnäs Energi slagit rekord med ca 65 800 ton krossat avfall för leverans

Förändrad lagstiftning för spårbarhet av farligt avfall har utökat vår rapporteringsskyldighet. Detta medför en större löpande administration vid mottagande, transport och behandling av farligt avfall med störst påverkan på mottagningen av farligt avfall från verksamheter.

Kundtjänst:

Införandet av matavfallsinsamling har påverkat arbetsbelastningen i kundtjänst i hög grad och innebär utökade arbetsuppgifter.

Bolaget övertar insamlingen av slam från enskilda brunnar med start 1 januari 2021. Under hösten 2020 har

mycket förberedande arbete krävts.

Covid-19:

BORABs dagliga drift har varit marginellt påverkad av rådande Covid-19 pandemi. Åtgärder för att minska risken för smittspridning har vidtagits och följts upp kontinuerligt. Kontoret har varit stängt för besökare och samtliga aktiviteter och event riktat till allmänhet har ställts in.

Övrigt:

Ny VD tillträdde i maj 2020.

Ett nytt förvaltningsavtal för vårt kommunala uppdrag har beslutats av ägarkommunerna.

Ekonomi

Resultaträkning bolag

	2020 -01-01 - 2020-12-31	2019 -01-01 - 2019-12-31
Verksamhetens intäkter	68 687	65 843
Verksamhetens kostnader	-56 815	-58 495
Avskrivningar	-6 217	-5 401
Verksamhetens nettokostnader	5 655	1 947
Finansiella intäkter	26	24
Finansiella kostnader	-128	-129
Bokslutsdispositioner	-382	734
Skatt på årets resultat	-1 127	-643
Periodens resultat	4 044	1 933

Balansräkning bolag

	2020 -01-01 - 2020-12-31	2019 -01-01 - 2019-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Anläggningstillgångar	76 652	78 778
Omsättningstillgångar	30 179	23 833
Summa Tillgångar	106 831	102 611
<i>Eget kapital och skulder</i>		
Eget kapital	70 700	66 918
Avsättningar	12 350	12 890
Långfristiga skulder	15 000	15 000
Kortfristiga skulder	8 781	7 803
Summa Eget kapital och skulder	106 831	102 611

Årets resultat

- Resultat efter finansiella poster ca 5,5 mkr, vilket är 1 mkr över budget
- Intäkterna totalt ca 200 tkr över budget. Krossningstjänsten till BEAB nådde rekordvolym medan verksamhetsavfall och skrot ger lägre intäkt än förväntat. Den skatt på avfallsförbränning som införts i april 2020 innebär högre kostnad för kollektiven. Detta har medfört att avfallstaxan justerats under året för att öka kollektivens intäkt i motsvarande grad. Även vissa mottagningsavgifter för

verksamhetsavfall har höjts.

- En ökad mängd besökare på ÅVC:erna har inneburit en ökad mängd avfall från privatpersoner bla impregnerat trä och farligt avfall. Samtidigt ser vi en minskad mängd avfall från verksamheter under samma period. Detta leder till ökade kostnader inom ramen för avfallskollektiven och minskade intäkter från verksamhetsavfall.
- Personalkostnaderna är ca 2 mkr lägre än budget. Det beror delvis på en pandemieffekt med sänkt arbetsgivaravgift och minskade kostnader för bl a utbildning, men även på senarelagda anställningar. Kostnaden för hantering av avfall överstiger budget med ca 1,3 mkr, främst till följd av den införda skatten på förbränning av avfall. De stora mängderna som krossats i kvarnen har medfört ökat underhållsbehov, ca 650 tkr över budget. Vissa planerade investeringar har skjutits fram med avskrivningar ca 640 tkr lägre än budget som följd. Totalt är kostnaderna ca 800 tkr lägre än budget.
- Pandemin har inneburit ökade kostnader i delar av verksamheten och minskade kostnader i andra delar tex resor, konferenser och utbildning. Stöd har också erhållits enligt nationella beslut. Totalt sett har pandemin påverkat ekonomin marginellt.
- Investeringar under året uppgår till ca 4 mkr. Största posten är byte av grävmaskin, kostnad ca 2,9 mkr. Därutöver tillkommer tälthall, flödesmätare för lakvattensdammen och lastväxlarflak, kostnad ca 800 tkr samt ombyggnation av gamla kontoret för att öka möjligheterna att använda lokalerna, kostnad 116 tkr

Framtid

BORAB har satt upp fem verksamhetsmål för 2021:

1. Verka för att främja avfallsminimering, återbruk samt återvinning och minskad mängd deponi. För en hållbar samhällsutveckling och cirkulär ekonomi.
2. Tydlighet i information, kommunikations och kunskapsspridning för god service och enkelhet för våra kunder.
3. Resurseffektiv avfallshantering till nytta för kommuninnevånarna och miljön.
4. Vi ska vara en arbetsplats med hög trivsel och låg sjukfrånvaro. Ge förutsättningar för friska, engagerade och produktiva medarbetare.
5. Vi ska ha tydliga och transparenta rutiner som medarbetare känner sig väl förtrodda med och varit delaktiga i att ta fram.

Vart och ett av dessa fem mål har flertalet mätetal, som framgår i styrkorten, som kontinuerligt kommer att följas upp. Kopplat till vart och ett av målen finns aktiviteter som ska genomföras i syfte att uppnå mätetal och mål, dessa framgår av aktivitetsplanen.

2021 kommer vara första året som vi har ansvar för slamtömning från enskilda brunnar och arbetsprocesser samt ekonomi kring denna hantering kommer att följas upp i särskild ordning.

Under 2021 kommer särskilt fokus att läggas på att utveckla kommunikationsstrategin, digital kundservice samt att ta fram en utvecklingsplan för hanteringen av verksamhetsavfall.

Utmaningar vi står inför och som väsentligt kan påverka vår verksamhet under kommande år är att insamlingen av returpapper blir kommunalt ansvar från 2022 och införandet av bostadsnära

insamling av förpackningar från 2023. Dessa två bör så långt som möjligt samordnas och förutsättningarna är i allt väsentligt fortfarande oklara. Särskilt gällande förpackningsinsamlingen, som är tillståndspliktig och där ingen aktör ännu beviljats tillstånd. Detta påverkar i sin tur beslut om framtida avfallsinsamling fortsatt ska ske på entreprenad eller om vi ska överta det i egen regi. Beslutet behöver fattas före halvårsskiftet 2021 pga utgång av nuvarande entreprenadavtal. Ett grundligt beslutsunderlag med troliga scenarion ska arbetas fram.

Långgatan 24
828 80 Edsbyn
www.ovanaker.se

